

Polski Koncern Naftowy ORLEN
Spółka Akcyjna

2013

Raport
społecznej odpowiedzialności biznesu

10 lat odpowiedzialnego raportowania

 **ORLEN
WARSAW
MARATHON**

SPIS TREŚCI

List Prezesa Zarządu PKN ORLEN	3
Kim jesteśmy?	5
O Raporcie	6
Wartości i zasady	8
Główne obszary działalności Grupy ORLEN	9
Kluczowe ryzyka	12
Szanse	13
Pośredni wpływ ekonomiczny	17
CSR w PKN ORLEN	19
Odpowiedzialne zarządzanie	21
Odpowiedzialny rok 2013	23
01. Społeczeństwo	25
02. Rynek	41
03. Pracownicy	55
04. Środowisko	63
05. Bezpieczeństwo	77
Nagrody i wyróżnienia 2013	90
Raporty społecznej odpowiedzialności biznesu PKN ORLEN	93
Rozliczenie zobowiązań 2013	94
Przynależność PKN ORLEN do organizacji i stowarzyszeń w 2013 roku	95
Lista wskaźników GRI G4	96
Przydatne adresy internetowe	100
Raport z weryfikacji zewnętrznej	101
Dane teleadresowe	102

SZANOWNI PAŃSTWO,

w tym roku przypada 25. rocznica przemian ustrojowych w Polsce. To dobry czas na spojrzenie z dystansu, nie tylko na to jak zmieniał się nasz kraj, ale też jak wraz z nim ewoluowała polska gospodarka. Jednym z jej najważniejszych osiągnięć w ciągu ostatniego ćwierćwiecza, obok zbudowania silnych fundamentów i obecności polskich firm na globalnych rynkach, jest z całą pewnością powszechny wzrost świadomości dotyczący znaczenia społecznej odpowiedzialności i zasad zrównoważonego rozwoju.

PKN ORLEN, największa polska firma i regionalny lider w swojej branży, od lat wyznacza najwyższe standardy zarówno w bieżącej działalności rynkowej, jak i podejściu do kwestii zrównoważonego rozwoju. Jesteśmy bowiem przekonani, że społeczna odpowiedzialność biznesu to nie koszt wpisywany w rubryce „wydatki”, ale przede wszystkim inwestycja w rozwój właściwych relacji z otoczeniem i wszystkimi interesariuszami, tworzących fundament dla konsekwentnego i stabilnego budowania wartości firmy.

Nasze działania w obszarze społecznej odpowiedzialności dobrze definiuje słowo różnorodność. W jej ramach realizujemy bardzo szeroką gamę projektów, począwszy od inwestycji infrastrukturalnych, ograniczających wpływ naszych zakładów produkcyjnych na środowisko, przez wspieranie lokalnych społeczności, mecenat sportu i kultury, programy edukacyjne, po inicjowanie debaty publicznej na najważniejsze tematy społeczne i gospodarcze. Przykładem tych ostatnich mogą być nasze

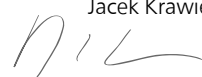
aktywności związane z poszukiwaniem gazu łupkowego. Z jednej strony jesteśmy kluczowym uczestnikiem ogólnopolskiej debaty na temat surowca, który może odegrać ważną rolę w zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego kraju, z drugiej zaś prowadzimy dialog z lokalnymi społecznościami, konsekwentnie starając się rozwiewać wszelkie ich obawy i wątpliwości.

W poszukiwaniu kolejnych obszarów dla naszych działań społecznych zawsze staramy się szukać niestandardowego podejścia, wychodzić poza utarte schematy. Dzięki temu udało nam się stworzyć innowacyjną platformę internetową napedzamyprzyszosc.pl, na której zamieszczamy dostępne dla wszystkich publikacje na najważniejsze tematy społeczne, czy ekonomiczne.

Wyrazem konsekwentnie realizowanej strategii społecznej odpowiedzialności PKN ORLEN jest udział Koncernu – nieustannie od 10 lat – w największej na świecie inicjatywie na rzecz zrównoważonego rozwoju GLOBAL COMPACT, czy też wieloletnia obecność Spółki w RESPECT Index – elitarnej grupie odpowiedzialnych społecznie podmiotów giełdowych. Nasza polityka pracownicza jest dostrzegana przez niezależnych ekspertów, którzy w tym roku po raz kolejny przyznali PKN ORLEN Certyfikat Top Employers Polska. Jednak szczególnie dumni jesteśmy z faktu, że w tym roku, jako pierwsza firma z naszego regionu, zostaliśmy wyróżnieni tytułem The World's Most Ethical Company 2014, przyznawanym przez ekspertów amerykańskiego Ethisphere Institute.

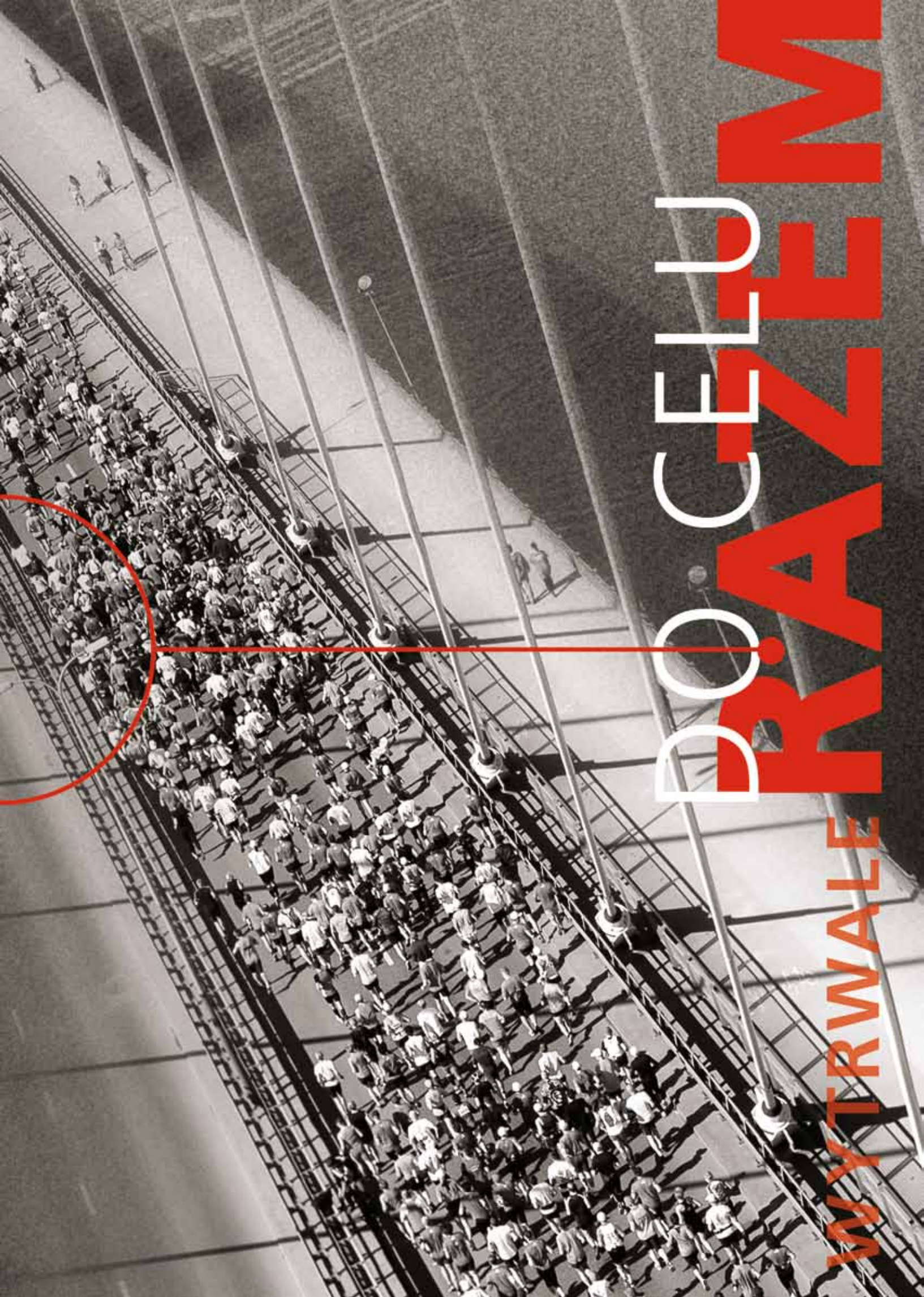
Oddając w Państwa ręce poniższą, dziesiątą już, edycję naszego raportu, chcę z satysfakcją odnotować, że także Unia Europejska dostrzegła wagę sprawozdawczości pozafinansowej, wprowadzając właśnie dyrektywę zobowiązującą duże firmy do publikowania danych dotyczących między innymi kwestii społecznych, środowiskowych czy polityki pracowniczej. Jestem przekonany, że w naszej publikacji tradycyjnie znajdą Państwo wyczerpujące informacje we wszystkich tych obszarach, ale będzie ona też inspiracją do podejmowania kolejnych wyzwań na rzecz zrównoważonego rozwoju. Chcemy bowiem nieustannie inspirować i udowadniać, że społeczna odpowiedzialność jest koniecznością nie tylko w dobrych czasach, ale przede wszystkim daje ważną przewagę w niestabilnym otoczeniu rynkowym. Warto byśmy pamiętali o tym myśląc o kształcie naszej gospodarki w kolejnych latach i dekadach.

Jacek Krawiec

Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny
PKN ORLEN S.A.

PROCELY RAZEW

WYTRWALE

Kim

jesteśmy?

KIM JESTEŚMY?

Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna (zwany dalej PKN ORLEN) jest jedną z największych korporacji przemysłu naftowego w Europie Środkowo-Wschodniej. Spółka zajmuje się produkcją paliw, wyrobów petrochemicznych i chemicznych, jak również sprzedażą hurtową i detaliczną produktów paliwowych oraz poszukiwaniem gazu ziemnego.

Spółka powstała poprzez połączenie Centrali Produktów Naftowych, głównego dystrybutora paliw silnikowych, z wytwórcą paliw – Polskim Koncernem Naftowym, które miało miejsce we wrześniu 1999 roku. W dniu 12 kwietnia 2000 roku zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna.

Na koniec 2013 roku w Grupie ORLEN zatrudnionych było 21 565 osób, w tym 4 409 w PKN ORLEN.

O RAPORCIE

Pierwszy raport społeczny PKN ORLEN został wydany w 2003 roku i dotyczył działań społecznej odpowiedzialności biznesu zrealizowanych w 2002 roku. W 2009 roku PKN ORLEN wprowadził nowe standardy raportowania i opracował Raport 2008 w oparciu o najbardziej znane i najszerzej stosowane wytyczne dotyczące raportowania danych pozafinansowych, czyli wytyczne GRI G3.1. Tegoroczna publikacja to nowa jakość raportowania. Dokument prezentuje aspekty raportowania zrównoważonego rozwoju PKN ORLEN, które zostały zdefiniowane w dniu 11 lutego 2014 roku zgodnie z wytycznymi standardu raportowania Global Reporting Initiative wersja G4. Raport przedstawia działania prowadzone w 2013 roku przez PKN ORLEN oraz wybrane Spółki Grupy Kapitałowej ORLEN.

Proces definiowania aspektów raportowania

1. Proces definiowania aspektów raportowania społecznego w PKN ORLEN obejmował identyfikację strategicznych dla Spółki obszarów wpływu społecznego, którymi są rynek, społeczeństwo, pracownicy, środowisko i bezpieczeństwo. Zidentyfikowane zostały również aspekty zrównoważonego rozwoju w oparciu o standard GRI, w tym suplement sektorowy dla firm paliwowo-gazowych.

2. Zidentyfikowanym aspektom zostały nadane priorytety. Podstawę ich określenia stanowiła analiza istotności danego aspektu dla interesariuszy oraz jego ciężar społeczno-środowiskowy. Należy podkreślić, że Spółka w procesie nadawania priorytetów uwzględnia także kryterium jakim jest sukces biznesowy firmy. Efektem było zdefiniowanie ogólnych aspektów raportowania zrównoważonego rozwoju PKN ORLEN.

3. Na rezultat w postaci wskazanych aspektów składają się również wyniki „burzy mózgów”, w której uczestniczyli wszyscy członkowie zespołu przygotowującego Raport CSR PKN ORLEN. Ponadto przeprowadzona została analiza badań prowadzonych przez Spółkę, dotyczących społecznych aspektów jej działania i ich postrzegania przez otoczenie, w tym w szczególności Indeksu Reputacji Marki. Spółka skierowała także zapytanie do różnorodnej grupy interesariuszy, dotyczące opinii nt. raportów PKN ORLEN oraz oczekiwań wobec tego dokumentu, aby potwierdzić słuszność przyjętych wewnętrznie założeń.

Podział aspektów raportowania

Czterdzieści siedem aspektów GRI zostało tak opracowanych by ująć pełne spektrum oddziaływania społecznego, środowiskowego i ekonomicznego przeciętnego przedsiębiorstwa niezależnie od branży. Jednak nie wszystkie aspekty odnoszą się w takim samym stopniu do działalności PKN ORLEN. Nowe wytyczne GRI kładą nacisk na wybór kluczowych aspektów raportowania, które w najwyższym stopniu odnoszą się do działalności firmy, jej wpływu i oczekiwań interesariuszy w danym momencie.

Aspekty raportowania zrównoważonego rozwoju PKN ORLEN zostały podzielone na trzy grupy:

Grupa 1: Aspekty odnoszące się w najwyższym stopniu do działalności firmy – kluczowe aspekty.

Grupa 2: Aspekty odnoszące się w średnim stopniu do działalności firmy.

Grupa 3: Aspekty dotyczące firmy w najmniejszym stopniu.

Do aspektów z Grupy 1 przyporządkowano wskaźniki w nomenklaturze GRI G4. Wskaźniki podzielone są na dwie grupy. Wskaźniki ogólne – zawierają jeden najbardziej reprezentatywny wskaźnik dla firmy, a wskaźniki dodatkowe – sugestie kolejnych wskaźników, które warto by firma wzięła pod uwagę.

W poniższej tabeli umieszczone zostały – poza kluczowymi, także te aspekty, które zostały uznane za ważne z punktu widzenia raportującego z uwagi na wpływ PKN ORLEN na otoczenie.

Istotne aspekty zidentyfikowane w procesie definiowania zawartości raportu

KLUCZOWY ASPEKT	Oddziaływanie aspektu wewnątrz organizacji	Oddziaływanie aspektu na zewnątrz organizacji
Wskaźniki ekonomiczne		
Wyniki ekonomiczne	•	•
Pośredni wpływ ekonomiczny		•
Praktyki zakupowe	•	•
Wskaźniki środowiskowe		
Surowce/Materiały	•	•
Energia	•	•
Woda	•	•
Emisje	•	•
Ścieki i odpady	•	•
Produkty i usługi	•	•
Poziom zgodności z regulacjami środowiskowymi		•
Ogólny (wydatki na ochronę środowiska)	•	•
Mechanizm rozpatrywania skarg związanych z wpływem środowiskowym		•
Wskaźniki społeczne. Praktyki zatrudnienia i godna praca		
Zatrudnienie	•	•
Relacje pomiędzy pracownikami a zarządzającymi	•	
Bezpieczeństwo i higiena pracy	•	•
Edukacja i szkolenia		•
Różnorodność i równość szans	•	•
Równe wynagradzanie kobiet i mężczyzn	•	
Wskaźniki społeczne. Wpływ na społeczeństwo		
Spółeczność lokalna		•
Przeciwdziałanie korupcji	•	•
Mechanizm rozpatrywania skarg z zakresu wpływu na społeczeństwo	•	•
Wskaźniki społeczne. Odpowiedzialność za produkt		
Zdrowie i bezpieczeństwo klienta		•
Wskaźniki pochodzące z suplementu sektorowego dla branży paliwowo-gazowej		
Integralność aktywów, bezpieczeństwo procesowe	•	•
Przygotowanie na wypadek awarii	•	•

ZMIANY W RAPORTOWANIU

PKN ORLEN w trosce o najwyższą jakość raportowania społecznego po raz kolejny dokonał zmiany w standardzie raportowania. Wytyczne GRI G3.1, zgodnie z którymi został opracowany Raport 2012, zostały zastąpione wskaźnikami GRI G4. Raport 2013 został także poddany weryfikacji zewnętrznej. Atestacja stanowi kolejny krok w procesie podwyższania jakości raportowania i uwiarygodnienia zawartych w dokumencie treści. Weryfikację Raportu 2013 przeprowadziła renomowana firma Bureau Veritas Polska Sp. z o.o.

Pytania, uwagi dotyczące raportu można kierować do:

Barbara Tęcza
Kierownik projektu
Dział Sponsoringu Społecznego i CSR
barbara.tecza@orlen.pl

Martyna Malicka-Róg
Młodszy Specjalista
Dział Sponsoringu Społecznego i CSR
martyna.malicka-rog@orlen.pl

Zaczynamy pracę nad raportem...

WARTOŚCI I ZASADY

We wrześniu 2012 roku w PKN ORLEN został wprowadzony dokument „Wartości i zasady postępowania PKN ORLEN”. Wartości na stałe wpisały się w działania Koncernu. W Spółce powołano na kolejną kadencję Rzecznika ds. Etyki oraz Komitet Kapitału Ludzkiego. W 2013 roku do udziału w projekcie zostały zaproszone wszystkie Spółki z Grupy ORLEN – polskie i zagraniczne. Przed każdą z nich postawiono zadanie adaptacji „Wartości i zasad postępowania PKN ORLEN” uwzględniającej specyfikę poszczególnych spółek. Spółki GK, znając kierunek wyznaczony przez PKN ORLEN, przeprowadziły proces dostosowania i opracowania swoich dokumentów, w tym redefinicji rozumienia Wartości ORLEN. Największym wyzwaniem okazało się opracowanie misji, która wzorem PKN ORLEN kilkoma kluczowymi słowami

mówiłaby, czym dana spółka się zajmuje i do czego dąży. Zaproponowane przez spółki misje, następnie weryfikowane przez Komitet Kapitału Ludzkiego PKN ORLEN, uzyskały nowe, dynamiczne i energetyczne brzmienia. Ustalono również wspólne brzmienie credo dla Koncernu – „Grupa ORLEN. Napędzamy przyszłość.”, co podkreśla jedność i spójność w działaniu całej Grupy. Decyzja o przyjęciu wspólnego kierunku w zakresie Wartości i budowy kultury organizacyjnej opartej o etyczne zachowania, wzmacnia pozycję całego Koncernu jako spójnego organizmu. Wartości Grupy ORLEN są ogniwem, które spaja i pomaga odnaleźć platformę wzajemnego zrozumienia oraz współpracy, i które nadaje ton realizacji wspólnych ambicji.

Barbara Chlewińska

Rzecznik ds. Etyki
PKN ORLEN

Przyjęte w 2012 roku „Wartości i zasady postępowania PKN ORLEN S.A.” nie mogą być wyłącznie efektywnym zapisem. Odpowiedzialność społeczna firmy musi być zjawiskiem stałym, ale w swojej stałości także zjawiskiem dynamicznym, reagującym na pojawiające się trendy w gospodarce, na nowe warunki prowadzenia działalności biznesowej, na wdrażane technologie i nowe narzędzia komunikacji. W te nowe procesy trzeba niejako wkładać nasze wartości i zasady, co nie zawsze jest łatwe – nawet prawo często nie nadąża za zmiennymi zjawiskami.

Rzecznik reaguje na zgłaszane sygnały świadczące o nieprzestrzeganiu wartości, kierując się zasadą bezstronności i obiektywnego osądu. Analizuje dylematy etyczne pracowników związane z pracą, wyjaśnia problemowe sytuacje w relacjach międzyludzkich. Wspomaga pracowników w sprawach trudnych z etycznego punktu widzenia. Podczas indywidualnych spotkań prowadzi także działania edukacyjne, związane szczególnie z właściwą komunikacją i szanowaniem godności każdego człowieka.

Budowanie właściwych postaw jest procesem ciągłym, także z powodu zmian pokoleniowych. Za ten proces nie jest odpowiedzialny tylko Rzecznik ds. Etyki. Każdy pracownik niezależnie od zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji, jest zobowiązany do realizowania na co dzień reguł zapisanych w dokumencie „Wartości i zasady postępowania PKN ORLEN S.A.”. Byłoby dobrze, aby ta świadomość towarzyszyła wszystkim pracownikom w podejmowanych przez nich działaniach i decyzjach.

Przyjęte wartości i zasady postępowania stały się także dodatkowym kanałem komunikacji dla pracowników, szczególnie w sprawach, które budzą ich niepokój. W dokumencie „Wartości i zasady postępowania PKN ORLEN S.A.” zostały wskazane cztery możliwe sposoby zgłaszania nieprawidłowości. Pierwszy to zawsze bezpośredni przełożony, drugi Rzecznik ds. Etyki, następny Komitet Kapitału Ludzkiego. Zarówno Rzecznik, jak i Komitet wyposażeni są w narzędzia gwarantujące pełną

anonimowość – telefon i e-mail. Ostatnią możliwość stanowi Anonimowy System Zgłaszania Nieprawidłowości (ASZN) wspólny dla całej Grupy Kapitałowej. Oprócz tradycyjnych form – takich jak e-mail, telefon, czy korespondencja papierowa w ramach narzędzia ASZN utworzone zostały anonimowe skrzynki, do których każdy może wrzucić zgłoszenie dotyczące zauważonych nieprawidłowości.

● GŁÓWNE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI GRUPY ORLEN

● Rafineria

Grupa ORLEN zarządza kompleksem 7 rafinerii, z których trzy znajdują się w Polsce, trzy w Republice Czeskiej oraz jedna na Litwie. Rafinerie w Płocku oraz w Republice Czeskiej są zintegrowane z działalnością petrochemiczną Grupy ORLEN co pozwala osiągnąć liczne efekty synergii kosztowej i operacyjnej. Grupa ORLEN prowadzi dystrybucję hurtową produktów rafineryjnych wykorzystując efektywną infrastrukturę logistyczną, w skład której wchodzi terminale paliw, lądowe i morskie bazy przeładunkowe, sieć przesyłowych rurociągów produktowych oraz transport samochodowy i kolejowy.

● Petrochemia

Segment petrochemiczny Grupy ORLEN tworzą instalacje PKN ORLEN w Płocku oraz Grupy Kapitałowej Unipetrol, Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. i Grupy Kapitałowej ANWIL. W 2011 roku PKN ORLEN uruchomił jedną z najnowocześniejszych na świecie instalacji do produkcji kwasu tereftalowego („PTA”) – stając się zarazem jednym z kluczowych dostawców tego produktu w regionie.

● Detal

Grupa ORLEN posiada największą w Europie Centralnej sieć sprzedaży detalicznej liczącą na koniec 2013 roku 2 706 stacji paliw zlokalizowanych na terenie Polski, Niemiec, Czech i Litwy. Podmiotami zarządzającymi działalnością handlu detalicznego na poszczególnych rynkach są: PKN ORLEN, ORLEN Deutschland GmbH, Benzina s.r.o. oraz AB Ventus-Nafta.

● Wydobywanie

Grupa ORLEN bierze udział w projektach poszukiwawczych ropy naftowej i gazu ziemnego, w tym tzw. gazu łupkowego. W Polsce Grupa ORLEN posiada 10 koncesji na lądowe i morskie poszukiwania ropy naftowej i gazu ziemnego. Aktualny priorytet to rozpoznawanie i eksploatacja gazu ze złóż niekonwencjonalnych. 14 listopada 2013 roku Grupa ORLEN stała się posiadaczem 100% akcji kanadyjskiej spółki poszukiwawczej i wydobywczej TriOil Resources Ltd. z siedzibą w Calgary w prowincji Alberta.

● Energetyka

Grupa ORLEN jest producentem energii elektrycznej i ciepłej wykorzystywanej aktualnie w przeważającej części na własne potrzeby produkcyjne. Realizowany jest również projekt budowy elektrowni parowo-gazowej we Włocławku o mocy 463 MWe.

PKN ORLEN wraz ze spółkami zależnymi jest jednym z największych pracodawców na rynku Centralnej Europy.

WYBRANE DANE FINANSOWE PKN ORLEN S.A. (w mln PLN)		
	2013*	2012*
Przychody ze sprzedaży	84 040	88 349
Zysk z działalności operacyjnej	457	1 810
Zysk przed opodatkowaniem	632	2 664
Zysk netto	618	2 128
Całkowite dochody netto	857	2 073
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 370	2 065
Środki pieniężne netto (wykorzystane) w działalności inwestycyjnej	(1 578)	(2 459)
Środki pieniężne netto (wykorzystane) w działalności finansowej	(1 691)	(2 928)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 101	(3 322)
Zysk netto i rozdwojony zysk netto na jedną akcję (w PLN na akcję)	1,44	4,97
	31/12/2013*	31/12/2012*
Aktywa trwałe	23 355	22 474
Aktywa obrotowe	18 708	18 933
Aktywa razem	42 063	41 407
Zobowiązania długoterminowe	6 923	7 702
Zobowiązania krótkoterminowe	12 005	10 785
Kapitał własny	23 135	22 920
Kapitał podstawowy	1 058	1 058
Liczba akcji	427 709 061	427 709 061
Wartość księgowa i rozdwojona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN na akcję)	54,09	53,59
WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY ORLEN (w mln PLN)		
	2013*	2012*
Przychody ze sprzedaży	113 853	120 102
Zysk z działalności operacyjnej	333	2 024
Zysk przed opodatkowaniem	178	2 624
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	176	2 345
Zysk netto	90	2 170
Całkowite dochody przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej	112	1 963
Całkowite dochody netto	(110)	1 696
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	5 671	3 089
Środki pieniężne netto (wykorzystane w) działalności inwestycyjnej	(2 479)	(2 875)
Środki pieniężne netto (wykorzystane w) działalności finansowej	(2 509)	(3 411)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	683	(3 197)
Zysk netto i rozdwojony zysk netto na jedną akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w PLN na akcję)	0,41	5,48
	31/12/2013*	31/12/2012*
Aktywa trwałe	26 835	26 811
Aktywa obrotowe	24 809	25 820
Aktywa razem	51 644	52 631
Zobowiązania długoterminowe	7 943	9 197
Zobowiązania krótkoterminowe	16 150	15 127
Kapitał własny	27 551	28 307
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	25 948	26 479
Kapitał podstawowy	1 058	1 058
Liczba akcji	427 709 061	427 709 061
Wartość księgowa i rozdwojona wartość księgowa na jedną akcję przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej (w PLN na akcję)	60,67	61,91

* 2013/2012 – dane za rok zakończony.

* 31/12/2013 / 31/12/2012 – stan na dzień.

Dane za poprzednie lata dostępne w poprzednich raportach.

Przerób i uzyski Rafinerii w Płocku (w tys. ton)			
	2013	2012	2011
Przerób ropy naftowej	15 182	15 191	14 547
Benzyzny razem	2 593	2 491	2 469
Oleje napędowe razem	6 131	5 829	5 646
Olej napędowy grzewczy Ekoterm Plus	510	746	372
Paliwo lotnicze	388	388	393
Frakcja propano-butanowa (LPG)	176	225	186
Przerób i uzyski Zakładu PTA we Włocławku (w tys. ton)			
	2013	2012	2011
Wytwórnia Kwasu Tereftalowego, wsad:	584	484	362
Wodór	0,92	0,89	–
Paraksylen	373	309	231
Tlen	211	175	131
Wytwórnia Kwasu Tereftalowego, uzysk:	584	484	362
PTA	567	470	350
Straty	17	14	12
Oddziaływanie na środowisko – Zakład Produkcyjny w Płocku			
	2013	2012	2011
Pobór wody z Wisły (w m ³)	22 259 568	22 662 775	23 475 613
Ilość ścieków odprowadzonych do Wisły (w m ³)	14 033 032	13 015 380	13 452 489
Ładunek ChZT ¹ w ściekach odprowadzonych do Wisły (kg/rok)	868 645	804 063	901 573
Łączna emisja wszystkich substancji (w Mg),	6 200 319,13	6 142 179,85	6 258 758,17
w tym:			
dwutlenek siarki	15 502,87	20 666,18	20 971,56
tlenki azotu (w przeliczeniu na dwutlenek azotu)	6 588,78	7 819,11	8 027,86
tlenek węgla	1 465,14	1 354,36	1 282,72
suma węglowodorów	1 032,57	1 189,92	1 203,91
pył ogółem ³	579,04	677,27	588,78
dwutlenek węgla	6 175 032,97	6 110 342,67	6 226 505,89
pozostałe substancje ⁴	117,76	130,34	177,45
Oddziaływanie na środowisko - Zakład PTA we Włocławku ²			
	2013	2012	2011
Pobór wody od dostawcy Spółki ANWIL SA (w m ³)	4 172 217	3 767 364	2 883 000
Ilość ścieków odprowadzonych do kanalizacji Spółki ANWIL SA (w m ³)	1 844 880	1 582 498	1 300 000
Ładunek ChZT ¹ w ściekach odprowadzonych do kanalizacji Spółki ANWIL SA (w kg/rok)	5 803 158	5 886 603	6 140 000
Łączna emisja wszystkich substancji (w Mg),	106 864,94	146 772,93	62 007,35
w tym:			
dwutlenek siarki	2,44	2,65	0,71
tlenki azotu (w przeliczeniu na dwutlenek azotu)	76,62	54,50	38,31
tlenek węgla	725,43	447,67	299,28
suma węglowodorów	0,00	0,00	0,77
pył ogółem ³	2,40	3,01	2,12
dwutlenek węgla	106 033,62	146 250,50	61 657,83
pozostałe substancje	24,44	14,60	8,33
Odpowiedzialna produkcja			
	2013	2012	2011
Opłaty z tytułu korzystania ze środowiska (w PLN),	17 750 886,20	20 850 187,65	20 691 933,00
w tym:			
za emisję (wraz ze środkami transportu)	15 379 331,11	18 552 522,00	18 253 496,00
- w tym Zakład Produkcyjny w Płocku	14 575 108,80	17 728 415,00	17 459 043,00
- w tym Zakład PTA we Włocławku	180 516,31	137 288,00	79 328,00
- w tym obiekty magazynowania i dystrybucji paliw (terminale paliw i stacje paliw)	623 706,00	686 819,00	715 125,00
za pobór wód	1 241 896,71	1 217 560,65	1 237 638,00
- w tym Zakład Produkcyjny w Płocku	1 233 672,71	1 211 370,00	1 228 823,00
- w tym obiekty magazynowania i dystrybucji paliw (terminale paliw i stacje paliw)	8 224,00	6 190,65	8 815,00
za odprowadzanie ścieków	1 129 658,38	1 080 105,00	1 200 799,00
- w tym Zakład Produkcyjny w Płocku	962 243,38	918 461,00	1 008 286,00
- w tym obiekty magazynowania i dystrybucji paliw (terminale paliw i stacje paliw)	167 415,00	161 644,00	192 513,00
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska (w tys. PLN)	206 836	83 291	48 423
Nasi pracownicy			
	2013	2012	2011
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	4 409	4 445	4 445
Wypadki przy pracy (w tym ciężkie)	6	10	15
Absencje chorobowe z tytułu wypadków przy pracy (dni)	195	264	592

1) ChZT – chemiczne zapotrzebowanie na tlen. Ładunek brutto, czyli ładunek rzeczywisty odprowadzony do Wisły.

2) Zakład PTA we Włocławku pracuje od 21 marca 2011 roku.

3) Pył ogółem, tj. pył ze spalania, pył krzemowy oraz metale w pyłe.

4) W latach ubiegłych w skład pozostałych substancji włączany był pył krzemowy i metale w pyłe, stąd wartości w poprzednich raportach były wyższe.

KLUCZOWE RYZYKA

Działalność PKN ORLEN, jak każdego innego przedsiębiorstwa, jest związana z szeregiem ryzyk branżowych, rynkowych czy kredytowych i płatności.

Do ryzyk branżowych Spółki możemy zaliczyć:

- Ryzyka związane z procesem przerobu ropy naftowej np. problemy z dostawami ropy naftowej (awarie techniczne, warunki pogodowe) lub wzrost kosztów dostaw ropy naftowej dla rafinerii.
- Ogólne ryzyka operacyjne, tj. zdarzenia nadzwyczajne np. pożary, eksplozje, wybuchy, niesprawność sprzętu, spory pracownicze lub warunki atmosferyczne.

- Ryzyka związane z wstępowaniem w nowe obszary działalności, tj. projekty poszukiwawczo-rozpoznawcze PKN ORLEN (działalność wydobywcza), z którymi może wiązać się potencjalnie wiele ryzyk geologicznych i operacyjnych mogących utrudnić realizację strategii budowy wartości lub realizację oczekiwanych zysków z takich projektów, a przejściowo mogących powodować straty.

Adam Czyżewski

Główny ekonomista
PKN ORLEN

Kojarząc ryzyko z niebezpieczeństwem, konsekwentnie postępujemy tak, by ryzyka unikać. W biznesie też wybieramy rozwiązania sprawdzone, bo uważamy, że są bezpieczniejsze. Czy poleganie na sprawdzonych rozwiązaniach to rzeczywiście lepsza strategia rozwoju, niż poszukiwanie innowacji?

Nowe, niewypróbowane jeszcze pomysły na biznes, charakteryzuje to, że zupełnie nie wiadomo, co z nich wyniknie. Inwestowania w realizację takich pomysłów można się podjąć tylko w określonych warunkach gospodarczych. Warunki te kształtuje państwo.

Jednym z tych warunków jest odpowiednie prawo o bankructwie, sformułowane tak, by pod gruzami nieudanego pomysłu nie został pogrzebany jego autor. To prawo ma duży wpływ na liczbę zakładanych firm, w których wypróbowuje się nowe pomysły, czyli tzw. start-upów. Jednak sama gwarancja ocalenia życia nie wystarczy, by podejmować ryzyko inwestowania „w nieznane”.

Kolejnym warunkiem jest stworzenie systemu finansowania projektów biznesowych wysokiego ryzyka. Z reguły właściciele start-upów nie mają dostatecznych środków na realizację swoich projektów i polegają na finansowaniu zewnętrznym. Jednak żaden bank nie pożyczy środków na realizację pomysłu, którego nie ma z czym porównać. Start-upy wymagają finansowania poza sektorem bankowym i rozwijają się przede wszystkim w tych krajach, w których takie finansowanie jest dostępne.

Warunki sprzyjające innowacjom występują w krajach najbardziej rozwiniętych i stamtąd pochodzi gros rewolucyjnych innowacji, które następnie rozprzestrzeniają się po świecie. Nabywcami są kraje rozwijające się, które kupując technologie z półki, mogą się rozwijać szybciej i taniej, niż inwestując w rozwój własnych technologii. Taka strategia rozwoju sprawdziła się także w Polsce, gdy byliśmy krajem o niskim dochodzie, a następnie średnim dochodzie na mieszkańca. Dzięki importowi technologii zmodernizowaliśmy gospodarkę, przyspieszyliśmy tempo wzrostu dochodów ponad to, co osiągalni inni i dzisiaj już należymy do grupy krajów o wysokim dochodzie na mieszkańca. To sygnał, i najwyższy czas, by przestawić strategię naszego rozwoju z modernizacji na innowacje. Skoro my możemy kupić daną technologię, mogą to zrobić inni i w takim modelu rozwoju przewagę konkurencyjną stwarzają niskie koszty pracy. Zatem mamy strategiczny wybór: konkurować kosztami pracy, co wiąże się z powrotem do grupy krajów o średnim dochodzie albo konkurować własnymi technologiami, co wiąże się z budową innowacyjnej firmy i gospodarki.

Czynniki ryzyka dotyczące zmian w obecnych przepisach prawa i regulacjach występujące na trzech poziomach legislacyjnych:

- na poziomie dyrektyw i rozporządzeń UE dla Spółek Grupy ORLEN ze specjalnym uwzględnieniem prawa UE w dziedzinie energetyki, środowiska i zmian klimatycznych;
- na poziomie ustaw implementujących poszczególne dyrektywy i polityki UE w prawie krajowym, przy implementacji których poszczególne państwa członkowskie zachowują duży zakres autonomii;
- na poziomie krajowych i lokalnych przepisów i regulacji.

Do czynników rynkowych zaliczamy:

- Ryzyko walutowe – znaczna część sprzedaży produktów rafinacji ropy wyceniana jest w USD lub poprzez odniesienie do USD, a ceny znacznej części wyrobów petrochemicznych wyrażone są lub indeksowane do EUR. Nagły lub istotny wzrost wartości PLN lub CZK w stosunku do USD lub EUR, mógłby negatywnie wpływać na wyniki PKN ORLEN.
- Ryzyko zmian stóp procentowych – Spółka narażona jest na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu wahań stopy procentowej, wynikające z zaciągniętych kredytów bankowych, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych, opartych o zmienne stopy procentowe oraz transakcji pochodnych zabezpieczających ryzyko przepływów pieniężnych.

Do czynników płynności i kredytowych zaliczamy:

- Ryzyko płynności – wynikające z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych.
- Ryzyko kredytowe – Grupa ORLEN prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż produktów i usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone produkty i usługi.

Dotychczasowe, bardzo dobre wyniki operacyjne i finansowe PKN ORLEN potwierdzają, że Spółka stale monitoruje oraz prawidłowo zarządza portfelem ryzyk, co przekłada się na wzrost efektywności działania przedsiębiorstwa oraz stałe zwiększanie wartości dla udziałowców.

SZANSE

Celem Spółki jest umacnianie obszarów, w których zawsze byliśmy i jesteśmy silni, a także aktywne poszukiwanie nowych źródeł wzrostu wartości, komplementarnych wobec naszego podstawowego biznesu. Dzięki jednym z najnowocześniejszych aktywów w tej części Europy, silnej pozycji konkurencyjnej i finansowej, cennej marce i dobremu postrzeganiu przez rynek, a także przemysłowej strategii, zamierzamy z powodzeniem realizować wyznaczone cele.

W listopadzie 2012 roku Rada Nadzorcza PKN ORLEN zatwierdziła "Strategię PKN ORLEN na lata 2013-2017 – Rozwój oparty na solidnych fundamentach finansowych", której głównymi założeniami są:

- Systematyczny wzrost stopy dywidendy do poziomu 5%.
- Wzrost wartości w segmentach Rafineria, Petrochemia i Detal – tzw. downstream – koncentracja na doskonaleniu efektywności i maksymalizacji wartości oraz wykorzystanie posiadanego potencjału, jako dźwigni budowy wartości w segmencie Energetyki i Wydobywa.
- Powyższe cele strategiczne będą realizowane przy zapewnieniu bezpieczeństwa finansowego (dźwignia finansowa 20-40%).

Segment Rafineria

Nowoczesne aktywa produkcyjne jak rafineria w Płocku (klasyfikowana jako super-site wg WoodMackenzie), a także funkcjonowanie na atrakcyjnych rynkach, konkurencyjność i nowoczesna technologia produkcji pozwolą na poprawę efektywności, obniżanie energochłonności procesów oraz wzmacnianie wartości aktywów poprzez optymalne nakłady inwestycyjne i realizację projektów o wysokiej rentowności.

W segmencie Rafineria kluczowymi celami strategicznymi są:

- zwiększenie przerobu ropy naftowej o 2,2 mln ton do poziomu 30 mln ton;
- zwiększenie do 78% uzysku paliw;
- zmniejszenie o 4 jednostki (wg wskaźnika Solomona – EII) energochłonności procesów.

Mimo trudnego otoczenia rynkowego Grupa ORLEN zwiększyła w stosunku do 2012 roku przerób ropy o 1% (r/r) do 28,2 milionów ton, wykorzystanie mocy przerobowych zwiększyło się o 1 p.p. (r/r) do poziomu 91% a wskaźnik energochłonności spadł o (-) 3,9 p.p. (r/r).

Duże znaczenie dla osiągniętych wyników miała również sprawna polityka remontowa zaplanowana na rok 2013, zrealizowana zgodnie z planem i w ramach założonego budżetu. W przypadku niektórych instalacji prace remontowe zostały zrealizowane wcześniej niż zakładał plan, co pozwoliło na szybsze uruchomienie instalacji i miało przełożenie na poprawę wyników.

W zakresie sprzedaży hurtowej paliw cele Spółki obejmują utrzymanie pozycji lidera, głównie poprzez zwiększenie wolumenu sprzedaży w wyniku poprawy efektywności, w tym dostosowania struktur sprzedaży do zmieniających się potrzeb rynkowych.

Natomiast w obszarze logistyki działania Spółki zmierzały w kierunku optymalizacji kosztów logistyki paliw oraz dalszego wzmocnienia przewag logistycznych Grupy.

Segment Petrochemia

Pozycja PKN ORLEN, jako największej firmy petrochemicznej w regionie i lidera w produkcji olefin oraz poliolefin, w połączeniu z prognozami wzrostu popytu na te produkty stwarzają solidne podstawy do dalszego wzrostu wartości. Działania strategiczne prowadzone w latach 2013–2017 mają prowadzić do utrzymania pozycji najbardziej dochodowego segmentu PKN ORLEN oraz osiągnięcia statusu innowacyjnego gracza w wybranych segmentach rynku w wyniku wydłużania łańcucha wartości.

Priorytetem działań jest maksymalizacja wartości generowanej istniejących aktywów petrochemicznych, ponadto plany rozwoju są w pełni dostosowane do scenariuszy rozwoju poszczególnych rynków, aby zapewnić odpowiedni poziom przepływów pieniężnych, które przełożą się na osiągnięcie celów zaprezentowanych w Strategii. Główne cele strategiczne segmentu Petrochemia to:

- optymalizacja aktywów produkcyjnych poprzez dociążenie kluczowych instalacji oraz poprawę efektywności energetycznej;
- maksymalizacja sprzedaży i marży na kluczowych produktach;
- wydłużanie łańcucha wartości poprzez realizację projektów rozwojowych.

Pomimo kilku niezależnych negatywnych czynników (awaryjne postoje instalacji) PKN ORLEN wypracował w segmencie Petrochemia bardzo dobry wynik, a osiągnięte dostępności operacyjne poszczególnych instalacji były na poziomie blisko 100% w stosunku do zakładanych. Ponadto osiągnięto założone cele sprzedaży produktów petrochemicznych. PKN ORLEN jest jedynym producentem monomerów, polimerów i większości petrochemikaliów w Polsce i Republice Czeskiej.

W ramach optymalizacji aktywów produkcyjnych w 2013 roku zrealizowano szereg inicjatyw efektywnościowych, które pozwoliły na istotną poprawę wskaźników energochłonności dla kluczowych instalacji petrochemicznych PKN ORLEN w stosunku do 2012 roku. Ponadto rozpoczęto realizację kolejnych inicjatyw efektywnościowych, które przyniosą wymierne efekty w latach następnych.

Segment Detal

Grupa ORLEN zamierza kontynuować strategię zwiększania udziałów w rynku, dynamicznego rozwoju sprzedaży pozapaliwowej oraz dalszej poprawy efektywności kosztowej.

Cele strategiczne na lata 2013–2017 zakładają m.in. zwiększenie obecnej średniej sprzedaży na stację do poziomu 4 mln litrów do końca roku 2017. Ponadto, przewidują zwiększenie udziału w rynkach macierzystych Grupy (do których zaliczają się rynek polski, czeski, niemiecki i litewski) do 17% i realizację wyższych zysków ze sprzedaży pozapaliwowej. Osiągnięcie tych celów będzie możliwe m.in. dzięki wsparciu silnych i rozpoznawalnych marek stacji paliw na rynkach macierzystych.

Segment Detal zanotował historycznie największy wzrost wyniku w porównaniu do roku poprzedniego osiągając wolumen na poziomie 7,5 mln ton. W efekcie Koncern umocnił swoją pozycję i udziały w rynku sprzedaży na rynkach macierzystych, przy czym największe wzrosty odnotowano w Polsce (wzrost z 34,7% do 35,4%) oraz w Czechach (wzrost z 13,6% do 14,7%). Kontynuowany był również dynamiczny rozwój oferty pozapaliwowej Koncernu.

W roku 2013 zatwierdzono także strategię rozwoju sprzedaży pozapaliwowej, w ramach której rozpoczęto rozmowy z potencjalnymi partnerami z branży detalicznej i gastronomicznej oraz przygotowano plan rozwoju konceptu stacji własnych.

Segment Energetyka

W oparciu o prognozy wzrostu popytu na energię elektryczną w Polsce, przy równoczesnym spadku mocy wytwórczych w kraju, a także ze względu na dobrą pozycję do rozbudowy aktywów energetycznych, PKN ORLEN przewiduje znaczące inwestycje w tej dziedzinie do roku 2017. Moc wytwórcza zainstalowana w całej Grupie ORLEN wzrośnie do tego czasu z obecnych 0,8 GWe do około 1,2 GWe.

W segmencie Energetyki cele strategiczne Grupy ORLEN zakładają:

- zwiększenie mocy wytwórczej energii poprzez realizację budowy elektrowni parowo-gazowej we Włocławku;

- modernizację obecnej infrastruktury w celu dalszego rozwoju zdolności wytwarzania energii oraz dostosowanie obecnych aktywów do Dyrektywy w Sprawie Emisji Przemysłowych;
- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego dla Grupy ORLEN.

Główny element strategii energetycznej Grupy ORLEN stanowi realizowana zgodnie z budżetem i harmonogramem budowa elektrowni gazowo-parowej we Włocławku. Projekt zakłada budowę bloku o mocy 463 MWe. Uruchomienie bloku planowane jest na IV kwartał 2015 roku. Blok będzie dostarczał parę technologiczną oraz energię elektryczną na potrzeby spółki ANWIL, natomiast nadwyżka energii będzie płaconą na rynku. W ramach strategii przewidziano także projekt budowy elektrociepłowni gazowej w Płocku, modernizację elektrociepłowni w Grupie Unipetrol oraz projekty związane z odnawialnymi źródłami energii (OZE), których uruchomienie będzie uzależnione od parametrów ww. projektów i aktualnej sytuacji finansowej.

Przygotowywane projekty zakładają wykorzystanie technologii opartej o gaz ziemny – surowiec przyjazny dla środowiska i korzystny z punktu widzenia emisji CO₂. Realizacja zaplanowanych projektów w segmencie energetyki ma przynieść stabilny strumień zysków już w 2017 roku.

Segment Wydobycia

Grupa ORLEN zakłada dalszy rozwój działalności wydobywczej. Zaangażowanie skupione będzie na rejonach bezpiecznych politycznie, tj. przede wszystkim na Europie Środkowej oraz Ameryce Północnej. Szansą dla poszerzenia działalności w tym zakresie są także partnerstwa strategiczne oraz ewentualne transakcje M&A. Inwestycje w segmencie wydobycia przeznaczone będą na odwierty poszukiwawcze i eksploatacyjne gazu łupkowego, rozszerzenie fazy produkcyjnej, dodatkowe koncesje i/lub opcje M&A w zależności od ostatecznych parametrów projektów i sytuacji finansowej.

Priorytetem dla Grupy ORLEN jest działalność poszukiwawcza gazu łupkowego na posiadanych na terenie Polski koncesjach, na których w 2013 roku prowadzono intensywne prace rozpoznawcze.

Kluczowe rynki

Grupa ORLEN jest jedną z największych korporacji przemysłu naftowego w Europie Środkowo-Wschodniej. Rafineryjne aktywa produkcyjne Grupy ORLEN stanowią ok. 75% łącznych mocy wytwórczych w Polsce, Republice Czeskiej, Litwie, Łotwie i Estonii. Grupa ORLEN zarządza

kompleksem 7 rafinerii zlokalizowanych w Polsce (Płock, Trzebinia, Jedlicze), na Litwie (Możejki) oraz w Republice Czeskiej (Litvinov, Kralupy, Pardubice⁵). Zintegrowany kompleks rafineryjno-petrochemiczny w Płocku zaliczany jest do najnowocześniejszych i najefektywniejszych tego typu obiektów w Europie.

Kluczowe rynki geograficzne, na których PKN ORLEN prowadzi działalność to:

Polska

Grupa ORLEN dysponuje w Polsce kompleksem 3 rafinerii zlokalizowanych w Płocku, Trzebini i Jedliczach. Poza tym posiadamy instalacje Zakładu Produkcji Petrochemicznej w Płocku, spółkę ANWIL we Włocławku oraz Basell Orlen Polyolefins. W 2011 roku Koncern uruchomił jeden z najnowocześniejszych na świecie kompleks produkcji PX (paraksylenu) i PTA (kwasu tereftalowego), stając się jednym z kluczowych światowych dostawców tych produktów. PKN ORLEN jest jedynym producentem olefin, poliolefin oraz większości petrochemikaliów w Polsce, a także jednym ze znaczących producentów nawozów azotowych, chloralkaliów i innych chemikaliów oraz jedynym producentem suspensyjnego polichlorku winylu w Polsce.

Dysponujemy największą w Polsce siecią stacji paliw działających w segmencie premium i ekonomicznym (1778 stacji), działających pod marką ORLEN i Bliska.

Sprzedaż olejów na rynku krajowym zajmują się spółki ORLEN Oil i Platinum Oil, a sprzedaż asfaltów – ORLEN Asfalt. ORLEN jest jednym z największych w Polsce przedsiębiorstw produkujących i sprzedających asfalty oraz największym eksporterem asfaltów z Polski, a także jednym z głównych dostawców tych produktów na rynek rumuński.

Działania w obszarze wydobycia są realizowane przez spółkę ORLEN Upstream.

Grupa ORLEN jest znaczącym producentem energii cieplnej i elektrycznej. PKN ORLEN posiada Elektrociepłownię w Płocku o mocy 345 MWe, a obecnie realizuje kluczowy projekt budowy bloku gazowo-parowego o mocy ok. 463 MWe we Włocławku. Rozważana jest również budowa kolejnej elektrowni w Płocku.

Grupa ORLEN do sprawnego i efektywnego przepływu surowców oraz wyrobów gotowych wykorzystuje sieć uzupełniających się elementów infrastruktury: terminali paliw, lądowych i morskich baz przeładunkowych, sieci przesyłowych rurociągów surowcowo-produktowych oraz transportu samochodowego i kolejowego. Kluczowymi ogniwami obszaru logistyki Grupy są spółki ORLEN KolTrans i ORLEN Transport.

⁵) Rafineria Paramo nie prowadzi przerobu ropy naftowej.

Czechy

W Czechach zarządzamy kompleksem trzech zakładów rafineryjno-petrochemicznych zlokalizowanych w Litwinovie, Kralupach i Pardubicach. Kluczowymi instalacjami segmentu petrochemii są zlokalizowane w Litwinovie, instalacje Poliolefin i Olefin, posiadamy również spółkę chemiczną Spolana z siedzibą w Neratowicach, dzięki czemu jesteśmy jedynym producentem olefin, poliolefin oraz większości petrochemikaliów, a także należymy do grona znaczących firm chemicznych czeskiego przemysłu, jako jedyny producent PCW i kaprolaktamu oraz największy i najistotniejszy producent ługu sodowego.

Zarządzamy siecią 338 stacji paliw funkcjonujących w segmentach premium i ekonomicznym pod marką Benzina i Benzina Plus. Sprzedażą hurtową zajmują się trzy spółki: Unipetrol Slovensko s.r.o., Unipetrol RPA s.r.o. i Paramo a.s.

Sprzedażą olejów na rynku czeskim zajmuje się spółka ORLEN OIL Česko s.r.o., a sprzedażą asfaltów ORLEN Asfalt Česká Republika.

W ramach segmentu energetycznego posiadamy Elektrociepłownię w Unipetrolu o mocy 110 MWe. Kluczowymi ogniwami logistyki w Czechach są spółki Unipetrol Doprava i Unipetrol Petrotrans.

Litwa

Grupa ORLEN jest właścicielem rafinerii w Możejkach zajmującej się produkcją paliw.

Poprzez spółkę AB Ventus Nafta z Grupy ORLEN Lietuva zarządza 35 stacjami na terenie Litwy funkcjonującymi pod marką Ventus Nafta. Sprzedażą hurtową zajmuje się AB ORLEN Lietuva.

W wyniku przeprowadzonej konsolidacji segmentu asfaltowego, PKN ORLEN poszerzył swoją ofertę produktową również o asfalty z Litwy (ośrodek produkcyjny Możejki).

Zarządzamy także elektrociepłownią w Możejkach o mocy 160 MWe.

Niemcy

Grupa ORLEN w Niemczech zarządza poprzez spółkę ORLEN Deutschland siecią 550 stacji paliw funkcjonujących pod marką STAR, Familia i ORLEN.

Kanada

W 2013 roku Grupa ORLEN stała się 100% właścicielem kanadyjskiej spółki TriOil Resources, wydobywającej ropę naftową i gaz ziemny z zasobów zlokalizowanych w kanadyjskiej prowincji Alberta. Dzięki temu Koncern uzyskał dostęp do zasobów znajdujących się już w fazie

eksploatacji oraz zapewnił sobie transfer know-how z rozwiniętego i zaawansowanego technologicznie rynku kanadyjskiego w zakresie poszukiwań i eksploatacji węglowodorów niekonwencjonalnych. Doświadczenie TriOil zostanie wykorzystane w ramach poszukiwań gazu i ropy w Polsce i ułatwi budowę pozycji PKN ORLEN, jako Koncernu o zróżnicowanym profilu działalności.

Odbiorcy produktów Grupy ORLEN

1. Paliwa Grupy ORLEN znajdują nabywców na rynkach macierzystych (Polska, Czechy, Słowacja, Niemcy, Ukraina, kraje bałtyckie), ale także m.in. w Szwecji, Finlandii, Wielkiej Brytanii oraz USA. PKN ORLEN sprzedaje swoje produkty do klientów indywidualnych poprzez własną sieć stacji paliw oraz klientów hurtowych (np. Shell, BP), które za ich pośrednictwem trafiają do wszystkich sektorów gospodarki.
2. Głównymi odbiorcami produktów petrochemicznych są m.in. klienci z Polski, Czech, Niemiec, Litwy, Danii, Rosji, Węgier, Rumunii, Włoch, Francji, Belgii, Szwecji, Hiszpanii, Omanu, Turcji i Chin. Jesteśmy jedynym producentem olefin, poliolefin (tj. polietylenu i polipropylenu), kwasu tereftalowego oraz większości petrochemikaliów w Polsce i Czechach. PKN ORLEN jest strategicznym dostawcą produktów dla polskiego sektora chemicznego.
3. Grupa ORLEN jest jednym z liderów w zakresie produkcji olejów i smarów w regionie. Głównymi rynkami zbytu są m.in. Polska, Litwa i Czechy. Posiadamy szeroką gamę syntetycznych i mineralnych olejów silnikowych dla samochodów osobowych i ciężarowych, autobusów i sprzętu budowlanego sprzedawanych pod marką Platinum oraz Platinum MaxPower. Głównymi odbiorcami naszych produktów są hurtownie, stacje paliw (w tym stacje PKN ORLEN), sklepy motoryzacyjne, serwisy samochodowe, bazy transportowe, zakłady przemysłowe oraz klienci indywidualni.
4. Jesteśmy jednym z największych w Polsce przedsiębiorstw produkujących i sprzedających asfalty. Główne rynki zbytu to m.in. Polska, Czechy, Słowacja, Niemcy, Rumunia oraz kraje bałtyckie. Ofertę naszą stanowią asfalty drogowe, asfalty modyfikowane ORBITON, wielorodzajowe BITREX i asfalty przemysłowe.
5. Ponadto PKN ORLEN jest wiodącym producentem i dostawcą paliwa lotniczego (JET), LPG oraz oleju opałowego.

POŚREDNI WPŁYW EKONOMICZNY

PKN ORLEN jest jednym z liderów na polskim rynku pracy. W PKN ORLEN pracuje ponad 4 tysiące osób, a w całej Grupie prawie 22 tysiące osób, co razem z rodzinami pracowników daje ponad 100 tysięcy osób, na których życie PKN ORLEN ma bezpośredni wpływ.

Inwestycje, bieżące remonty i przeglądy oraz prace serwisowe, na które PKN ORLEN rokrocznie wydaje ponad 3 mld zł, wykonywane przez firmy na rzecz Spółek z Grupy ORLEN to kolejnych kilkuset kooperatorów i podwykonawców, u których zatrudnionych jest kilkanaście tysięcy osób.

Na rynku polskim, niemieckim, czeskim i litewskim Grupa ORLEN dysponuje siecią 2 706 stacji paliw, które obsługują dziennie ok. 1 mln transakcji. W naszym programie lojalnościowym VITAY zarejestrowanych mamy ~2,5 mln aktywnych klientów.

W 2013 roku dochody miasta Płocka z tytułu ponoszonych przez PKN ORLEN opłat i podatków wyniosły w sumie ponad 147 mln zł.

Zlokalizowana we Włocławku spółka ANWIL w znacznym stopniu wpływa na poprawę życia okolicznych mieszkańców. Zatrudnia ponad tysiąc osób, wspiera lokalne inicjatywy, wnosi podatki na rzecz miasta. W 2013 roku ich suma wyniosła ponad 32 mln zł.

Spółka ORLEN Upstream współpracowała (bezpośrednio i pośrednio) z 77 podmiotami z terenu Lubelszczyzny, które na jej rzecz świadczyły m.in. usługi transportowe, budowlane i drogowe. W miejscach, w których ORLEN Upstream realizował prace zatrudniono w 2013 roku kilkadziesiąt osób zamieszkających w bliskim sąsiedztwie. Udział w opłatach z tytułu prowadzonej przez firmę działalności poszukiwawczej w 2013 roku miało 48 urzędów gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

ORLEN Upstream szczególny nacisk kładzie na relacje z interesariuszami. Prowadzone prace każdorazowo są poprzedzone licznymi spotkaniami informacyjnymi z mieszkańcami, a także z przedstawicielami władz samorządowych. Spotkaniom towarzyszą seminaria na temat poszukiwań i rozpoznawania gazu ziemnego i ropy naftowej w złożach niekonwencjonalnych. Spółka angażuje się w życie lokalnej społeczności inicjując programy edukacyjne, wspierając lokalne organizacje sportowe i upowszechniając działania proekologiczne.

W ramach powołanej w 2001 roku Fundacji ORLEN – DAR SERCA przeznaczamy co roku znaczne kwoty na działalność dobroczynną, wspierając najbardziej potrzebujących oraz instytucje wyższej użyteczności publicznej. Fundacja współpracuje z blisko 300 Rodzinnymi Domami Dziecka w całej Polsce, w których przebywa ponad 2 200 dzieci.

Podczas pracy nad tegorocznym Raportem dokonana została weryfikacja mapy interesariuszy. Generalna konkluzja była taka, iż grupa ta od lat jest ustabilizowana. W wyniku dyskusji oraz przeprowadzonej ankiety na mapie zostali umieszczeni prowadzący stacje CODO.

Spółka dba o jakość kontaktów i poziom relacji z interesariuszami. Rozwija je wykorzystując najnowsze możliwości współczesnej komunikacji. Sposoby kontaktu są dostosowane do potrzeb interesariuszy oraz specyfiki działań Spółki. Przykłady takich działań zaprezentowane są w dalszej części Raportu.

MAPA INTERESARIUSZY

Justyna Januszewska

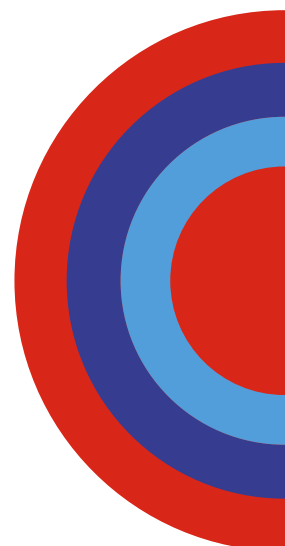
Wicedyrektorka
Forum Odpowiedzialnego Biznesu

Współczesny świat wymaga nowoczesnego podejścia do kreowania wartości przedsiębiorstwa, podkreślającego znaczenie różnego rodzaju zasobów, w tym niematerialnych oraz konieczność uwzględniania szerokiej grupy powiązanych z firmą interesariuszy. Wymaga to pozostawania w dialogu z klientami, pracownikami, czy dostawcami. Biorąc pod uwagę ich głos, działając etycznie i przyjmując odpowiedzialność za swój społeczny i środowiskowy wpływ, firma buduje kapitał relacyjny, ludzki, społeczny, intelektualny.

Zarządza przy tym także całym spectrum ryzyka wynikającego ze złożoności powiązań i oddziaływania pozafinansowego kontekstu działań biznesowych na wyniki finansowe. W zintegrowanym podejściu różne rodzaje kapitałów, nie tylko kapitał finansowy, mają swój udział w tworzeniu wartości firmy. Często proces ten owocuje rozwiązaniami dającymi firmie szansę na nowe produkty, usługi, optymalizowanie kosztów, a w konsekwencji – na polepszenie wyników finansowych. Odpowiedzialne funkcjonowanie przyczyniając się wydatnie do budowania wysokiej wartości firmy, przekłada się zatem na wymierne korzyści.

CSR w PKN ORLEN

ROK	AKTYWNOŚĆ
1999	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w programie Responsible Care (Odpowiedzialność i Troska) – w 1997 roku do Programu przystąpił poprzednik prawny PKN ORLEN, Petrochemia Płock S.A. • Program pomocy jednostkom straży pożarnych • Partnerstwo lokalne w Płocku, wsparcie działań społecznych • Fundacja „Petrochemia Dzieciom”
2000	<ul style="list-style-type: none"> • Zainaugurowanie współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dzikich Zwierząt „SOKÓŁ”
2001	<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie korporacyjnej Fundacji ORLEN – DAR SERCA
2002	<ul style="list-style-type: none"> • „Forum dla Płocka” – inauguracja programu partnerstw międzysektorowych
2003	<ul style="list-style-type: none"> • Oświadczenie PKN ORLEN o przystąpieniu przez Spółkę do Global Compact, inicjatywy Sekretarza Generalnego ONZ Kofi Annana • Opublikowanie pierwszego Raportu CSR PKN ORLEN
2004	<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie Fundacji „Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego” w Bóbrce • Rozpoczęcie wolontariatu pracowniczego
2005	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie Kodeksu Etycznego PKN ORLEN • Przyjęcie do stosowania wszystkich zasad ładu korporacyjnego uchwalonych przez GPW • Powołanie Fundacji „Fundusz Grantowy dla Płocka”
2006	<ul style="list-style-type: none"> • Wybory Rzecznika ds. Etyki • Pierwsza edycja kampanii „ORLEN. Bezpieczne drogi” • Współpraca ze Stowarzyszeniem „Fundusz Grantowy Dobrego Sąsiedztwa dla Ostrowa Wlkp.”
2007	<ul style="list-style-type: none"> • Społeczny aspekt programu VITAY – punkty dla rodzinnych domów dziecka • Deklaracja Poparcia dla Światowej Karty Responsible Care
2008	<ul style="list-style-type: none"> • Podpisanie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy • Polityka dobroczynności PKN ORLEN przyjęta przez Zarząd Spółki • Kawa z certyfikatem Fairtrade na stacjach paliw PKN ORLEN
2009	<ul style="list-style-type: none"> • PKN ORLEN zakwalifikowany do RESPECT Index • Program stypendialny dla uczniów – mieszkańców Płocka
2010	<ul style="list-style-type: none"> • Inauguracja Programu Inwestycji Ekologiczno-Energetycznych w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku • Wdrożenie „Zintegrowanego Systemu Zarządzania” • Program stypendialny dla uczniów z powiatu płockiego
2011	<ul style="list-style-type: none"> • PKN ORLEN sygnatariuszem „Deklaracji zrównoważonego rozwoju w branży energetycznej w Polsce” • Uruchomienie nowej instalacji ekologicznej w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku • Podpisanie Deklaracji przystąpienia do „Kodeksu Odpowiedzialnego Biznesu” • Fanpage Fundacji ORLEN – DAR SERCA „Debeściaki”
2012	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie przez Zarząd „Wartości i zasad postępowania PKN ORLEN S.A.” • Uruchomienie systemu informatycznego do monitorowania, raportowania i prognozowania emisji CO₂ w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku • „Niesamowici ludzie” – fanpage społeczny PKN ORLEN na Facebooku • Program stypendialny „Mistrzowie CHEMII”
2013	<ul style="list-style-type: none"> • PKN ORLEN organizatorem plebiscytu „Polacy z werwą” • PKN ORLEN organizatorem ORLEN Warsaw Marathon • Inauguracja programu stypendialnego „NA PODIUM” dla utalentowanych sportowo podopiecznych Rodzinnych Domów Dziecka • „Wkręć się w pomaganie” – zbiórka zakrętek, projekt ekologiczny i społeczny w ramach Responsible Care

**SPÓŁKI BEZPOŚREDNIO POWIĄZANE
PKN ORLEN S.A.**
stan na dzień 31 grudnia 2013 roku

PKN ORLEN S.A.

SPÓŁKI CORE BUSSINES

BRANŻOWE

PALIWOWE I GAZOWE

AB ORLEN Lietuva	100%
Unipetrol a.s.	63%
ANWIL S.A.	100%
Rafineria Trzebinia S.A.	86%
Rafineria Nafty Jedlicze S.A.	100%
ORLEN OIL Sp. z o.o.	52%
ORLEN Asfalt Sp. z o.o.	82%
IKS SOLINO S.A.	100%
Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.	50%
ORLEN Upstream Sp. z o.o.	100%
ORLEN Intern. Exploration & Prod. Co BV	100%
Baltic Power Sp. z o.o.	100%
Baltic Spark Sp. z o.o.	100%

ORLEN Paliwa Sp. z o.o.	100%
ORLEN PetroTank Sp. z o.o.	100%
Ship Service S.A.	61%
ORLEN Deutschland GmbH	100%
Petrolot Sp. z o.o.	100%
ORLEN Gaz Sp. z o.o.	100%

**SPÓŁKI
NON-CORE BUSSINES**

ORLEN Automatyka Sp. z o.o.	100%
ORLEN Wir Sp. z o.o.	77%
ORLEN Centrum Serwisowe Sp. z o.o.	99%
ORLEN Budonaft Sp. z o.o.	100%
ORLEN KolTrans Sp. z o.o.	100%
ORLEN Transport S.A.	100%
ORLEN Projekt S.A.	100%
ORLEN Eko Sp. z o.o.	100%
ORLEN Medica Sp. z o.o.	100%
ORLEN Księgowość Sp. z o.o.	100%
ORLEN Laboratorium Sp. z o.o.	99%
ORLEN Administracja Sp. z o.o.	100%
ORLEN Ochrona Sp. z o.o.	100%
PPPT S.A.	50%
ORLEN Finance AB	100%
Orlen Holding Malta Ltd	100%
18 spółek pozostałych	

Znaczące zmiany w raportowanym okresie

Grupa ORLEN prowadzi szereg procesów restrukturyzacji w Grupie Kapitałowej. Nie wpłynęły one istotnie na zmiany w rozmiarze, strukturze, formie własności lub łańcuchu dostaw. Jedną z ważniejszych zmian było przejęcie przez ORLEN Upstream International B.V., spółkę zależną ORLEN Upstream, 100% udziałów kanadyjskiej spółki TriOil Resources.

ODPOWIEDZIALNE ZARZĄDZANIE

PKN ORLEN stawia sobie za cel zapewnienie najwyższej jakości oferowanych wyrobów, minimalizowanie oddziaływania na środowisko, a także zachowanie bezpiecznych warunków pracy i bezpieczeństwa przetwarzanych w Spółce informacji. Służy temu Zintegrowany System Zarządzania (ZSZ), na który składają się:

- System Zarządzania Jakością wg ISO 9001
- System Zarządzania Jakością wg AQAP 2120
- System Zarządzania Środowiskowego wg ISO 14001
- System Zarządzania BHP wg PN-N-18001
- System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji wg PN-ISO/IEC 27001
- System Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności HACCP.

Potwierdzeniem są posiadane przez PKN ORLEN certyfikaty.

Rola Zintegrowanego Systemu Zarządzania znacząco się zwiększa i jest sukcesywnie rozszerzana o kolejne, istotne dla Spółki systemy zarządzania. W 2013 roku Koncern rozpoczął prace nad wdrożeniem w Spółce kolejnych systemów:

- System Zarządzania Energią wg ISO 50001
- System ISCC (International Sustainability & Carbon Certification) – system certyfikacji łańcucha produkcji biomasy i biopaliw.

Prawidłowe funkcjonowanie ZSZ to wymierne korzyści dla Koncernu i partnerów:

- sprawne zarządzanie i działania zgodne z przepisami prawa polskiego i międzynarodowego,
- gwarancja dostarczania na rynek najlepszej jakości paliwa i produktów pozapaliwowych oraz właściwa obsługa klientów,
- zwiększenie bezpieczeństwa zdrowia klientów i jakości nabywanych produktów spożywczych na stacjach paliw,
- możliwość realizowania dostaw paliw na potrzeby wojsk NATO,
- zwiększenie bezpieczeństwa pracy poprzez doskonalenie metod rozpoznawania zagrożeń oraz wdrażanie ergonomicznych rozwiązań zmniejszających uciążliwość na stanowiskach pracy i ryzyko zawodowe,
- optymalizacja procesów produkcyjnych poprzez zastosowanie najlepszych i najbezpieczniejszych technologii,
- budowanie wizerunku firmy proekologicznej i społecznie odpowiedzialnej, m.in. poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych i spełnienie kryteriów zrównoważonego rozwoju,
- zapewnienie właściwej ochrony przetwarzanych informacji w oparciu o najlepsze funkcjonujące standardy i praktyki w dziedzinie bezpieczeństwa informacji,
- utrzymanie działalności w czasie wystąpienia zakłóceń i skuteczne reagowanie na niekorzystne zdarzenia.

Nowe certyfikaty potwierdzają prawidłowość i skuteczność działań na rzecz zapewnienia klientom odpowiedniej jakości wyrobów, utrzymywania wysokich standardów środowiskowych i bezpieczeństwa. Stanowią element przewagi konkurencyjnej i jeden z atrybutów wspierających budowanie marki ORLEN. Klienci, a zwłaszcza najwięksi odbiorcy wyrobów PKN ORLEN m.in. na nich opierają zaufanie, a działania certyfikatorów traktują jako niezależną weryfikację oferowanych przez Koncern standardów.

PKN ORLEN posiada także Certyfikat Ramowego Systemu Zarządzania Responsible Care, Certyfikat Firma Bliska Środowisku oraz Certyfikat Partner Polskiej Ekologii.

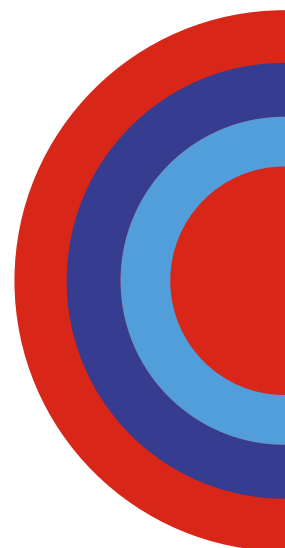

ODPOWIEDZIALNY ROK 2013

– wybrane wydarzenia

STYCZEŃNowe świadczenia socjalne
dla pracowników**LUTY**

Program zachęt BHP

MARZECNowa inwestycja
ekologiczna w Płocku**KWIECIEŃ**Treningi siatkarskie
dla pracowników**MAJ**Zintegrowany system
zarządzania ryzykiem**CZERWIEC**Innowacyjna Platforma
Zakupowa CONNECT**LIPIEC**Nowa formuła
komunikacji wewnętrznej**SIERPIEŃ**Model kompetencji
w Grupie Kapitałowej**WRZESIEŃ**Nowy plac zabaw
dla małych płocczan**PAŹDZIERNIK**ORLEN partnerem
Kongresu Obywatelskiego**LISTOPAD**Grupa ORLEN najbardziej
ekologicznym producentem chemii**GRUDZIEŃ**Pracodawca
przyjazny rodzinie

SILWA WYTRWAŁOŚĆ

konsekwencja

01

Spółeczeństwo

SPOŁECZEŃSTWO

DEBATA O PRZYSZŁOŚĆ

Jako największa firma w Europie Środkowo-Wschodniej czujemy się zobowiązani do inicjowania debaty na najważniejsze tematy dotyczące naszego kontynentu w sferach: gospodarczej, ekonomicznej i społecznej. Chcemy wykorzystać nasz potencjał i doświadczenie, przyczyniając się do utrzymania pozycji Polski jako ważnego partnera dla krajów UE.

Już czwarty rok realizujemy projekt Future Fuelled by Knowledge (Przyszłość zasilana wiedzą) z wykorzystaniem najnowocześniejszych narzędzi komunikacji. W 2013 roku została uruchomiona multimedialna, dwujęzyczna platforma internetowa Napędzamy Przyszłość (www.napedzamyprzyszosc.pl), na której w nowoczesnej formie zamieszczone są relacje wideo i materiały zdjęciowe z debat z udziałem przedstawicieli PKN ORLEN oraz światowych liderów biznesu, polityków i ekspertów różnych dziedzin. Wyróżniającym elementem serwisu jest blog głównego ekonomisty PKN ORLEN, na którym autor w przystępny sposób tłumaczy jakie czynniki kształtują ceny paliw, jakich źródeł energii będziemy używać w przyszłości, a także jak będzie rozwijać się polska gospodarka. Wsparciem zarówno dla serwisu, jak i całej komunikacji projektu FFbK jest oficjalny profil na portalu Twitter prowadzony przez Dyrektora Wykonawczego ds. Strategii i Zarządzania Projektami PKN ORLEN, na którym przedstawia trendy i zagadnienia gospodarcze, prezentuje linki do ciekawych informacji oraz w czasie

rzeczywistym komentuje najważniejsze kwestie gospodarcze w Polsce, Europie i na świecie. W serwisie zamieszczane są publikacje eksperckie na najważniejsze bieżące tematy gospodarczo-biznesowe.

W 2013 roku PKN ORLEN przygotował dwa takie wydawnictwa. Pierwsze „Polska, Czechy, Niemcy – wzajemne relacje, współpraca, rozwój” jest analizą wyników badań opinii przeprowadzonych na zlecenie Koncernu przez Instytut Spraw Publicznych dotyczących wzajemnego postrzegania trzech sąsiadujących narodów. Impulsem do realizacji badania stały się doświadczenia Koncernu wynikające z funkcjonowania m.in. na tych trzech rynkach. Opublikowany raport wskazuje na wysoką jakość wzajemnych międzysąsiedzkich stosunków, ale także sugeruje wdrożenie konkretnych rozwiązań, które mogłyby wzmocnić integrację na linii Polska – Czechy – Niemcy, jako znaczącej siły w regionie. Wyniki i wnioski z raportu zostały zaprezentowane we wrześniu podczas Międzynarodowego Forum Ekonomicznego w Krynicy. Druga publikacja: „Energetyka, Środowisko, Rozwój. Cele, które nie muszą być w opozycji” jest analizą wyzwań, które wiążą się z budową gospodarki i energetyki, opartych na technologiach sprzyjających środowisku. Autorzy opracowania zwrócili uwagę na rolę innowacji w rozwoju nowych technologii, które wymagają zaangażowania przedstawicieli różnych dziedzin nauki i stworzenia sprzyjającego otoczenia, w którym nowatorskie, rozwiązania będą mogły zostać wdrożone.

Grzegorz Kozieja

Kierownik projektu
Biuro Analiz i Projektów Strategicznych
PKN ORLEN

Biznes to nie abstrakcyjne „firmy”, ale działania bardzo konkretnych osób, które mają swoje doświadczenia, przesady i stereotypy. Dobre porozumienie, mimo różnic, to niezbędny fundament sukcesu w działalności międzynarodowego przedsiębiorstwa.

Grupa ORLEN traktuje pogłębienie zrozumienia międzykulturowego jako kwestię strategiczną dla swego powodzenia. Aktywnie włączyliśmy się w badanie wzajemnego postrzegania się przez przedstawicieli kultur krajów, w których jesteśmy zaangażowani biznesowo. Efektem tego były pionierskie badania, publikacje oraz otwarte spotkania, gdzie poruszano kwestie relacji międzykulturowych.

Działamy nie tylko dla własnej korzyści. Wyniki prac udostępniamy w domenie publicznej, również w językach obcych. Dzięki temu grono wspierających poprawę wzajemnych stosunków powiększa się m.in. o administrację centralne i samorządowe, przedsiębiorców działających, podobnie jak Grupa ORLEN, na rynkach międzynarodowych czy naukowców.

Swoimi działaniami wyznaczamy kierunek w aspekcie budowy wartości dzięki wykorzystaniu dźwigni poprawy relacji międzykulturowych. Wierzmy, że takie działania pozwolą nam wszystkim korzystać z efektów łatwiejszej, bardziej efektywnej współpracy.

W ramach projektu Future Fuelled by Knowledge przedstawiciele PKN ORLEN uczestniczyli w najważniejszych konferencjach w kraju. Już po raz kolejny zaangażowaliśmy się w Europejskie Forum Nowych Idei w Sopocie, będąc partnerem sesji plenarnej zatytułowanej „Gospodarcza architektura nowej Europy. Jak sprawić, by instytucje, zarządzanie i regulacje sprzyjały rozwojowi?”. Zaproszeni przez Koncern goście, m.in. Gunter Verheugen czy Janusz Lewandowski, dyskutowali o potrzebie odbudowy przywództwa, nakreślenia wizji długoterminowego rozwoju, deregulacji i wykorzystania obecnego potencjału, które pozwolą Europie odbudować silną pozycję na świecie.

W 2013 roku PKN ORLEN już po raz trzeci był współorganizatorem Europejskiego Kongresu Finansowego w Sopocie, którego tematem przewodnim było bezpieczeństwo finansowe oraz zrównoważony rozwój Europy i Polski. Przedstawiciele zarządu PKN ORLEN, czołowi menedżerowie, naukowcy i eksperci rozmawiali o największych wyzwaniach stojących przed unijną i polską gospodarką. Koncern był partnerem debaty na temat

zarządzania spółkami strategicznymi w nowym ładzie gospodarczym. Jej uczestnicy starali się odpowiedzieć na pytania: jakie cele należy stawiać menedżerom strategicznych spółek publicznych i jakie wykorzystywać systemy motywacyjne, aby służyły odbudowie znaczenia myślenia strategicznego i szeroko rozumianej odpowiedzialności za własne działania w biznesie. Druga debata, której jednym z partnerów był Koncern, dotyczyła przyszłości detalicznych obligacji korporacyjnych, które mogą być alternatywą dla tradycyjnych kredytów bankowych i przyczynić się do rozwoju firm, a co za tym idzie do wzrostu gospodarczego.

W ubiegłym roku po raz kolejny ORLEN był partnerem konkursu Przedsiębiorca Roku, organizowanego przez firmę Ernst & Young. Jest to jedyna w skali międzynarodowej inicjatywa promująca najlepszych przedsiębiorców na świecie. Wyboru wiodących polskich przedsiębiorców dokonuje się w oparciu o takie kryteria jak: przedsiębiorczość, strategia, działalność międzynarodowa, innowacyjność oraz relacje z pracownikami i otoczeniem.

Warto również wspomnieć o zaangażowaniu w VIII Kongres Obywatelski „Jaka modernizacja Polski: od budowy infrastruktury do nowych postaw i zachowań?”. Organizowany przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową i wspierany przez PKN ORLEN Kongres jest miejscem spotkań i dyskusji Polaków o różnych orientacjach ideowych i politycznych, poruszających tematykę modernizacji Polski.

Należy również zwrócić uwagę na zaangażowanie PKN ORLEN w szereg projektów edukacyjnych, kierowanych do studentów, takich jak m.in. Akademia Mediów czy Akademia Energii. Celem pierwszego projektu jest poprawa jakości debaty publicznej oraz kształcenie młodych naukowców i ekspertów występujących publicznie i współpracujących z mediami gospodarczymi. Natomiast drugi projekt kierowany jest do pasjonatów energetyki, którzy z tą branżą wiążą swoją przyszłość zawodową.

W 2013 roku menedżerowie Koncernu wzięli udział w kilkudziesięciu panelach dyskusyjnych podczas licznych konferencji branżowych i biznesowych w Polsce i za granicą, stawiając trudne pytania oraz poszukując konkretnych odpowiedzi i kompleksowych rozwiązań na najważniejsze tematy gospodarcze.

LIDERZY PRZYSZŁOŚCI

Plebiscyt „Polacy z werwą” został zainicjowany przez PKN ORLEN, aby pokazać realny potencjał naszego kraju – młodych ludzi, którzy dzięki swoim pomysłom, pasji oraz wytrwałości, tworzą projekty i rozwiązania budujące nowoczesną Polskę. W głosowaniu publicznym, w którym oddano 330 tys. głosów, wybrano laureatów w siedmiu kategoriach – Design, Ochrona środowiska, Sport, Nauka, Medycyna, Kultura i sztuka, Innowacje w biznesie. „Polaków z werwą” od innych plebiscytów i konkursów wyróżnia przede wszystkim profil kandydata, który zostanie nagrodzony tym tytułem, wybitne autorytety zaproszone do jury i sposób wyboru laureata, łączący głosowanie powszechne oraz oceny eksperckie.

Zwieńczeniem plebiscytu była gala w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej, na której laureaci w poszczególnych kategoriach otrzymali statuetkę autorstwa Pawła Althamera oraz grant na dalszy rozwój zawodowy. Wyłoniono również laureata Nagrody Specjalnej, która przyznawana jest za szczególny wkład w popularyzację dziedzin życia odpowiadających siedmiu kategoriom plebiscytu. Kapituła plebiscytu zdecydowała o przyznaniu nagrody prof. Adamowi Maciejewskiemu wraz z zespołem za pierwszą na świecie operację przeszczepu twarzy ze wskazań życiowych – z powodu zagrożenia życia. Wieczór uświetniły występy gwiazd światowego formatu – na scenie pojawili się m.in. Krzysztof Penderecki, któremu towarzyszyła Sinfonia Iuventus, amerykański jazzman Marcus Miller i zespół Gossip. Widzowie obejrzeli również pokaz mody Gosi Baczyńskiej.

ZDROWY STYL ŻYCIA

W 2013 roku Koncern kontynuował wsparcie polskiego sportu realizując w ten sposób misję społeczną i przyczyniając się do rozwoju profesjonalnych karier zawodniczych jak również kadry szkoleniowej oraz grup młodzieżowych. Spółka wspierała najwybitniejszych zawodników, wdrożyła program dla młodych talentów, angażowała się w imprezy promujące aktywny styl życia.

Adam Małysz Kierowca rajdowy
ORLEN Team

Dlaczego warto, aby sport był stałym elementem naszego życia? Ponieważ jest tą dziedziną, która uczy nas konsekwencji i wytrwałości. Dlatego sądzę, że może to być wartość dodana do tego co robimy na co dzień – pracy, szkoły, codziennych obowiązków. Wiele lat zawodowego uprawiania sportu utwierdziło mnie w przekonaniu, że sport buduje także siłę psychiczną. Przynosi radość wraz z sukcesami, uczy też jak przyjmować niepowodzenia. Sport uczy nas też bycia fair.

Warto pamiętać, że uprawiając sport robimy coś ważnego dla siebie. Przede wszystkim dbamy o własne zdrowie. Ale też mamy możliwość poznawania nowych ludzi, budowania bliższych relacji z innymi, naszymi współpracownikami, znajomymi. W czasach gdy jesteśmy bardzo zajęci, a tempo życia ogranicza często nasze kontakty do krótkich informacji na portalu społecznościowym warto czasem dać sobie szansę na przyjemność i radość płynącą ze wspólnego uprawiania sportu.

Coraz popularniejsze imprezy biegowe gromadzą na starcie różne osoby. Proszę pamiętać, że nie jest najważniejszy pokonany dystans, osiągnięty czas. Ważna jest radość wspólnego biegania, pokonywania swoich słabości, osiągnięcie postawionego przed sobą celu.

Trzon strategii sponsoringowej ORLEN od lat stanowią trzy filary – sporty motorowe, lekkoatletyka, siatkówka. W 2013 roku do grona najważniejszych sportowych aktywności dołączył ORLEN Warsaw Marathon – Narodowe Święto Biegania, który wiezie prym wśród największych imprez biegowych w kraju i jest skierowany do wszystkich Polaków. Lokalnie w sercu Koncernu, w Płocku wspierana jest ORLEN Wisła Płock – drużyna szczypiornistów będąca dumą płoczan. W minionym roku do ważnych aktywności „sportowego” CSR należały: Akademia Młodych Talentów ORLEN Team, wsparcie kolejnego

cyklu Czwartków Lekkoatletycznych – największej imprezy sportowej skierowanej do dzieci i młodzieży w całym kraju – oraz kontynuacja programu stypendialnego dla złotych medalistów paraolimpijskich – „Pełnia Życia”, a także wsparcie dla Olimpiad Specjalnych. Spółka ponadto inwestowała w profesjonalne zespoły sportowe: lekkoatletyczną Grupę Sportową ORLEN, ORLEN Team, VERA Racing Team – stwarzając w ten sposób najlepsze z możliwych warunków rozwoju sportu wyczynowego w naszym kraju i przyczyniając się do promocji Polski na arenie międzynarodowej.

„Myśl globalnie, działaj lokalnie”

PKN ORLEN od lat przywiązuje bardzo dużą wagę do budowania właściwych relacji z otoczeniem nie tylko w skali globalnej, ale również lokalnej. Jednym z działań Spółki w tym obszarze jest wsparcie dla klubu piłki ręcznej – Wisły Płock, czołowego zespołu najwyższej klasy rozgrywek (7-krotnego mistrza kraju, 10-krotnego zdobywcy Pucharu Polski) oraz aktualnego wicemistrza Polski, który wiezie prym w europejskich pucharach (w tym Lidze Mistrzów). W ten sposób Koncern podkreśla swoje zaangażowanie w ważne inicjatywy dla społeczności, w której funkcjonuje stwarzając jej mieszkańcom możliwość do spędzania czasu w niepowtarzalnej atmosferze kibicowania i ducha sportowej rywalizacji. Sponsoring lokalnej drużyny nastawiony jest na wzmacnianie wysokiej jakości relacji społecznych i poziomu zaufania, a w efekcie – na tworzenie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki w regionie.

Paliwo dla motorsportu

W minionym roku ponownie sport motorowy odegrał strategiczną rolę w działalności sponsoringowej Spółki. Po rajdzie Dakar 2013 zdecydowano się na zmianę formatu rajdowego zespołu ORLEN Team. Do grona zawodników dołączył Adam Małysz – niekwestionowana gwiazda polskiego sportu wyczynowego. Dodatkowo duet utalentowanych motocyklistów – Marek Dąbrowski i Jacek Czachor – zamienił swoje jednoślady na czteronapędową rajdówkę i utworzył zespół samochodowy. To pierwsze w historii tego typu połączenie. Zespół bardzo szybko zaczął pokazywać, że bazując na doświadczeniu wyniesionym podczas wielu lat startów na motocyklach jest w stanie nawiązywać walkę ze światową czołówką. W swoim debiutanckim sezonie wywalczyli czwarte miejsce w Silk Way Rally – drugim po Dakarze najtrudniejszym długodystansowym rajdzie świata, a w Baja Poland (eliminacji Pucharu Świata) zajęli 2. miejsce. Adam Małysz w swoim drugim pełnym sezonie startów został Mistrzem Strefy Europy Centralnej (CEZ) oraz Wicemistrzem Polski. Nie zawiódł również Kuba Przygoński. Najszybszy motocyklista w historii startów Polaków w rajdzie Dakar wywalczył trzecie miejsce w bardzo silnie obsadzonych Mistrzostwach Świata FIM. To jego szósty tytuł w MŚ – jak dotąd Kuba był trzy razy drugi i trzy razy trzeci. Zawodnik jest również utalentowanym driftemerem osiągającym rewelacyjne rezultaty w krajowych eliminacjach tej dyscypliny.

Pod koniec 2012 roku – jako element działań mających na celu promocję zdolnych Polaków walczących na arenie międzynarodowej – ORLEN do grona swoich zawodników włączył Tadeusza Błazusiaka. W 36 wyścigach rozegranych pomiędzy 2009 a 2013 rokiem zawodnik zwyciężył aż 26 razy.

Koncern również mocno angażuje się w promocję młodych zdolnych sportowców, co wpisuje się w długofalową wizję rozwoju polskiego sportu. Na jesieni 2013 roku rozpoczął innowacyjny projekt Akademia Młodych Talentów ORLEN Team, do którego mógł aspirować każdy motocyklista w przedziale wiekowym 18–26 lat. W procesie wieloetapowej rekrutacji wybrano pięciu perspektywicznych zawodników (czterech mężczyzn i kobiet), którzy zostali objęci kompleksowym programem treningowym.

Wyścig z werwą

PKN ORLEN jest inicjatorem powstania pierwszego polskiego zespołu wyścigowego rywalizującego na torach Formuły 1. VERVA Racing Team stworzono między innymi po to, aby dać szansę rozwoju utalentowanym zawodnikom wywodzącym się z motosportu. Zespół, którego kierowcą jest Kuba Giermaziak, rywalizuje z czołowymi zawodnikami na torach całego świata w prestiżowym Porsche Supercup, rozgrywanym tuż przed wyścigami Formuły 1. Rewelacyjne wyniki osiągane od 2010 roku podtrzymują nieustannie wysokie zainteresowanie rywalizacją samochodu w barwach paliw VERVA.

Co więcej, motoryzacyjny event VERVA Street Racing, z czterema edycjami na koncie, przyciąga za każdym razem dziesiątki tysięcy fanów. To okazja, aby zobaczyć na żywo w akcji największe sławy różnych dyscyplin sportu motorowego. W minionym roku do stolicy w ramach cyklu zawitało Top Gear Live. Zaproszeni przez ORLEN charyzmatyczni prowadzący popularnego show wypełnili po brzegi Stadion Narodowy mieszczący 60 tysięcy widzów.

Królowa i królowie sportu

Złoty medal Pawła Fajdka (rzut młotem) oraz dwa srebra – dla Piotra Małachowskiego (rzut dyskiem) i Anity Włodarczyk (młot) – na Mistrzostwach Świata w Lekkoatletyce to jeden z efektów długofalowego wsparcia lekkoatletycznej Grupy Sportowej ORLEN w 2013 roku. Koncern zainwestował w królową sportu w 2008 roku, kiedy po wywalczeniu złota olimpijskiego przez Tomasza Majewskiego (pchnięcie kulą) postanowił zbudować zespół, który stanie się lekkoatletyczną potęgą na świecie. Udało się, obecnie poza ww. medalistami, Grupę tworzą: Adam Kszczot i Marcin Lewandowski – utytułowani biegacze średniodystansowi (800 m) oraz Henryk Szost – najszybszy maratończyk z Europy. PKN ORLEN poza wsparciem grup profesjonalnych angażuje się w programy aktywizacji najmłodszych oraz budowania solidnej bazy szkoleniowej, zapewniając w ten sposób warunki rozwoju przyszłych mistrzów. Najbardziej znanym działaniem w tym zakresie jest sponsoring wspomnianych już Czwartków Lekkoatletycznych, przedsięwzięcia motywującego młodych adeptów sportu do działania oraz aktywizującą społeczność lokalne.

Siatkówka – nowa jakość kibicowania

ORLEN Liga, czyli sponsoring zawodowej ligi kobiet, wsparcie reprezentacji Polski – zarówno kobiet, jak i mężczyzn we wszystkich kategoriach wiekowych, obecność na imprezach siatkówki plażowej najwyższej rangi w tym Mistrzostwach Świata w Starych Jabłonkach, bezpośrednie wsparcie duetów siatkówki plażowej, wsparcie imprez siatkarskich od tych o charakterze lokalnym, jak Aleja Gwiazd w Miliczu po największe, jak współorganizacja World Grand Prix w siatkówce kobiet w Płocku – to ważne obszary, przy okazji których pojawiał się logotyp ORLEN w minionym roku.

Siatkówka to obecnie jedna z najbardziej popularnych i najszybciej rozwijających się sportowych dyscyplin w naszym kraju. Jest to niewątpliwie wynikiem sukcesu jaki polscy siatkarze i siatkarki osiągnęli w ostatnich latach. Spektakularnym sukcesem było odniesione w 2012 roku zwycięstwo w Lidze Światowej. Z kolei w 2013 roku, jedna z czołowych par siatkówki plażowej w rankingu FIVB rywalizująca w barwach ORLEN: Mariusz Prudel

i Grzegorz Fijałek wywalczyła brąz na Mistrzostwach Europy, a młodzieżowy duet Piotr Kantor i Bartosz Łosiak Mistrzostwo Świata U23. Koncern partycypował także w programach upowszechniania siatkówki w kraju – wsparcie dydaktyczne dla nauczycieli WF-u i trenerów w ramach Akademii Polskiej Siatkówki wpływającej na budowę zaplecza dla przyszłych reprezentantów Polski trenujących w 138 szkołach w ramach Siatkarskich Ośrodków Szkolnych.

Piłka siatkowa w Polsce jest odbierana bardzo pozytywnie, a w ostatnich latach notuje czołowe wyniki oglądalności spośród wszystkich gier zespołowych. Zorganizowaliśmy liczne akcje angażujące naszych kibiców, którzy w świecie opisywani są mianem najlepszych. Pamiętając o najmłodszych, dla dzieci z Rodzinnych Domów Dziecka (które są pod opieką Fundacji ORLEN – DAR SERCA) zapewniliśmy udział w sportowych wakacjach, gdzie trenowali po okiem najlepszych polskich siatkarzy będących pod skrzydłami PKN ORLEN.

ORLEN Warsaw Marathon – Narodowe Święto Biegania

Największa impreza biegowa w Polsce, 26 tysięcy uczestników i kilka tysięcy kibiców na trasie w całej Warszawie. ORLEN Warsaw Marathon – Narodowe Święto Biegania to sportowy weekend, podczas którego promowaliśmy aktywny tryb życia wśród osób w każdym wieku, a do uczestnictwa zaprosiliśmy nie tylko profesjonalnych biegaczy, ale także osoby uprawiające ten sport amatorsko. Pierwsza edycja, 20–21 kwietnia 2013 roku,

to trzy dystanse dostosowane tak, aby każdy mógł stanąć na starcie wybranego biegu. Pierwszego dnia, w sobotę, odbył się charytatywny bieg na 3,33 km. Liczba uczestników – 11 tysięcy – wpłynęła na wysokość kwoty przekazanej przez Fundację ORLEN – DAR SERCA na edukację sportową dzieci z Rodzinnych Domów Dziecka. Drugiego dnia miały miejsce biegi na 42,195 km i 10 km.

Leszek Kurnicki**Dyrektor Wykonawczy ds. Marketingu
PKN ORLEN**

Ludzie. To dzięki nim firmy mogą osiągać sukcesy. To również jedna z kluczowych wartości korporacyjnych PKN ORLEN. W Koncernie oznacza ona nie tylko podkreślenie ścisłego związku z naszymi pracownikami, ale też klientami, akcjonariuszami, kooperantami czy członkami lokalnych społeczności. W strategii biznesowej Spółki to człowiek zawsze znajduje się w centrum. Takie podejście determinuje wszystkie nasze działania, w tym także komunikację marketingową. Dlatego właśnie szczególnie bliska jest nam filozofia marketingu 3.0, definiująca klienta jako naszego partnera, a sam brand jako pozytywną siłę zmieniającą świat, element większego ekosystemu. Skoro nasi klienci wymagają od siebie coraz więcej, my też chcemy tacy być, a w DNA marki wpisać działanie na rzecz całego otoczenia. Podejście to wymaga również przededefiniowania dotychczasowych sposobów budowania relacji. Coraz większe znaczenie zyskuje komunikacja *human to human*, zakładająca otwarty, partnerski dialog i formułowanie jasnego przekazu dostosowanego do oczekiwań odbiorców. Chcemy zmieniać świat na lepsze i chcemy by nasi interesariusze robili to razem z nami.

„WARTOŚCI I ZASADY POSTĘPOWANIA PKN ORLEN” W PRAKTYCE

ODPOWIEDZIALNOŚĆ, ROZWÓJ, LUDZIE, ENERGIA, NIEZAWODNOŚĆ to firmowe wartości, które przybierają kształt konkretnych projektów w różnych dziedzinach działania Spółki. Szczególnie wyraźnie widać to w działaniach realizowanych w ramach sponsoringu społecznego. W roku 2013 obejmował on głównie: mecenat kultury, promocję wiedzy, współpracę ze społecznościami lokalnymi oraz promocję bezpieczeństwa ruchu drogowego.

ORLEN – Mecenaz kultury

Wspieranie projektów z dziedziny kultury i ochrony dziedzictwa narodowego to od lat obszary aktywności sponsorskiej PKN ORLEN.

Przeprowadzone działania można pogrupować w kilka programów. Pierwszy z nich koncentrował się na promocji sztuki filmowej. Koncern po raz kolejny został sponsorem wydarzenia Gdynia Festiwal Filmowy, wsparł proces cyfrowej rekonstrukcji filmu „Popioły” Andrzeja Wajdy. Dzięki sponsoringowi PKN ORLEN zrealizowany został projekt „Polska Światłoczuła”, w ramach którego w szeregu małych miejscowości zaprezentowano najważniejsze dzieła polskiej kinematografii.

Kolejny obszar działań związany był ze sztuką teatralną. Kontynuowano m.in. współpracę z Teatrem Wielkim – Operą Narodową czy Teatrem IMKA. Wsparcie otrzymali także organizatorzy Festiwalu „Da, Da, Da” prezentującego współczesny teatr i performance rosyjski. Koncern zaangażował się również w organizację lubelskich Konfrontacji Teatralnych.

Trzeci program to promocja muzyki klasycznej. Kontynuowana była współpraca ze Stowarzyszeniem im. Ludwiga van Beethovena przy organizacji Wielkonocego Festiwalu Ludwiga van Beethovena oraz Festiwalu Krzysztofa Pendereckiego. Nawiązano również współpracę z Filharmonią Narodową przy organizacji obchodów Roku Witolda Lutosławskiego.

Ostatni pakiet działań miał na celu promocję literatury i to zarówno tej uznanej – Koncern sponsorował I Edycję Międzynarodowej Nagrody Literackiej im. Zbigniewa Herberta, jak i młodych debiutujących twórców, prozaików – poprzez wsparcie konkursu „Otwartym tekstem” organizowanego przez Magazyn Literacko-Kulturalny „Chimera”.

Współpraca z interesariuszami nie ograniczała się wyłącznie do obszaru kultury. Obejmowała również realizację projektów społecznych takich jak Charytatywny Bal Dziennikarzy, z którego cały dochód co roku trafia na cel dobroczynny, czy też współpracę ze Stowarzyszeniem Olimpiady Specjalne Polska, które stawia sobie za cel aktywizację i rehabilitację poprzez sport osób niepełnosprawnych intelektualnie.

ORLEN – Promocja edukacji

Będąc branżowym liderem, PKN ORLEN postanowił wykorzystać posiadane specjalistyczne kompetencje do promocji edukacji i wiedzy, szczególnie tej związanej z naukami ścisłymi. Zachęcaliśmy więc do zdobywania wiedzy z tego obszaru, wskazywaliśmy na jej unikalną, utylitarną wartość, dawaliśmy możliwość pozyskiwania nowych kompetencji.

Kontynuowany był, adresowany do uczniów II klas szkół gimnazjalnych, autorski program edukacyjny PKN ORLEN „Lekcja Chemii ORLEN”. W jego ramach realizowane były zajęcia poświęcone tematyce pochodzenia, pozyskania, przerobu i zastosowania ropy naftowej. Lekcje prowadzone były w formie prezentacji wzbogaconej o przeprowadzenie doświadczenia w specjalnie zaaranżowanym mobilnym laboratorium. Działania objęły 500 szkół na terenie całego kraju, wzięło w nich udział łącznie ponad 17 tys. uczniów. Zajęcia realizowane w 2013 roku stanowiły kontynuację projektu prowadzonego od 2011 roku. Zostały wzbogacone o tematykę związaną z pochodzeniem i możliwościami wykorzystania gazu łupkowego. Przez 3 lata realizacji programu, lekcje chemii odbyły się w ponad 1500 szkołach, wzięło w nich udział blisko 60 tys. uczniów.

We współpracy z Politechniką Warszawską realizowano projekt edukacyjny „PW Junior” – cykl zajęć adresowanych do dzieci i młodzieży, mający na celu zainteresowanie naukami ścisłymi i zachęcenie młodych ludzi do podejmowania studiów na kierunkach politechnicznych.

„ORLEN. Bezpieczne drogi”

Stan bezpieczeństwa na drogach stanowi problem ogólnospołeczny. Polska od lat, niezmiennie plasuje się w czołówce europejskich państw o największej ilości wypadków.

PKN ORLEN, jako firma działająca w branży ściśle powiązanej z motoryzacją, bierze udział w realizacji inicjatyw zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Od 2006 roku realizowany jest długofalowy projekt autorski „ORLEN. Bezpieczne Drogi” – program marketingu zaangażowanego społecznie będący częścią strategii społecznej odpowiedzialności firmy, polegający na uświadamianiu zagrożeń i najważniejszych problemów w ruchu drogowym oraz propagowaniu właściwych postaw i zachowań.

W minionym roku Koncern zrealizował 7. edycję kampanii „ORLEN. Bezpieczne drogi”. Głównym motywem kolejnej akcji było zwrócenie uwagi na potrzebę i zasady przyjaznego współużytkowania dróg przez kierowców samochodów i motocykli. Kampania miała na celu m.in. uświadamianie kierowcom, że nie są sami na drodze, że oprócz zapewnienia własnego bezpieczeństwa, mają za zadanie dbanie o innych uczestników ruchu.

Pierwsza kampania edukacyjna programu „ORLEN. Bezpieczne drogi” traktująca o motocyklistach miała miejsce przed dwoma laty. W 2013 roku ponownie przypominaliśmy o tych uczestnikach ruchu ulicznego, tym razem kładąc nacisk na konieczność częstego i uważnego patrzenia w lusterka. To właśnie brak takich zachowań stwarza realną sytuację zagrożenia i bywa przyczyną tragicznych w skutkach zdarzeń.

Kampania miała ogólnopolski zasięg. Na stacjach ORLEN można było zapoznać się z materiałami informacyjnymi, a także odebrać naklejkę na samochód z hasłem „Niech żyją motocykliści! Niech żyje patrzenie w lusterka!”

Całości działań towarzyszyła komunikacja w wybranych mediach.

ORLEN dla Płocka

Odpowiedzialność postrzegana jako szacunek do klientów, środowiska naturalnego oraz społeczności lokalnych, z którymi sąsiadujemy i kooperujemy prowadząc naszą codzienną pracę, to źródło naszego zaangażowania w miejscach, gdzie Koncern prowadzi najaktywniejsze działania biznesowe.

Dziś PKN ORLEN to funkcjonująca na wielu rynkach firma o międzynarodowym zasięgu. Koncern swoje działania prospołeczne adresuje szeroko, proporcjonalnie do zasięgu swojej działalności komercyjnej. W miejscach gdzie prowadzona jest najintensywniejsza aktywność biznesowa firmy, Koncern tworzy dedykowane programy współpracy takie jak „ORLEN dla Płocka”.

Prowadzone systematycznie od wielu lat działania adresowane do płockiej społeczności lokalnej mają jeden wspólny mianownik – pozwalają na skuteczne budowanie szeroko rozumianego kapitału społecznego Płocka, który jest nie mniej ważny niż gospodarczy rozwój miasta i regionu.

Lokalna działalność Koncernu w Płocku opiera się na kilku filarach. Pierwszym z nich są działania realizowane w ramach Fundacji „Fundusz Grantowy dla Płocka”, która w 2013 roku przyznała w 6. edycji 25 grantów na łączną kwotę ok. 430 000 zł. Dzięki współpracy PKN ORLEN, Basell Orlen Polyolefins, Levi Strauss Foundation oraz Urzędu Miasta Płocka wsparcie uzyskały najlepsze płockie organizacje pozarządowe, które realizują projekty na rzecz wszystkich Płocczan.

Kolejny obszar aktywności to współpraca z władzami miasta przy rozwoju infrastruktury miejskiej. W 2013 roku PKN ORLEN został sponsorem kolejnej inwestycji

adresowanej do najmłodszych Płocczan – trzeciego już, oddanego w ostatnich dwóch latach, placu zabaw, cieszącego się ogromnym powodzeniem wśród dzieci i ich opiekunów. ORLEN Arena, Skate Arena oraz nowy plac zabaw, stworzyły w Płocku prawdziwe centrum zabawy i rozrywki dla całych rodzin, wpisując się na trwałe w krajobraz miasta.

Trzeci filar stanowi wsparcie najważniejszych projektów adresowanych bezpośrednio do mieszkańców Płocka. Są to zarówno autorskie działania PKN ORLEN, jak również aktywności realizowane we współpracy z Urzędem Miasta. W kręgu zainteresowań sponsorskich Koncernu pozostawał sport profesjonalny i amatorski. Po raz pierwszy na Rynku Starego Miasta odbył się Międzynarodowy Mityng Lekkoatletyczny ORLEN CUP, którego zwycięzcą w pchnięciu kulą został Tomasz Majewski. Kontynuowany był także sponsoring tytułarny Hali Sportowo-Widowskowej ORLEN Arena oraz współpraca z drużyną piłki ręcznej ORLEN Wisła Płock. Kontynuacja sponsoringu turnieju ORLEN Handball Mini Liga, w którym biorą udział dzieci klas IV i V płockich szkół podstawowych jest naturalnym wyzwaniem dla Koncernu, który dba o rozwój najmłodszych adeptów płockiego szczypiorniaka.

Wśród działań adresowanych do Płocczan, amatorów aktywnego wypoczynku, warto przywołać sponsoring II Półmaratonu Dwóch Mostów, Biegu „Tumska Dycha”, Triathlonu o Puchar Prezydenta Miasta Płocka czy Płockich Czwartków Lekkoatletycznych. Koncern był także sponsorem Płockiego Towarzystwa Wioślarskiego oraz tytułarnym sponsorem turnieju Płock ORLEN Polish Open – zawodów dla tenisistów na wózkach.

W ramach promocji postaw ekologicznych oraz edukacji zrealizowano szereg projektów, w tym sponsoring Dnia Ziemi, Konkursu Chemicznego organizowanego przez Zespół Szkół Centrum Edukacji czy zajęć edukacyjnych nt. bezpieczeństwa nad wodą prowadzonych przez ratowników WOPR w Płocku dla uczniów płockich szkół podstawowych.

Ponadto dla zapewnienia bieżącej informacji o stanie środowiska oddano do użytku nową automatyczną stację monitoringu powietrza, wyposażoną w wysokiej klasy, bardzo czułe analizatory służące do ciągłego pomiaru SO_2 , NO_x (NO , NO_2), CO , O_3 , BTX w powietrzu. Stacja umieszczona jest w wykazie systemów Państwowego Monitoringu Środowiska w województwie mazowieckim. Wyniki pomiarów stężeń składu powietrza są automatycznie przesyłane do bazy systemu WIOŚ i umieszczane na ogólnodostępnej stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

PKN ORLEN, działając wspólnie z Fundacją ORLEN – DAR SERCA, kontynuował programy stypendialne adresowane do uzdolnionych uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z Płocka i powiatu płockiego.

Koncern konsekwentnie promuje kulturę i sztukę. W minionym roku współpracował z Płocką Orkiestrą Symfoniczną, był sponsorem Festiwalu Płockie Dni Muzyki Chóralnej. Uczestniczył również w projektach adresowanych do szerokiego kręgu odbiorców, takich jak np. Festiwal Światła Niezależnego AUDIORIVER, który w 2013 roku pobił rekord frekwencji gromadząc 20 tys. uczestników. Kontynuowano także współpracę ze Stowarzyszeniem Teatr Per Se, Młodzieżowym Domem Kultury im. Króla Maciusia Pierwszego czy Płocką Galerią Sztuki. Galeria w czasie wakacji zorganizowała warsztaty edukacyjno – artystyczne „Naturalna kolej sztuki – sztuka a natura”.

Wymienione aktywności stanowią przykłady projektów realizowanych przez Koncern na rzecz mieszkańców Płocka i okolic. Chcemy, aby Płock był postrzegany jako obfitujący w ważne wydarzenia sportowe, kulturalne, liczący się ośrodek akademicki, ale także miasto, które daje szanse rozwoju i oferuje wysoki standard życia.

O projektach społecznych PKN ORLEN informuje m.in. na fanpage'u Niesamowici Ludzie, który od chwili powstania skupił wokół siebie ponad 55 tys. fanów. Profil stanowi doskonałą platformę prezentacji i promocji działalności społecznej, a także zachęca innych do aktywnej społecznie postawy i szlachetnych działań.

Emilia Gromadowska

Prezes Zarządu
Fundacja ORLEN – DAR SERCA

Dialog z interesariuszami jest istotą społecznej odpowiedzialności biznesu. Fundacja korporacyjna wspiera ten dialog w bardzo konkretny sposób. Jej programy adresowane są do społeczeństwa i realizujemy je z ludźmi i dla ludzi, odpowiadając na konkretne potrzeby. Aby osiągać cele i podążać konsekwentnie w obranym kierunku.

Fundacja współpracuje nie tylko z partnerami społecznymi – organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi, mediami, ale także z pracownikami i klientami Fundatora. Ta współpraca jest zawsze inspirująca dla obydwu stron, a przede wszystkim dzięki niej zachodzą pozytywne zmiany w otoczeniu. Otwarta komunikacja o efektach i kosztach działań Fundacji buduje zaufanie społeczne, nie tylko do samej Fundacji, ale także do jej Fundatora. Tym samym staje się on jeszcze bardziej wiarygodnym i pożądanym partnerem biznesowym.

Im trudniejsze czasy, a otoczenie gospodarcze bardziej zmienne, tym bardziej potrzebny jest partner na dobre i na złe, na długim dystansie.

KORPORACYJNA DOBROCZYNNOŚĆ

PKN ORLEN od chwili swego powstania prowadzi działalność dobroczynną. To ważny element odpowiedzialnego funkcjonowania firmy w społeczeństwie. W 2008 roku Zarząd Spółki uregulował zasady dobroczynności. Od tamtej pory wszyscy zainteresowani mogą zapoznać się z nimi na stronie internetowej Spółki. PKN ORLEN prowadzi te działania samodzielnie. Powołał też korporacyjną fundację.

„Polityka dobroczynności Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A.” to deklaracja postawy otwartości na otaczający świat i ludzi, wrażliwości na potrzebę udzielenia pomocy. Ale to także zbiór konkretnych zasad regulujących tę działalność.

PKN ORLEN zachęca do prowadzenia dobroczynności także Spółki Grupy Kapitałowej, wychodząc z założenia, że razem możemy uczynić więcej dobrego. Spółki prowadzą tę działalność kierując się założeniami przyjętymi w „Polityce dobroczynności Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A.”. Mogą to robić samodzielnie lub korzystać ze wsparcia merytorycznego i formalnego Fundacji ORLEN – DAR SERCA.

PKN ORLEN ma świadomość, że nie jest w stanie pomóc wszystkim, którzy o to proszą, dlatego niezwykle ważne było ustalenie priorytetów dobroczynności, którymi są ochrona zdrowia i życia oraz edukacja i wychowanie.

PKN ORLEN koncentruje się na współpracy, w wielu przypadkach długoletniej, z organizacjami pozarządowymi. Spółki Grupy Kapitałowej z kolei na pierwszym planie stawiają potrzeby społeczności lokalnych. Wśród ich beneficjentów przeważały lokalne instytucje, głównie zajmujące się edukacją i ochroną zdrowia. Sporo uwagi spółki poświęciły także rozwojowi lokalnego sportu i kultury. Odrębną grupę darowizn stanowi pomoc dla osób fizycznych, głównie przeznaczona na leczenie. Spółki wspierają także organizacje pozarządowe. Ważną grupą beneficjentów były także jednostki straży pożarnych. Pomoc tej grupie zawodowej zainicjowana przez PKN ORLEN zyskuje coraz większą popularność i uznanie w Grupie ORLEN.

FUNDACJA ORLEN – DAR SERCA

Korporacyjna Fundacja ORLEN – DAR SERCA jest organizacją pożytku publicznego, powołaną w 2001 roku do realizacji społecznej misji Fundatora – PKN ORLEN.

Rodzinne Domy Dziecka (RDD)

Fundacja ORLEN – DAR SERCA wspiera blisko 300 działających w Polsce RDD i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, w których szansę na pełne godności dzieciństwo uzyskuje ponad 2 200 wychowanków. Zdaniem ekspertów dzięki zamieszkaniu w nowej rodzinie dzieci odzyskują spokój i poczucie bezpieczeństwa, są troskliwie wychowywane, kochane oraz rozumiane, co pozwala im na lepszy rozwój intelektualny i emocjonalny. Fundacja finansuje proces leczenia i rehabilitacji wychowanków oraz organizuje zimowe i letnie wczasy dla całych rodzin. Szczególnie utalentowane dzieci otrzymują stypendia edukacyjne i sportowe. W 2013 roku była to grupa 194 podopiecznych.

Fundacja promuje talenty i sukcesy podopiecznych RDD. Na portalu społecznościowym Facebook działa profil „Debeściaki”, na którym można m.in. poznać zagadki i ciekawostki, których autorami są dzieci z RDD oraz stypendyści Fundacji.

Fundacja prowadzi także cykliczne szkolenia dla osób prowadzących rodzinne placówki, których tematyka obejmuje zagadnienia prawne i wychowawcze, związane z funkcjonowaniem Rodzinnych Domów Dziecka.

dr hab. Maria
Kolankiewicz

Uniwersytet
Warszawski
Wydział Pedagogiczny

Rodzinne domy dziecka mają już w Polsce ponad stuletnią tradycję. Tak długie trwanie tej formy opieki potwierdza zasadność jej istnienia. Ale prawdziwy efekt ich działania to rozwój dzieci, które się tam wychowują. Dzieci, które w Rodzinnych Domach Dziecka znajdują ciepło, bezpieczne schronienie, serdeczną troskliwą relację z opiekunami.

Pierwsze tego typu domy – gniazda sierocy powstawały dla dzieci osieroconych i całkowicie opuszczonych, stały się wzorem życia rodzinnego. Dziś stawiamy przed opiekunami nowe zadania – powierzamy ich trosce dzieci, które mają rodziny i czują się z nimi związane, choć ich doświadczenia są niekiedy naznaczone krzywdą i zaniedbaniem.

Żeby pomagać tym dzieciom nie wystarczy dobre słowo i otwarte serce, potrzebne są kompetencje, które pozwalają rozumieć, wspierać, wychowywać, szukać dróg rozwoju dla każdego powierzonego dziecka. W zdobywaniu i rozwijaniu tych kompetencji pomaga opiekunom z Rodzinnych Domów Dziecka Fundacja ORLEN – DAR SERCA od wielu lat organizując szkolenia, na które zaprasza specjalistów. Wśród nich również pracowników Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego, którzy starają się odpowiedzieć na pytania i animować dyskusję na najważniejsze tematy związane z wychowaniem dzieci i prowadzeniem Rodzinnych Domów Dziecka.

Programy stypendialne

Fundacja prowadzi kilka programów stypendialnych (poza programami dla RDD), którymi w 2013 roku objętych zostało 388 osób:

1. program dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, znajdujących się na terenie Płocka i powiatu płockiego;
2. program stypendialny „Mistrzowie CHEMII” przeznaczony jest dla zdolnych uczniów, wykazujących szczególne zainteresowanie chemią i przedmiotami ścisłymi;
3. program stypendialny „Pełnia Życia”, w którym stypendia otrzymało 6 najlepszych polskich lekkoatletów z niepełnosprawnością, zdobywców złotych medali na Letnich Igrzyskach Paraolimpijskich Londyn 2012.

Bezpieczeństwo

Fundacja w ścisłej współpracy z Fundatorem wspiera służby i instytucje działające na rzecz porządku i bezpieczeństwa. Szczególną uwagę poświęca strażom pożarnym. PKN ORLEN przekazał darowizny finansowe prawie 100 jednostkom zawodowych i ochotniczych straży pożarnych z całej Polski. Fundacja wspiera organizacyjnie Koncern w realizacji tego programu. PKN ORLEN wspiera strażaków już od 13 lat. W sumie na ten szczytny cel Koncern przeznaczył ponad 5,5 mln zł, z czego 600 tys. zł w 2013 roku. Środki trafiły do kilkudziesięciu jednostek na terenie całego kraju. Wartością dodaną programu jest fakt, że dołączając do niego Spółki z Grupy Kapitałowej ORLEN.

Fundacja prowadzi także własne działania w tym obszarze. W trosce o bezpieczeństwo podopiecznych zainaugurowała w 2013 roku akcję społeczną „NIE DLA DYMU”, której głównym celem jest podniesienie bezpieczeństwa domowników przez zainstalowanie czujników dymu. Patronat honorowy nad inicjatywą objęła Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej.

Fundacja wspiera także placówki medyczne, szpitale i inne instytucje zajmujące się ochroną zdrowia i życia.

Społeczności lokalne

Bieżące wsparcie Fundacja kierowała przede wszystkim do instytucji wychowawczych i kulturalnych, organizacji pozarządowych, parafii działających w Płocku i powiecie płockim oraz na Lubelszczyźnie. Finansowała organizację

Klaudia Laks

Stypendystka

Jestem stypendystką I edycji Programu Stypendialnego „Mistrzowie CHEMII” dzięki, któremu mam możliwość rozwijania mojej pasji, którą jest chemia.

Moje najważniejsze osiągnięcia w 2013 roku to zdobycie tytułu laureata w konkursie Politechniki Gdańskiej „Wygraj Indeks” oraz wystąpienie na III Ogólnopolskim Forum Młodych Chemików we Wrocławiu. Uczestniczyłam w warsztatach chemicznych organizowanych przez Uniwersytet Warszawski oraz Polską Akademię Nauk, gdzie prowadziłam badania razem z pracownikami naukowymi. Mój cel na 2014 rok to udział w finale Olimpiady Chemicznej i uzyskanie tytułu Laureata.

Jednak chemia to nie tylko konkursy, koła i seminaria. Są też przyjemniejsze aspekty, jak na przykład tygodniowy pobyt na warsztatach w Laboratorium Eksperymentalnym X-Lab w Getyndze, czy organizowanie pokazów i zajęć doświadczalnych dla dzieci.

Oprócz nauki w moim życiu jest także muzyka i sport. W czasie wolnym śpiewam, gram na gitarze, gram w koszykówkę lub śledzę nowinki związane z żużlem. Bardzo lubię czytać, szczególnie po angielsku dlatego uczestniczyłam w internetowym kursie chemii organicznej organizowanym przez Uniwersytet w Illinois.

Chemia pochłonęła mnie całkowicie i mam nadzieję, że tak już pozostanie.

czasu wolnego dzieci i wakacyjnych wyjazdów młodzieży szkolnej, dofinansowała wyposażenie klubów dla dzieci oraz organizowanie spotkań świątecznych.

W roku 2013 Fundacja była też partnerem akcji wolontariatu pracowniczego PKN ORLEN adresowanych do beneficjentów z kilku regionów Polski.

META
FINISH

wsportzawodnictwo

dobry
WYNIK

WYNIKI

02

Rynek

RYNEK

PKN ORLEN NA RYNKU KAPITAŁOWYM

Akcje PKN ORLEN notowane są od listopada 1999 roku na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Informacje o nich, m.in. o wyemitowanych seriach akcji czy indeksach, do których należą, dostępne są na korporacyjnej stronie internetowej w zakładce poświęconej akcjonariuszom i inwestorom giełdowym (<http://www.orklen.pl/PL/RelacjeInwestorskie/Gielda/StrukturaAkcjonariatu/Strony/default.aspx>).

W 2012 roku wyemitowane zostały obligacje dla inwestorów instytucjonalnych o wartości nominalnej 100 000 zł. Obligacje te, o łącznej wartości 1 mld zł, zostały wprowadzone do obrotu giełdowego w alternatywnym systemie obrotu na rynku Catalyst (ASO BONDSPOT).

Z myślą o inwestorach indywidualnych został ogłoszony program publicznych emisji obligacji detalicznych. W ramach programu, w 2013 roku, zostały wyemitowane 4 serie obligacji o łącznej wartości 700 mln zł. Wyemitowane obligacje znajdują się w obrocie giełdowym na rynku Catalyst.

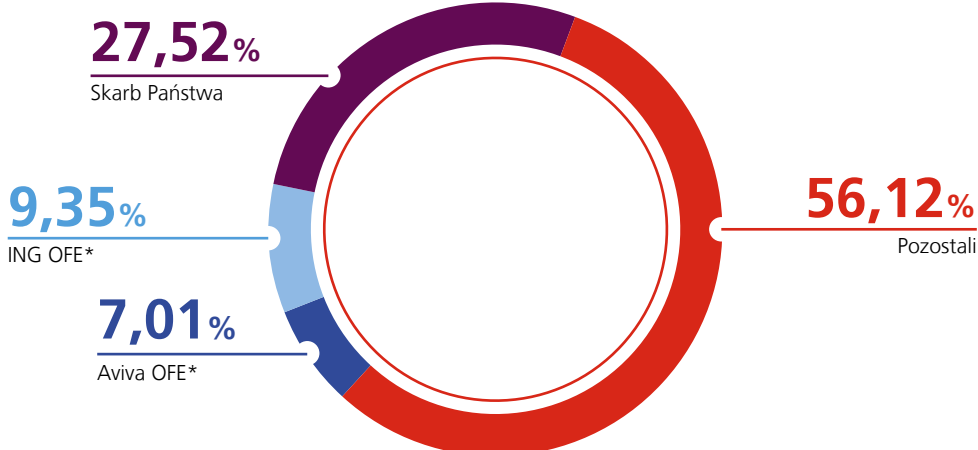
AKCJONARIAT PKN ORLEN

W 2013 roku nie zaszły zmiany w składzie akcjonariuszy posiadających ponad 5% udziału w kapitale zakładowym PKN ORLEN. Spółka zmieniła sposób prezentacji danych o znaczących akcjonariuszach. Liczba akcji posiadana przez akcjonariuszy prezentowana jest na podstawie najbardziej aktualnych, oficjalnych informacji posiadanych przez Spółkę. Wcześniej PKN ORLEN przedstawiał dane z otrzymanych zawiadomień od akcjonariuszy.

ŁAD KORPORACYJNY

Spółka corocznie publikuje Raport dotyczący przestrzegania zasad ładu korporacyjnego przez PKN ORLEN. Stanowi on część Sprawozdania Zarządu z Działalności Spółki oraz Grupy Kapitałowej. Opublikowane raporty dostępne są na korporacyjnej stronie internetowej, w zakładce poświęconej dobrym praktykom GPW: <http://www.orklen.pl/PL/RelacjeInwestorskie/Gielda/Strony/DobrePraktykiGPW.aspx>

STRUKTURA AKCJONARIATU PKN ORLEN na dzień 31 grudnia 2013 roku

* Zgodnie z informacjami z ZWZ PKN ORLEN S.A. zwołanego na dzień 27 czerwca 2013 roku.

RELACJE Z RYNKIEM KAPITAŁOWYM

Spółka konsekwentnie usprawnia komunikację z otoczeniem. Stosuje w tym celu zarówno tradycyjne, jak i nowoczesne narzędzia komunikacji z przedstawicielami rynku kapitałowego. Organizuje bezpośrednie transmisje internetowe, z symultanicznym tłumaczeniem na język angielski, z konferencji medialnych organizowanych po każdym ważnym wydarzeniu w życiu Spółki, takim jak publikacja wyników kwartalnych, ogłoszenie strategii, a także z obrad Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN. Zapisy wideo z konferencji archiwizowane są na stronie internetowej Spółki, dzięki czemu możliwe jest obejrzenie wybranego wydarzenia także po jego zakończeniu.

Spółka regularnie i aktywnie uczestniczy w spotkaniach z inwestorami i analitykami zarówno w kraju, jak i zagranicą. Organizowane są konferencje, spotkania indywidualne oraz grupowe, jak i telekonferencje z interesariuszami rynku kapitałowego. Przedstawiciele Spółki regularnie realizują także roadshows – cykle spotkań z inwestorami w ich miejscu pracy, w kraju i zagranicą. Dla przedstawicieli rynku kapitałowego zainteresowanych działalnością Spółki organizowane są także tzw. site visits, czyli wizyty akcjonariuszy lub analityków w zakładzie produkcyjnym i innych miejscach działalności produkcyjnej lub handlowej, co umożliwia lepsze poznanie specyfiki Spółki.

Podczas spotkań reprezentanci PKN ORLEN przekazują wiadomości na temat Spółki, ale jest to także okazja do pozyskania informacji zwrotnej ze strony akcjonariuszy, inwestorów oraz analityków giełdowych. Dzięki tej informacji zwrotnej Spółka, znając potrzeby informacyjne odbiorców, może rozwijać i udoskonalać swoje relacje z rynkiem kapitałowym.

Do istotnych działań, jakie Spółka przeprowadziła w ubiegłym roku dla szerokiego grona inwestorów, należy zaliczyć m.in.:

- Dni Inwestora i Analityka PKN ORLEN. Pierwszy dzień poświęcony był pogłębionej dyskusji na temat strategii PKN ORLEN na lata 2013-2017. Drugiego dnia zaproszeni goście zwiedzali wiertnię PKN ORLEN poszukującą gazu z łupków na koncesji Lubartów,
- program publicznych emisji obligacji skierowanych do inwestorów indywidualnych. W ramach programu, w 2013 roku, zostały wyemitowane 4 serie obligacji o łącznej wartości 700 mln PLN. Wyemitowane obligacje znajdują się w obrocie giełdowym na rynku Catalyt,
- udział PKN ORLEN w kampanii edukacyjnej „Akcjonariat Obywatelski. Inwestuj Świadomie” skierowanej do indywidualnych inwestorów giełdowych.

RESPECT INDEX

PKN ORLEN jest notowany w RESPECT Index od chwili jego powstania. To pierwszy w Europie Środkowo-Wschodniej giełdowy indeks spółek odpowiedzialnych społecznie. Jego debiut odbył się na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w listopadzie 2009 roku. Notowane w nim spółki spełniają najwyższe standardy zarządzania w zakresie ładu korporacyjnego i informacyjnego, komunikacji z inwestorami. Działają odpowiedzialnie w obszarach społecznych, pracowniczych i ekologicznych.

NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ SPÓŁKI

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności, a w szczególności ma kompetencje określone w kodeksie spółek handlowych i Statucie Spółki.

Członkowie Rady Nadzorczej PKN ORLEN są powoływani i odwoływani zgodnie ze Statutem Spółki przez Walne Zgromadzenie. Rada liczy od sześciu do dziewięciu członków powoływanych na okres wspólnej kadencji, która kończy się z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za drugi pełny rok obrotowy kadencji. Poszczególni członkowie Rady oraz cała Rada Nadzorcza mogą zostać odwołani w każdym czasie przed upływem kadencji. Przewodniczącego Rady powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie, natomiast wiceprzewodniczący i sekretarz wybierani są przez Radę Nadzorczą z grona pozostałych członków Rady. Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej. Uprawnienie Skarbu Państwa do wyznaczania członka Rady Nadzorczej wygasa z chwilą zbycia przez Skarb Państwa wszystkich akcji Spółki będących jego własnością.

Rada Nadzorcza PKN ORLEN wykonuje swoje czynności kolegialnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Zasady wykonywania takiego nadzoru określa Rada Nadzorcza w drodze uchwały. Zgodnie z zapisami Statutu Spółki Rada Nadzorcza posiada uprawnienia w zakresie delegowania członka lub członków Rady do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu Spółki nie mogących sprawować swych czynności.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki wyłącznie osobiście. Co najmniej dwóch członków musi spełniać kryteria niezależności od Spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze Spółką. Niezależni członkowie Rady przed ich powołaniem składają Spółce pisemne oświadczenie o spełnianiu przesłanek wynikających z § 8 ust. 5 Statutu Spółki. Spółka informuje akcjonariuszy o aktualnej liczbie niezależnych członków Rady Nadzorczej.

W sytuacji gdy liczba niezależnych członków Rady Nadzorczej będzie wynosiła mniej niż dwóch, Zarząd Spółki zobowiązany jest niezwłocznie zwołać Walne Zgromadzenie i umieścić w jego porządku obrad punkt dotyczący zmian w składzie Rady Nadzorczej. Do czasu dokonania zmian w składzie Rady Nadzorczej polegających na dostosowaniu liczby niezależnych członków do wymagań statutowych, Rada Nadzorcza działa w dotychczasowym składzie.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w składzie Rady Nadzorczej PKN ORLEN zasiadało 3 członków spełniających kryteria niezależności.

W celu wykonywania swoich obowiązków Rada Nadzorcza PKN ORLEN ma prawo badać wszystkie dokumenty Spółki, żądać od Zarządu i pracowników sprawozdań i wyjaśnień oraz dokonywać rewizji stanu majątku Spółki. W celu zapewnienia prawidłowego wykonywania swoich statutowych obowiązków Rada Nadzorcza ma prawo zwrócić się z wnioskiem do Zarządu o opracowanie dla jej potrzeb ekspertyz i opinii lub o zatrudnienie doradcy.

W ramach Rady Nadzorczej PKN ORLEN działają następujące komitety stałe: Komitet Audytowy, Komitet ds. Strategii i Rozwoju, Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń oraz Komitet ds. Ładu Korporacyjnego. W skład każdego z nich wchodzi od trzech do pięciu członków Rady Nadzorczej. W skład Komitetu Audytowego wchodzi co najmniej dwóch członków niezależnych oraz przynajmniej jeden posiadający kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości lub finansów.

Regulamin Rady Nadzorczej PKN ORLEN określa zadania poszczególnych komitetów stałych Rady Nadzorczej, a coroczne sprawozdanie Rady Nadzorczej PKN ORLEN przygotowywane dla Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zawiera szczegółowy zakres prac przeprowadzonych w danym roku.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w skład Rady wchodziło 6 mężczyzn i 1 kobieta. Struktura wiekowa członków Rady Nadzorczej zasiadających w jej składzie na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawiała się następująco:

- 30 – 50 lat: 2 osoby;
- powyżej 50 lat: 5 osób.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ:

Rada Nadzorcza na stronie:
www.orlen.pl

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ:

Sprawozdanie Rady Nadzorczej
PKN ORLEN S.A. na stronie: www.orlen.pl

KLIENCI

Przyjazna stacja

"Przyjazna stacja" to filozofia działania sieci detalicznej PKN ORLEN. Na to określenie składa się całe spektrum podejmowanych i realizowanych działań.

**Marek
Balawejder**

**Dyrektor
Wykonawczy
ds. Sprzedaży
Detalicznej
PKN ORLEN**

Najwyższe standardy obsługi na stacjach PKN ORLEN to rzecz oczywista. Chcemy jednak dać naszym klientom coś więcej – miłą atmosferę i życzliwość. Dlatego uprzejmość i chęć pomocy klientom, to oprócz profesjonalizmu, cechy które bierzemy pod uwagę już na etapie rekrutacji pracowników stacji, a później podczas szkoleń i programów motywacyjnych. Wyróżniamy i promujemy postawy proklienckie. Reagujemy na każdą uwagę i życzenia, zachęcamy klientów do dzielenia się z nami opiniami.

Oczywiście i nam przytrafiają się błędy, ale konsekwentnie staramy się zwiększać liczbę bardzo zadowolonych klientów. Ważne są dla nas potrzeby wszystkich klientów. Dlatego tak bardzo dbamy o to, aby nowe i modernizowane obiekty w sieci detalicznej PKN ORLEN były miejscami dostępnymi i przyjaznymi dla osób z niepełnosprawnością.

Szeroka oferta powinna zaspokoić potrzeby różnych grup klientów. Na dużych obiektach typu MOP (Miejsca Obsługi Podróżnych) zlokalizowanych przy autostradach zapewniamy duże parkingi, osobne restauracje z potrawami zależnymi od pory dnia, place zabaw dla dzieci, miejsce piknikowe pozwalające odpocząć i zrelaksować się całej rodzinie podczas dalekich podróży. Na wybranych obiektach dostępne są również motele dla podróżnych.

Należy do nich z pewnością troska o najwyższą jakość oferowanych na stacjach produktów. Partnerami Koncernu są dostawcy o odpowiedniej renomie i doświadczeniu. Zasady dostaw, przechowywania, ekspozycji oraz sprzedaży produktów są ściśle określone i kontrolowane w celu zapewnienia najwyższej jakości. Na stacjach paliw prowadzących sprzedaż usług gastronomicznych jest wdrożony system HACCP zapewniający systemowe podejście do identyfikacji i ograniczenia zagrożeń dotyczących obrotu żywnością.

Główne produkty oferowane przez stacje to paliwa i produkty spożywcze (w tym usługi gastronomiczne). Jesteśmy świadomi, że spoczywa na nas odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo klientów. Ocena jakości oferowanych produktów jest prowadzona w ramach audytów wewnętrznych oraz we współpracy z zewnętrznymi podmiotami i służbami kontrolnymi. Bardzo wnikliwie analizowane są również informacje od klientów stacji.

Kierowcom na stacjach PKN ORLEN i Bliska proponujemy coraz szerszy wachlarz usług. Dynamicznie rozwija się oferta gastronomiczna. Dostępne są również czyste, bezpłatne toalety.

Jakość obsługi, a więc ludzie, którzy pracują na stacjach paliw, to nasz wielki atut. Aż 93% klientów podkreśla kompetencje, a szczególnie zaangażowanie, chęć niesienia pomocy, uprzejmość i życzliwość. Zadowolenie z oferowanych na stacjach paliw, ze sklepu, z myjni i dodatkowego wyposażenia stacji deklaruje 96% klientów korzystających z tych produktów i usług.

Skargi i reklamacje traktujemy z najwyższą uwagą. Obowiązujące procedury zapewniają właściwy poziom obsługi klienta, rzetelne rozpatrzenie zgłoszenia i wdrożenie niezbędnych działań korygujących. W celu ochrony prywatności klientów podczas rejestrowania skarg i reklamacji klientów nie są zbierane dane dotyczące kwestii społecznych, a jedynie niezbędne informacje na temat reklamowanego produktu lub sytuacji na stacji. Od naszych pracowników na stacjach i osób kontaktujących się z klientami wymagamy szczególnej wrażliwości i odpowiedzialności, tak by każdy klient, który z różnych powodów potrzebuje większej od standardowej pomocy na pewno ją otrzymał.

W 2013 roku nie zarejestrowano informacji, że skarga lub reklamacja miała związek lub została spowodowana kwestiami społecznymi lub dotyczyła przedstawicieli grup wrażliwych społecznie.

Eliminuje się ograniczenia pionowe mogące utrudnić korzystanie z usług stacji. Zwracamy uwagę na podjazdy do wejścia do sklepu i odpowiednią szerokość przejść pomiędzy regałami. W dużych obiektach osobom z niepełnosprawnością zapewniamy specjalnie oznakowaną toaletę. W przypadku mniejszych stacji i braku wystarczającej przestrzeni udogodnienia montowane są w jednej z dostępnych toalet.

ROZWÓJ USŁUG W SIECI DETALICZNEJ PKN ORLEN

Stacje paliw PKN ORLEN są miejscem, gdzie klienci mogą nie tylko zatankować paliwo, zrobić zakupy w sklepie ale również bezpiecznie odpocząć, napić się kawy i zjeść ciepły posiłek. Oferta gastronomiczna stacji jest cały czas poszerzana – doskonała kawa sygnowana znakiem Fairtrade, gorące napoje, chrupiące hot-dogi, produkty wypiekane w piecu, grillowane kanapki itp. Dla najmłodszych wprowadzona została oferta Mini Menu w postaci zestawu komponowanego na życzenie klienta z sokiem do popicia i wybraną zabawką. Na wielu stacjach dostępne są dodatkowe usługi typu bankomaty, lottomaty, prysznic dla kierowców, przewijaki, osobne bary itp. Na ponad 650 stacjach paliw sieci ORLEN klienci mogą już odbierać, a w przyszłości również nadawać przesyłki pocztowe w systemie 24 h przez 365 dni w roku. Nowa usługa jest innowacyjnym rozwiązaniem na rynku krajowym, ale doskonale sprawdziła się już w krajach Europy Zachodniej.

WPŁYW KLIENTÓW NA FUNKCJONOWANIE STACJI

Jakość obsługi i świadczonych usług jest cyklicznie i bardzo szeroko monitorowana z punktu widzenia klientów. PKN ORLEN współpracuje z zewnętrzną firmą badawczą, której ankieterzy w sposób anonimowy dokonują zakupów na stacjach, oceniają obsługę i notują uwagi dotyczące funkcjonowania stacji. Informacje są wykorzystywane do poprawy jakości obsługi. Planowany jest też system, który pozwoliłby i zachęcał bezpośrednio samych klientów do dzielenia się opiniami na temat jakości serwisu w łatwy sposób (poprzez internet).

Bardzo ważnym kanałem komunikacji z klientami jest również system obsługi skarg i reklamacji. Zgłoszenia od klientów stacji są rejestrowane w centrali, komunikacja z klientami jest wspierana przez zewnętrzną firmę call-center. W rozpatrzenie, analizę i wnioski z każdego zgłoszenia angażuje się wiele osób – kierownicy stacji, menedżerowie regionalni, specjaliści w centrali Koncernu. Informacje zwrotne od klientów są traktowane niezwykle poważnie, informacje wykorzystywane są nie tylko do podejmowania decyzji biznesowych, ale również do motywowania osób zarządzających funkcjonowaniem stacji paliw.

DLACZEGO SAMA PRACA TO ZA MAŁO?

Pracownicy PKN ORLEN z obszaru detalu nie tylko w pracy wykazują się kompetencjami połączonymi z wrażliwością społeczną. W 2013 roku wszyscy pracownicy detalu oraz zaproszeni goście wyremontowali Tczewski Dom Dziecka. Praca podzielona była na zespoły robocze, odcinki prac dotyczyły remontu wnętrza, porządkowania terenu, odmalowania płotów, budowy nowego placu zabaw. Dzieci w tym czasie zostały zaproszone na specjalnie zorganizowane dla nich zajęcia. Współpraca i ofiarność sponsorów pozwoliła na wyposażenie domu dziecka w nowe meble i zabawki.

Inspiracją były działania na rzecz domów dziecka podejmowane przez region kierowany przez Łukasza Kmiecika.

Łukasz Kmiecik
Kierownik
Regionalny Zespół Sprzedaży – Region Pomorski

Dominika Komorowska
Menedżer Sprzedaży
Regionalny Zespół Sprzedaży – Region Pomorski
PKN ORLEN

Zawsze staramy się zachować równowagę pomiędzy pracą, współpracą, przyjaciółmi, rodziną i działaniami pozornie nie związanymi z działalnością biznesową.

Odnawianie domów dziecka już wpisało się w nasz harmonogram działań i od 10 lat staramy się pomagać dzieciom. Ideą jest własna praca, integracja i wspólne działanie. Okazuje się, że biznes to nie tylko liczby, kontrakty, wzrosty sprzedaży ale przede wszystkim LUDZIE. Bez nich nawet największe i najbogatsze organizacje w dłuższym okresie czasu nie przetrwają na rynku. Wspólna praca na rzecz dzieci z domów dziecka scala zespół, uczy współpracować i szukać nowych rozwiązań. Tak więc pomagając dzieciom pomagamy też sobie :). Mamy takie szczęście, że pracujemy w firmie gdzie są wartości i zasady. To pozwala nam na działania, zrozumienie przełożonych i wsparcie wielu osób.

W 2014 roku zmieniliśmy w detalu po części zasady działania i będziemy Trenować i Pomagać dzieciom. Planujemy, że trenując sportowo przez jeden dzień (300 osób) oraz składając rowery przyczynimy się do „wykręcenia” 60 rowerów dla dzieci z rodzinnych domów dziecka. Oczywiście w tym czasie nie zabraknie zabaw dla dzieci, nauki bezpiecznej jazdy zorganizowanej bezpłatnie przez WORD z Rzeszowa oraz pogadanki z Policją.

Jeśli w jeden dzień stanie do "walki" 300 osób to czuć moc działań i wizerunku naszej firmy. To pomaga :) raduje :) i wkręca nas na kolejne poziomy działania zarówno w tym codziennym biznesie jak i różnorodnych akcjach.

Dodamy tylko, że nasza firma mocno promuje sport w tym ten najprostszy i najzdrowszy jak bieganie. My to wzmacniamy i zachęcamy do trenowania. To może wydawać się dziwne ale sport systematyzuje harmonogram dnia i pomaga w codziennej pracy :) No i jak jesteśmy zdrowsi, piękniejsi i zadowoleni to łatwiej nam osiągać lepsze wyniki.

DOSTAWCY

Misją obszaru zakupów PKN ORLEN jest osiągnięcie statusu najlepszej organizacji zakupowej w branży paliwowo-energetycznej Europy Środkowo-Wschodniej. Priorytetem jest więc terminowe dostarczanie pożądanych materiałów i usług wymaganej jakości. Towarzyszy tym działaniom systematyczna optymalizacja kosztów.

We współpracy z dostawcami PKN ORLEN kieruje się uregulowaniami polityki zakupowej. Jednym z jej głównych dokumentów jest Instrukcja Zakupowa, na podstawie której realizowane są, w sposób transparentny, procesy wyboru dostawców. Od maja 2013 roku wszystkie postępowania zakupowe w PKN ORLEN uruchamiane są co do zasady w Platformie Zakupowej CONNECT. Ten innowacyjny system e-zakupowy zapewnia szybką, systematyczną i przejrzystą informację o procesach zakupowych Grupy Kapitałowej ORLEN, a składanie ofert jedynie w formie elektronicznej stanowi znaczne ułatwienie i wpływa pozytywnie na czas trwania postępowań.

PKN ORLEN korzysta z usług lokalnych dostawców (których siedziba główna znajduje się w powiecie plockim), wspierając tym samym najbliższy rynek i biznes. Dostawcy z najbliższego otoczenia są bardzo ważni dla Spółki, m.in. ze względu na dobrą znajomość rynku lokalnego, bliskość, elastyczność, znajomość PKN ORLEN, koszty (np. transportu, zakwaterowania, itp.). PKN ORLEN nie prowadzi statystyk określających udział wydatków na usługi lokalnych dostawców.

Kluczowe znaczenie dla sposobu działania Obszaru Zakupów mają obowiązujące w Spółce „Wartości i zasady postępowania PKN ORLEN S.A.”, określające m.in. dobre praktyki relacji z partnerami biznesowymi.

Relacje z partnerami biznesowymi budujemy w oparciu o uczciwość, przejrzystość działań, wzajemny szacunek oraz profesjonalizm.

- Dotrzymujemy przyjętych zobowiązań.
- Płatności i inne zobowiązania realizujemy terminowo i zgodnie z ustalonymi warunkami umów.

- W sytuacjach trudnych i konfliktowych staramy się rozwiązywać problemy w drodze dialogu.
- W procesie wyboru dostawców i kooperantów kierujemy się zgodnością z prawem i obowiązującymi uregulowaniami oraz zasadami wolnego rynku (atrakcyjnością oferty cenowej, jakością towarów i usług, dostosowaniem do oczekiwań i potrzeb, rzetelnością i profesjonalizmem Firmy), zapewniając przy tym pełną transparentność prowadzonych w tym zakresie działań.
- Oceniamy partnerów biznesowych wyłącznie na podstawie przesłanek merytorycznych i biznesowych.
- Zapoznajemy partnerów biznesowych z naszymi standardami postępowania.
- Nie pozostajemy obojętni, kiedy przez naszych partnerów biznesowych łamane jest prawo lub podstawowe zasady postępowania. Powiadamy swoich przełożonych o takich zdarzeniach.

DOBRE PALIWA

Wypracowany w PKN ORLEN model produkcji umożliwia uzyskiwanie benzyn zapewniających długotrwałe zachowanie nominalnej mocy silnika, komfort jazdy i ograniczenie emisji toksycznych składników spalin nawet z samochodów bez katalizatora.

Prawidłową pracę katalizatora gwarantuje niska zawartość siarki, spełniająca obowiązujące i przyszłe coraz bardziej zaostrzone limity. Doświadczalnie stwierdzono, że ograniczanie zawartości węglowodorów aromatycznych w benzynie korzystnie wpływa na eksploatację silnika w aspekcie:

- obniżenia emisji kancerogenego benzeno w gazach wylotowych,
- ograniczenia emisji CO₂,
- zachowania czystości komory spalania (co również wiąże się z ograniczeniem emisji szkodliwych składników gazów spalinowych).

Wybrane dane operacyjne dla Zakładu Produkcyjnego w Płocku w latach 2012–2013 [tys. ton/%]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	Zmiana 2013/2012
Przerób ropy naftowej	15 191	15 182	0%
Lekkie destylaty *	2 716	2 768	2%
Średnie destylaty **	6 962	7 029	1%
Uzysk paliw (%) ***	77	78	1,0 p.p.

* Benzyna, LPG.

** Olej napędowy, lekki olej opałowy, paliwo lotnicze.

*** Uzysk paliw liczony z uwzględnieniem przepływów produktów w ramach spółek produkcyjnych Grupy ORLEN.

Bezpośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku oraz w Zakładzie PTA we Włocławku w 2013 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	Bezpośrednio zakupione źródła energii	Bezpośrednio wyprodukowane źródła energii	Bezpośrednio sprzedane źródła energii	Bezpośrednie całkowite zużycie źródła energii
Gaz ziemny*	GJ	31 875 323	0	0	31 875 323
Gaz opałowy**	GJ	0	31 995 937	762 577	31 233 360
Olej opałowy	GJ	0	4 809 400	0	4 809 400
Energia elektryczna	GJ	1 294 404	7 064 693	1 735 063	6 624 033
Energia ciepła***	GJ	365 527	52 581 800	3 995 089	48 952 238

* Dotyczy sieci gazu opałowego i EC.

** Dotyczy ciepła w parze i ciepła w wodzie gorącej.

*** Dotyczy ciepła w parze i ciepła w wodzie gorącej w ZP w Płocku i PTA we Włocławku.

Proekologiczne efekty w zakresie produkcji paliw

Benzyny

Benzyny silnikowe produkowane w 2013 roku przez PKN ORLEN to:

Benzyna Eurosuper 95

Mieszanina węglowodorów otrzymywana z procesów przeróbki ropy naftowej. Jest to podstawowy gatunek benzyny oferowanej na rynku krajowym. Obecność najszlachetniejszych komponentów takich jak eter, alkat i izomeryzaty gwarantuje wymaganą liczbę oktanową przy obniżonej zawartości węglowodorów aromatycznych, benzenu i siarki. Wszystkie gatunki benzyn produkowanych w PKN ORLEN zawierają najwyższej jakości pakiet dodatków uszlachetniających, którego głównym składnikiem jest dodatek detergentowy gwarantujący spełnienie najwyższych kryteriów czystości zaworów silnika, określonych w Światowej Karcie Paliw.

Benzyna Super Plus 98

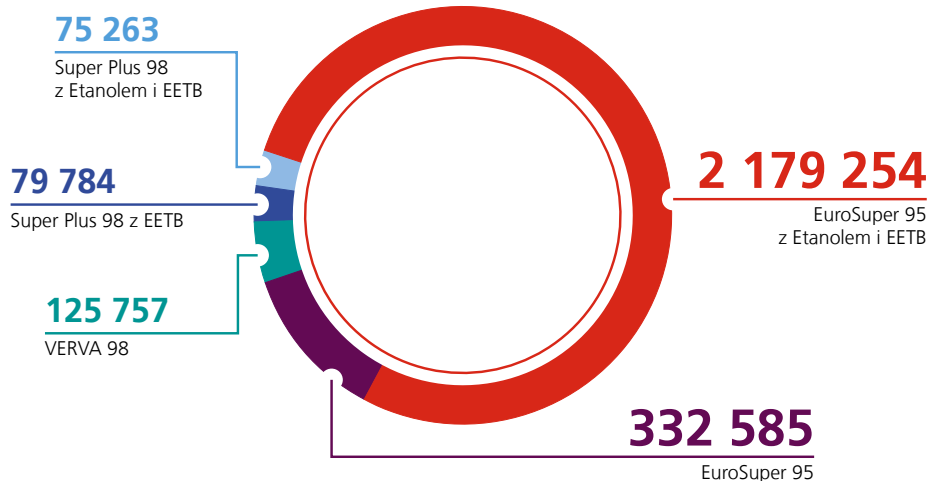
Stanowi wysublimowaną mieszaninę frakcji otrzymywanych z procesów przeróbki ropy naftowej. Specyfika zastosowanych komponentów zapewnia wymaganą liczbę oktanową przy obniżonej zawartości węglowodorów aromatycznych, benzenu i siarki, tak aby poziom nie przekraczał 10 ppm.

VERVA 98

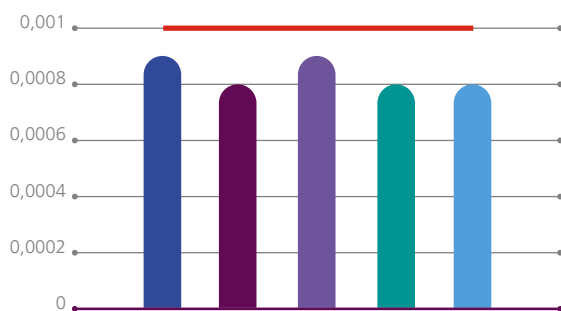
Jest benzyną praktycznie bezsiarkową, pozwalającą na ograniczenie zużycia paliwa i na zwiększenie osiągnięć silnika oraz zapewniającą wysoką skuteczność i trwałość katalizatora. Nowa generacja paliwa opracowana z myślą o poprawie warunków pracy silnika w różnych warunkach atmosferycznych i przy zmiennym obciążeniu. Obniżenie zawartości siarki poniżej 10 mg/kg gwarantuje zapewnienie znacznie mniej korozyjnego środowiska w układzie zasilania silnika, spalania benzyny i układzie wylotowym spalin. Przedłuża żywotność katalizatora spalin. Zapewnia redukcję węglowodorów CH i CO w spalinach. VERVA 98 wpływa korzystnie na żywotność silnika, zwiększając mechaniczną trwałość jego elementów (cylindrów, tłoków, pierścieni i zaworów). Proces spalania benzyny VERVA 98 w silniku dodatkowo poprawiany jest poprzez zastosowanie specjalnie dobranej i optymalnie dozowanego pakietu dodatków o działaniu myjącym (detergentowym), zapewniającym utrzymanie w czystości układu dolotowego, a nawet gwarantującym wyeliminowanie osadów powstałych podczas stosowania paliwa nieznanego pochodzenia i nie zawierającego detergentów. Posiada właściwości przeciwkorozyjne i przeciwutleniające chroniące paliwo przed degradacją podczas przechowywania.

Asortyment i jakość benzyn silnikowych w 2013 roku

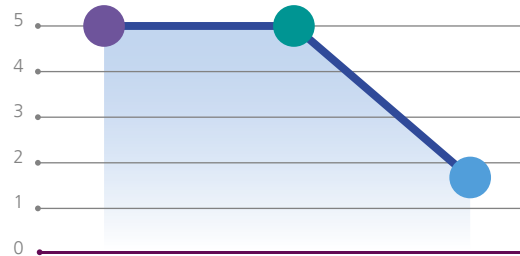
WIELKOŚĆ PRODUKCJI [Mg]

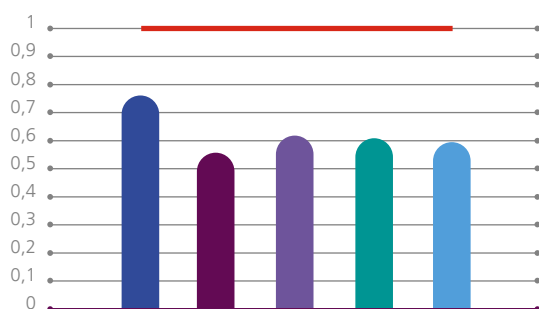
ŚREDNIA ZAWARTOŚĆ SIARKI [% (m/m)]*

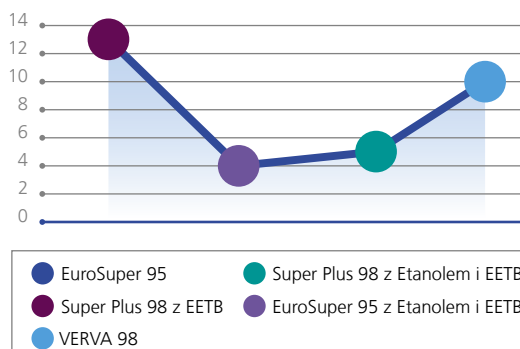
ŚREDNIA ZAWARTOŚĆ ETANOLU [% (v/v)]

ŚREDNIA ZAWARTOŚĆ BENZENU [% (v/v)]**

ŚREDNIA ZAWARTOŚĆ ETERU ETBE [% (m/m)]

* Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz.U. z dnia 11 września 2013 r., poz. 1058) – maksymalna zawartość siarki w benzynach silnikowych stosowanych w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem iskrowym wynosi 10 mg/kg.

** Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz.U. z dnia 11 września 2013 r., poz. 1058) – maksymalna zawartość benzenu w benzynach silnikowych stosowanych w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem iskrowym wynosi 1% V/V.

W 2013 roku nie wprowadzono nowych gatunków benzyn, zwiększano wolumen produkcji benzyn alkoholowych. Kontynuowano produkcję benzyn zawierających biokomponenty: benzyny EuroSuper 95 alkoholowo-eterowej, benzyny Super Plus 98 alkoholowo-eterowej, Super Plus 98 i Verva 98, które spełniają wymagania Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych.

Oleje napędowe

W 2013 roku w PKN ORLEN produkowane były następujące gatunki olejów napędowych o zawartości siarki poniżej 10 mg/kg [0,0010% (m/m)]:

Olej napędowy Ekodiesel Ultra klasy 2

(ONA-2, o zmodyfikowanych parametrach niskotemperaturowych dla klimatu arktycznego lub surowego klimatu zimowego) to paliwo produkowane tylko w nielicznych krajach europejskich pod nazwą City Diesel. W Polsce jego jedynym producentem jest PKN ORLEN. Zawartość siarki może osiągać maksymalnie 10 mg/kg, zawartość węglowodorów aromatycznych wielopierścieniowych nie może przekraczać 5%(m/m), a w praktyce jest dużo niższa. W produkcji zastosowano pakiet dodatków uszlachetniających, który poprawia właściwości użytkowe paliwa, zapewniając mu odpowiednie właściwości myjące, przeciwkorozyjne, przeciwutleniające oraz dobre właściwości smarne. Podobnie jak inne oleje napędowe paliwo to chronione jest przed skażeniem mikrobiologicznym oraz zawiera dodatek podnoszący liczbę cetanową.

Olej ten stosowany jest w transporcie naziemnym, zwłaszcza w komunikacji masowej, w dużych aglomeracjach miejskich i strefach ekologicznie chronionych. Użytkowanie tego paliwa zapewnia zmniejszoną emisję cząstek stałych. Osiągnięto to poprzez dobór komponentów zapewniających odpowiednie parametry destylacyjne i doskonałe właściwości niskotemperaturowe wspomagane obecnością depresatora.

Olej napędowy Ekodiesel Ultra

to najwyższej jakości paliwo spełniające najostrejsze wymagania jakościowe i ekologiczne stawiane paliwom do silników wysokoprężnych w krajach Unii Europejskiej. Najważniejsze atuty paliwa to niewielka zawartość siarki (poniżej 10 mg/kg), obniżona zawartość węglowodorów aromatycznych, podwyższona wartość liczby cetanowej, lepsze właściwości eksploatacyjne w okresie zimowym i wysoki stopień czystości mikrobiologicznej.

Asortyment i jakość olejów napędowych w 2013 roku

WIELKOŚĆ PRODUKCJI [Mg]

5 990 723

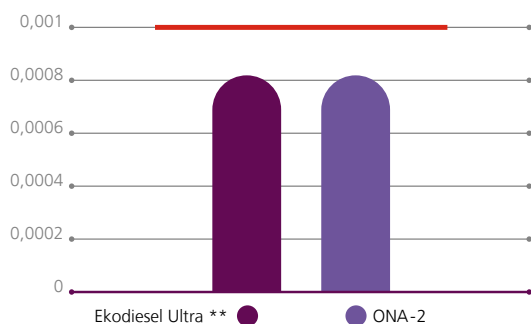
Ekodiesel Ultra *

44 310

ONA-2

* Bez ON przeznaczonego do magazynowania w kawernach solnych.

ŚREDNIA ZAWARTOŚĆ SIARKI* [%wag]

Oleje opałowe

Ciężki Olej Opałowy C-3 – dla tego produktu najbliższe lata są swego rodzaju „próbą przetrwania”. Skokowa zmiana jakości dla paliwa bunkrowego ma być zgodnie z przyjętym harmonogramem wdrażana przez IMO (International Maritime Organization) w dwóch etapach:

- ograniczenie zawartości siarki w paliwie do poziomu 0,1% wag od 1.01.2015 roku w ramach wydzielonych stref SECA przy utrzymanej zawartości siarki dla pozostałych akwenów max 3,5% wag;
- ograniczenie zawartości siarki do 0,5% wag w paliwie bunkrowym dla obszarów poza SECA od 1.01.2025 roku.

* Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz.U. z dnia 11 września 2013 r., poz. 1058) – maksymalna zawartość siarki w oleju napędowym stosowanym w pojazdach, ciągnikach, a także maszynach nieporuszających się po drogach, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym wynosi 10 mg/kg.

** W tym olej napędowy ON VERVA.

NOWOCZESNE ROZWIĄZANIA ENERGETYCZNE

W Zakładzie Produkcyjnym w Płocku realizowany jest Program Inwestycji Energetyczno-Ekologicznych w zakładowej Elektrociepłowni. Jest ona podstawowym źródłem ciepła i energii elektrycznej dla potrzeb instalacji produkcyjnych w zakładzie oraz dla odbiorców zewnętrznych przyłączonych do sieci PKN ORLEN i miasta Płocka w zakresie dostaw wody grzewczej.

Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady Europy 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 roku w sprawie emisji przemysłowych, od 1 stycznia 2016 roku wielkość stężeniowej emisji pochodzącej z procesu energetycznego spalania (dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłu) z kotłów zakładowej elektrociepłowni musi zostać zredukowana o około 90%. Uzyskanie tak dużej redukcji emisji będzie możliwe dzięki realizacji nowych obiektów obejmujących instalację mokrego odsiarczania spalin metodą mokrą wapienno-gipsową, katalitycznego odazotowania spalin oraz zabudowy elektrofiltrów, które umożliwią dostosowanie Elektrociepłowni do nowych standardów emisyjnych. Aktualnie trwa modernizacja poszczególnych kotłów polegająca na zabudowie instalacji katalitycznego odazotowania i odpylania indywidualnie na każdym z kotłów oraz zabudowa instalacji odsiarczania spalin w technologii moko-wapiennej.

Metody zastosowane w wymienionych wyżej instalacjach uznawane są za najlepsze dostępne techniki (BAT) w zakresie redukcji emisji zanieczyszczeń z obiektów energetycznego spalania paliw. Instalacje zapewnią poziomy emisji wymagane przez Dyrektywę IED, które dla Elektrociepłowni od 2016 roku będą wynosiły:

- dla SO_2 – 200 mg/Nm³,
- dla NO_x – 150 mg/Nm³,
- dla pyłu – 20 mg/Nm³.

W celu pokrycia wzrastającego zapotrzebowania Zakładu Produkcyjnego w Płocku na media energetyczne w kwietniu 2012 roku został zakończony rozruch nowego kotła parowego (K8) o mocy 300 MWt. Kocioł uzyskał wszelkie dopuszczenia do jego eksploatacji, a tym samym pozwolenie na użytkowanie. Nowy kocioł K-8 spełnia najostrejsze wymagania ochrony środowiska w zakresie emisji tlenków azotu oraz pyłów co potwierdziły pomiary gwarancyjne wykonane przez niezależną akredytowaną firmę pomiarową.

POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ INSTALACJI PETROCHEMICZNYCH

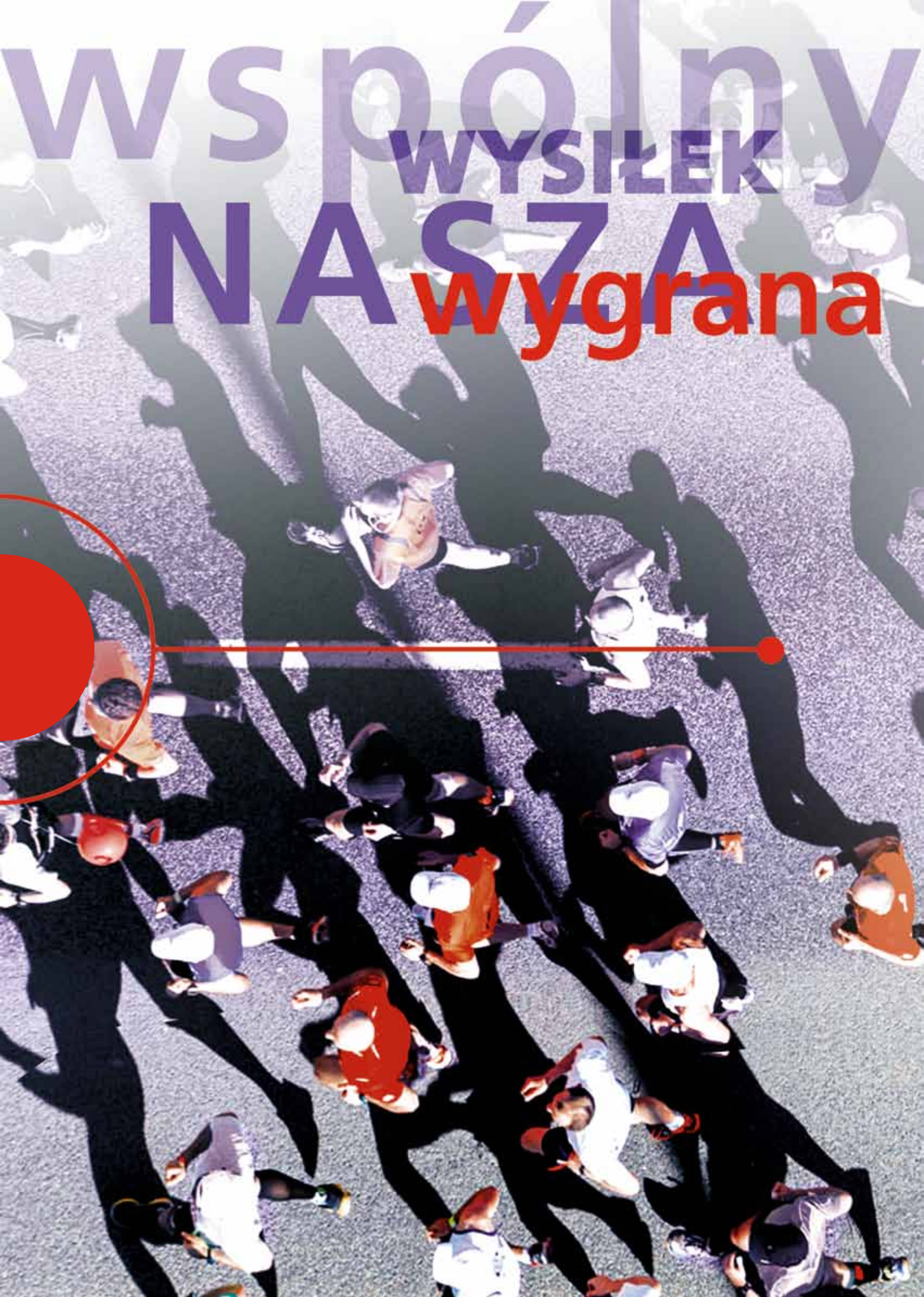
W 2013 roku położono duży nacisk na poprawę efektywności energetycznej instalacji petrochemicznych PKN ORLEN. Zrealizowano szereg inicjatyw energetyczno-efektywnościowych, z których łączny efekt za rok 2013 kształtuje się na poziomie 57 mln PLN (wg cen z roku 2013). Uzyskano najlepsze w historii wskaźniki energochłonności na instalacjach Olefin, PGH, TEII, Paraksylen, Ekstrakcja Aromatów, Eter, PTA.

Zdefiniowano także kolejne działania dla poprawy efektywności energetycznej. Do najważniejszych z nich należą:

- Modernizacja pieca pirolitycznego. Efektem modernizacji będzie ograniczenie zużycia gazu opałowego.
- Wymiana konwekcji pieców na instalacji Olefin. Zadanie planowane do realizacji na lata 2014-2017. Efektem wymiany będzie ograniczenie zużycia gazu opałowego i pary wysokoprężnej.
- Wydłużenie okresów międzyremontowych, których celem jest zwiększenie dostępności kluczowych instalacji petrochemicznych.

WSPÓŁNY WYSIŁEK NASZA wygrana

03

Pracownicy

PRACOWNICY

Polityka kadrowa i zarządzanie zatrudnieniem w PKN ORLEN zawarte są w dokumencie "Polityka zarządzania potencjałem pracowników GK ORLEN na lata 2013 – 2017", którego założenia i cele są systematycznie wdrażane również w Spółkach Grupy Kapitałowej.

Wszystkie działania, podejmowane w zakresie zarządzania zatrudnieniem, mają swoje podstawy w standardach i normach międzynarodowego oraz krajowego prawodawstwa z zakresu prawa pracy. W większości przypadków działania PKN ORLEN znacznie wykraczają poza nałożone ustawowo obowiązki pracodawcy. Zachowane są wszelkie normy i zapewnione wysokie

standardy godnych i bezpiecznych warunków pracy, czasu pracy i odpoczynku, prawa do urlopu, opieki socjalnej i medycznej oraz adekwatnego wynagrodzenia.

Kwestie relacji wewnątrz Spółki oraz relacji z otoczeniem zewnętrznym zostały określone w dokumencie „Wartości i zasady postępowania PKN ORLEN S.A.”.

PKN ORLEN dąży do tworzenia klimatu zaufania i równości szans, sprawiedliwego traktowania wszystkich bez względu na płeć, wiek, zajmowane stanowisko, staż pracy, przynależność do związków zawodowych, wyznanie, narodowość, światopogląd, wygląd zewnętrzny czy orientację seksualną.

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2013 roku				
4 409				
Typ zatrudnienia				
Łączna liczba pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w 2013 roku – 4 700 osób*				
Rodzaj umowy				
	Na czas nieokreślony	Na czas określony	Na okres próbny	Umowa na zastępstwo
Kobiety	809	53	9	31
Mężczyźni	3 530	201	52	15
Regiony				
	Płock	Inne	Razem	
Kobiety	673	229	902	
Mężczyźni	3 086	712	3 798	

* Łączna liczba pracowników zawiera osoby, które w 2013 roku były pracownikami PKN ORLEN (nawet przez 1 dzień). Liczba pracowników zawiera osoby w statusie "zawieszony" tzn. przebywających na urlopie wychowawczym, urlopie bezpłatnym, rehabilitacji, urlopach macierzyńskich.

Wszystkie regulacje, dotyczące środowiska pracy i ochrony prawnej spisane są w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy (ZUZP) oraz innych regulacjach wewnętrznych. ZUZP objętych jest 100% pracowników.

Łączna liczba nowo zatrudnionych w 2013 roku – 271 osób					
Łączna liczba odejść w 2013 roku – 308 osób					
Fluktuacja*					
Grupy wiekowe					
<31	31-40	41-50	51-60	>60	Suma
26	54	50	85	93	308
Wskaźnik fluktuacji wg grup wiekowych					
<31	31-40	41-50	51-60	>60	Suma
0,006	0,011	0,011	0,018	0,020	0,066
Płeć					
Kobieta		Mężczyzna			
66		242			
Wskaźnik fluktuacji wg płci					
Kobieta		Mężczyzna			
0,014		0,051			
Regiony					
Płock	Inne				Suma
240	68				308
Wskaźnik fluktuacji wg regionów					
Płock	Inne				Suma
0,051	0,000	0,014	0,000	0,065	

* Wskaźnik fluktuacji wyliczany jest w następujący sposób: (liczba pracowników zwolnionych/liczba wszystkich pracowników) × 100%.

PKN ORLEN prowadzi politykę adekwatnego wynagradzania poprzez prowadzenie benchmarków wynagrodzeń Koncernu oraz Spółek Grupy Kapitałowej. Firma corocznie prowadzi negocjacje ze związkami zawodowymi w sprawie wzrostu wynagrodzeń. Warto również zwrócić uwagę na rozbudowany system premiowania.

Polityka wynagradzania w PKN ORLEN nie różnicuje pracowników ze względu na płeć. Tabela prezentuje procentowy udział wynagrodzenia kobiet i mężczyzn, w podziale na stanowiska, w stosunku do średniego wynagrodzenia zasadniczego ¹⁾.

	Kobieta	Mężczyzna
	98,60%	100,30%
Referent	56,70%	55,10%
Operator procesów produkcyjnych	67,10%	65,90%
Opiekun klienta	68,80%	74,90%
Specjalista	92,30%	94,10%
Przedstawiciel handlowy	97,50%	106,40%
Pozostałe	99,40%	97,70%
Mistrz procesów produkcyjnych	115,10%	110,00%
Inżynier wsparcia produkcji	0,00%	95,90%
Menedżer sprzedaży	114,10%	112,20%
Kierownik	165,20%	165,70%
Dyrektor	365,10%	461,40%

Wynagrodzenie zasadnicze pracowników na danym stanowisku musi zawierać się w widełkach płacowych określonych w ZUZP. Pracodawca ustalając indywidualny poziom wynagrodzenia uwzględnia takie kryteria jak posiadane przez pracownika kwalifikacje, doświadczenie zawodowe czy wyniki oceny pracownika. Odzwierciedlenie realizowanej polityki wynagradzania znajdujemy w danych liczbowych, które wskazują, iż kobiety i mężczyźni wynagradzani są na zbliżonym poziomie.

Niezależnie od godziwego wynagrodzenia pracodawca zapewnia pracownikom szeroki pakiet świadczeń socjalnych, obejmujący m.in. dofinansowanie do wypoczynku, dofinansowanie wyprawki szkolnej, zapomogi losowe, pożyczki na cele mieszkaniowe.

OPIEKA NAD PRACOWNIKAMI I ICH RODZINAMI

PKN ORLEN mając na uwadze dobro pracowników i członków ich rodzin zapewnia szeroki zakres świadczeń socjalnych. W 2013 roku obejmowały one:

- dofinansowanie do wypoczynku lub leczenia sanatoryjnego,
- dofinansowanie do wypoczynku dzieci i młodzieży,
- dofinansowanie do opieki nad dzieckiem,
- dofinansowanie do wyprawki szkolnej,
- wsparcie rodziny,
- zwrotne pożyczki na cele mieszkaniowe,
- bezzwrotne zapomogi losowe – bezzwrotna pomoc w sytuacji wystąpienia nagłych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, chorób pracownika lub członka rodziny,
- dofinansowanie do aktywności sportowych (zajęcia rekreacyjno-sportowe, rehabilitacyjne, działalność kulturalno-oświatowa),
- upominki świąteczne dla dzieci.

PKN ORLEN podejmuje natychmiastowe działania w przypadku klęsk żywiołowych, kierując pomoc najbardziej potrzebującym pracownikom w ramach wydatkowania środków z Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Poczucie bezpieczeństwa, jakie daje pracodawca reagując na trudne życiowe sytuacje to bardzo pożądana wartość w dzisiejszej rzeczywistości.

Koncern zapewnia swoim pracownikom dostęp do profilaktycznej opieki medycznej wykraczającej poza zakres medycyny pracy, tj. lecznictwo, specjalistyczną opiekę medyczną, badania diagnostyczne, rehabilitację, szczepienia przeciwko grypie. Koncern prowadzi także na rzecz pracowników i członków ich rodzin badania wpływu środowiska pracy.

1) Średnie wynagrodzenie zasadnicze – koszty wynagrodzeń zasadniczych w oparciu o zapisy umów o pracę w PKN ORLEN podzielone przez przeciętne zatrudnienie w Firmie.

PROGRAM PRACODAWCA PRZYJAZNY RODZINIE, PROMUJĄCY RÓWNOWAGĘ POMIĘDZY AKTYWNOŚCIĄ ZAWODOWĄ A ŻYCIEM PRYWATNYM

PKN ORLEN mając na uwadze wartości i zasady postępowania, realizuje szereg działań propracowniczych. W ramach prowadzonych programów dba o zapewnienie równowagi pomiędzy aktywnością zawodową, a życiem rodzinnym, oferując pracownikom: dodatkowe dwa dni opieki nad dzieckiem do 3 roku życia, dodatkowo jedną godzinę na karmienie, przesyłanie do kobiet na urloпах macierzyńskich, wychowawczych informacji z życia firmy, szybką ścieżkę dostępu do lekarza pediatry – specjalny numer telefonu z możliwością konsultacji telefonicznej, dodatkowe badania w przebiegu ciąży fizjologicznej i patologicznej, pokoje dla matek karmiących.

UDZIELANIE WSPARCIA PRACOWNIKOM W KRYZYSOWYCH SYTUACJACH ŻYCIOWYCH

Koncern w ramach budowania pozytywnych relacji ze swoimi pracownikami niesie pomoc najbardziej potrzebującym. Udziela wsparcia w kryzysowych sytuacjach życiowych. Pomoc może być zapewniona w formie materialnej, opieki medycznej, pomocy psychologicznej oraz pomocy prawnej. Świadomość pracowników, iż mogą liczyć na wsparcie ze strony firmy daje im poczucie bezpieczeństwa i zapewnia stabilizację.

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Wdrożenie w PKN ORLEN polityki określającej warunki i zasady pracy osób z niepełnosprawnością, umożliwia pracownikom niepełnosprawnym uzyskanie godnych warunków zatrudnienia, stanowi dokument zawierający normy działania względem powyższej grupy społecznej. Spółka dąży do usuwania barier w miejscu pracy, co umożliwia aktywne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.

Spółka zaprasza osoby z niepełnosprawnością do swojej siedziby przy innych okazjach. Dwa razy do roku PKN ORLEN organizuje przedświąteczny kiermasz w swojej siedzibie w Płocku. Do udziału zapraszane są placówki

opiekujące się osobami niepełnosprawnymi z Płocka i okolic. Podopieczni wystawiają na sprzedaż swoje prace stworzone podczas warsztatów terapeutycznych. Zarobione w ten sposób pieniądze wspierają bieżącą działalność placówek. Kiermasze na tyle wpisały się w dobroczynną działalność Firmy, że są wyczekiwany przez pracowników wydarzeniem.

W ramach działań na rzecz osób z niepełnosprawnością PKN ORLEN udziela również wsparcia w formie rzeczowej lub finansowej.

DZIAŁANIA NA RZECZ EMERYTÓW

PKN ORLEN jako pracodawca dbający o przestrzeganie zasad społecznej odpowiedzialności biznesu podtrzymuje relacje z byłymi pracownikami – emerytami i rencistami poprzez:

- organizację uroczystych spotkań z byłymi pracownikami, emerytami z okazji 70, 75, 80, 85... urodzin, podczas których jubilaci otrzymują upominek, dyplom podpisany przez Prezesa Zarządu PKN ORLEN oraz gratyfikacje finansowe,
- organizację spotkań okolicznościowych we współpracy z Radami Klubu Seniora w 13 miastach Polski (Płock, Słupsk, Gdańsk, Szczecin, Poznań, Katowice, Kraków, Rzeszów, Białystok, Warszawa, Łódź, Lublin, Kielce).

Spotkania okolicznościowe dla emerytów i rencistów PKN ORLEN organizowane są w poszczególnych miastach dwa razy w roku. Jedno z nich odbywa się przed Świętami Bożego Narodzenia. Drugie spotkanie ma charakter kulturalno-oświatowy i ma zapewnić byłym pracownikom poczucie przynależności do społeczności jaką tworzy PKN ORLEN.

Ponadto emeryci i renciści mają zapewnioną opiekę socjalną w postaci dofinansowania do pobytu na wczasach lub do leczenia sanatoryjnego, dofinansowanie do wypoczynku dzieci i młodzieży, zwrotne pożyczki na cele mieszkaniowe, bezzwrotne zapomogi losowe, upominki świąteczne dla dzieci – karty przedpłacone, wyprawki dla dzieci, wsparcie finansowe w okresie przedświątecznym.

PKN ORLEN zapewnia byłym pracownikom – emerytom i rencistom dostęp do konsultacji medycznych i hospitalizacji.

WSPÓŁPRACA Z PARTNEREM SPOŁECZNYM W PROCESACH RESTRUKTURYZACJI

Zgodnie z ZUZP PKN ORLEN i Porozumieniem w sprawie zasad współpracy partnerów społecznych w procesach restrukturyzacji oraz uprawnień pracowników związanych z tymi procesami zawartym 27 marca 2006 roku w Płocku, związki zawodowe działające w PKN ORLEN informowane są o planowanym procesie restrukturyzacyjnym w określonym terminie, uzależnionym od rodzaju realizowanego procesu. Terminy te są następujące dla poszczególnych procesów:

1. 45 dni – dla procesu restrukturyzacji, którym jest każdy z następujących procesów:
  - a) utworzenie nowego podmiotu, który przejmie część dotychczasowej działalności lub część zakładu pracy PKN ORLEN w rozumieniu art. 231 kodeksu pracy,
  - b) przeniesienie na inny podmiot części dotychczasowej działalności lub części zakładu pracy PKN ORLEN w rozumieniu art. 231 kodeksu pracy;
2. 35 dni – dla procesu restrukturyzacji skutkującego grupowym zwolnieniem pracowników w rozumieniu Ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (zw. ustawą o szczególnych zasadach...);
3. 20 dni – dla procesu restrukturyzacji w mniejszym rozmiarze, którego skutki planowane przez PKN ORLEN, polegające na indywidualnym zwolnieniu pracowników z przyczyn wskazanych w ustawie o szczególnych zasadach..., w trybie wypowiedzenia definitywnego lub za porozumieniem stron, a także na zmianie warunków pracy lub płacy pracowników w trybie wypowiedzenia zmieniającego, obejmują nie więcej niż 29 i nie mniej niż 15 pracowników w okresie 30 dni;
4. 7 dni – dla procesu reorganizacji – reorganizacja komórki organizacyjnej lub zespołu zadaniowego, której skutki planowane przez PKN ORLEN, polegające na indywidualnym zwolnieniu pracowników z przyczyn wskazanych w ustawie o szczególnych zasadach..., w trybie wypowiedzenia definitywnego lub za porozumieniem stron, obejmują nie więcej niż 14 pracowników w okresie 30 dni.

Wskazane terminy wykraczają poza terminy wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa (dla procesów wymienionych w pkt 1 i 2). Pomimo braku obowiązków wynikających z przepisów prawa związki zawodowe otrzymują informacje o restrukturyzacji w mniejszym rozmiarze (pkt. 3) i o reorganizacji (pkt. 4),

co świadczy o transparentnym i zgodnym z zasadami dialogu społecznego współdziałaniu z partnerem społecznym.

DIALOG SPOŁECZNY, W TYM OKRESOWA OCENA ZUZP

PKN ORLEN dba o prowadzenie dialogu społecznego opartego na niezależności, działaniu zgodnym z prawem, a także wzajemnym szukaniu kompromisu. Obowiązujące w PKN ORLEN zasady dialogu społecznego oparte są na wewnętrznych porozumieniach oraz regulacjach wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Fundamentalne zasady działalności związkowej i dialogu społecznego uregulowane są również w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla Pracowników PKN ORLEN.

Niezależnie od powyższego, otwarty dialog społeczny oraz jego podstawowe formy instytucjonalne spełniają również istotną rolę w przebiegu złożonych procesów kadrowych w spółkach Grupy ORLEN, pozwalając na budowanie konstruktywnych i trwałych rozwiązań we współpracy z przedstawicielami pracowników.

DODATKOWE ŚWIADCZENIE DLA PRACOWNIKÓW – PRACOWNICZY PROGRAM EMERYTALNY (PPE)

Po trwających wiele miesięcy intensywnych pracach, na mocy podpisanych w styczniu 2014 roku umów, wdrożenie Pracowniczego Programu Emerytalnego w PKN ORLEN stało się możliwe.

PKN ORLEN jako odpowiedzialny pracodawca wdrożył PPE, by dać swoim pracownikom szansę na korzystanie z dodatkowych środków finansowych po ukończeniu pracy zawodowej. PPE nie jest powszechnie stosowanym rozwiązaniem wśród polskich przedsiębiorstw. Program Emerytalny jest całkowicie dobrowolnym programem zorganizowanego oszczędzania, przeznaczonym dla pracowników, którzy chcą dodatkowo powiększyć swoją emeryturę. Jest to najkorzystniejsza forma oszczędzania w ramach III filaru, która umożliwia systematyczne gromadzenie pieniędzy na przyszłe świadczenie emerytalne, zwolnione z podatku od zysków kapitałowych.

Program jest adresowany do wszystkich pracowników Spółki, którzy mają przynajmniej trzymiesięczny staż pracy i nie ukończyli 70. roku życia. Każdy z pracowników, który zdecyduje się przystąpić do programu, będzie miał co miesiąc opłacaną przez Pracodawcę składkę, która zgodnie z decyzją podjętą przez przystępującego do Programu, będzie inwestowana przez firmę zarządzającą aktywami PPE, wedle możliwych do wyboru wariantów.

ROZWÓJ ZAWODOWY PRACOWNIKÓW

Troska o rozwój zawodowy kadry zapewnia pracodawcy odpowiednio wykwalifikowanych i zmotywowanych pracowników, stanowiących istotne źródło jego sukcesu. Wspierają go także w umacnianiu swojej pozycji rynkowej. Odpowiednio zaprojektowane i realizowane procesy rozwoju służą również zaspokajaniu obecnych i przyszłych planów rozwoju biznesowego oraz kształtowaniu kultury organizacyjnej.

W 2013 roku wdrożono wielomodułową akademię rozwoju przywództwa w formie warsztatów, kształtujących umiejętności menedżerskie, tj. zarządzanie zespołem, budowanie jego potencjału czy feedback i coaching w pracy menedżera oraz wykładów inspirujących, zgodnie z ideą „Wartości i zasad postępowania PKN ORLEN”. Wykłady tematyczne miały charakter interaktywny, a ich podstawowym celem było zainspirowanie uczestników do własnych poszukiwań w zakresie procesu wdrażania i przejawiania wartości, budowania otwartego i przyjaznego przywództwa czy przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu. Podobną tematykę wykładów realizowano dla mistrzów i inżynierów procesów produkcyjnych.

Rafał Sekuła

Dyrektor
Wykonawczy
ds. Kadr
PKN ORLEN

PKN ORLEN priorytetowo traktuje kwestie zapewnienia najwyższej jakości standardów zarządzania obszarem HR w całej Grupie Kapitałowej. Zarządzanie potencjałem pracowników w tak różnorodnym środowisku to duże wyzwanie. Fundamentem kształtowania kultury organizacyjnej są wartości Koncernu, na nich opieramy najlepsze praktyki i rozwiązania rynkowe w obszarze HR. Jako firma o zasięgu międzynarodowym działamy z poszanowaniem lokalnych przepisów prawa oraz z uwzględnieniem różnic kulturowych.

Nasze działania uwzględniają oczekiwania biznesu i stanowią wsparcie w realizacji celów strategicznych Koncernu. Szczególnie dużą wagę przywiązujemy do nowych obszarów działania Koncernu, tj. wydobywania i energetyki. Opracowując i wdrażając rozwiązania HR bierzemy pod uwagę dynamiczne zmiany zachodzące w otoczeniu zewnętrznym. W ramach Koncernu prowadzimy dialog społeczny i wsłuchujemy się w oczekiwania pracowników. Nasze wyzwania na najbliższy rok to przywództwo, rozwój i motywowanie pracowników oraz elastyczność w obszarze HR. Naszym hasłem przewodnim jest: „Odkrywamy i rozwijamy ludzi, którzy napędzają przyszłość”.

W roku 2013 kontynuowane były również kluczowe projekty rozwojowe, w tym projekt dla Talentów oraz warsztaty rozwojowe dla pracowników obszaru produkcji i logistyki (Liga Mistrzów, Program rozwojowy dla operatorów).

Podobnie jak w latach ubiegłych pracownicy mogli uzupełniać wiedzę i rozwijać swoje kompetencje uczestnicząc w różnorodnych szkoleniach, konferencjach oraz innych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych zgodnie z zasadami wynikającymi z wewnętrznych uregulowań tj. „Procedury szkoleń Pracowników Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A.”

W 2013 roku średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na jednego pracownika według struktury zatrudnienia i płci wyniosła:

- 70 godzin dla kobiet i 59 godzin dla mężczyzn zatrudnionych na stanowiskach menedżerskich,
- 36 godzin dla kobiet i 31 godzin dla mężczyzn zatrudnionych na pozostałych stanowiskach.

OCENA ROCZNA

Istotnym elementem polityki kadrowej są okresowe oceny pracowników (Ocena Roczna). Odsetek ocenianych pracowników podlegających ocenie wynosi 99%, z czego w podziale na płeć 19% stanowią kobiety, a 81% mężczyźni. Natomiast w podziale na grupy stanowisk:

- 8% stanowią stanowiska menedżerskie,
- 35% stanowią stanowiska ogólnokorporacyjne,
- 54% stanowią stanowiska produkcyjne,
- 3% stanowią stanowiska sprzedażowe.

Wszyscy pracownicy podlegają regularnym ocenom jakości pracy. Są one różnicowane w zależności od grupy pracowniczej im podlegającej. Ocena zawiera kryteria jakościowe i ilościowe, jest dostosowana do poziomu odpowiedzialności i samodzielności pracowników. Wdrożone zostały w tym celu różne systemy premiowe obejmujące zarówno stanowiska podstawowe, jak i menedżerskie każdego szczebla.

WOLONTARIAT PRACOWNICZY ORLEN

Wolontariat Pracowniczy w PKN ORLEN to z jednej strony działanie pracodawcy zachęcającego pracowników do aktywności społecznej, z drugiej zaangażowanie i chęć samych pracowników do działania dla dobra wspólnego.

W ramach Wolontariatu Pracowniczego w 2013 roku kontynuowane były cykliczne projekty w tym na rzecz

ubogich dzieci z obszaru Lubelszczyzny tzn. „Zaczarowany Tornister” (pracownicy fundowali wyprawki szkolne), „Spełniamy Marzenia” (pracownicy kupowali świąteczne prezenty, będące odpowiedzią na życzenia dzieci).

W 2013 roku udało się również przeprowadzić dwie duże akcje z cyklu „Namalujmy uśmiech”. Pierwsza z nich odbyła się w kwietniu w Tczewie, gdzie pracownicy obszaru detalu, przy wsparciu finansowym PKN ORLEN, wyremontowali cały budynek domu dziecka a także zbudowali przy nim plac zabaw.

Drugą akcją w ramach „Namalujmy uśmiech” był remont kilku pomieszczeń Internatu należącego do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Płocku. Pracownicy obszaru finansowego na koniec sierpnia wykonali prace remontowe, przygotowując pokoje na powrót dzieci z wakacji. Oprócz odnowienia pokoi, wyposażono je również w dodatki ozdobne i pomoce naukowe, które z pewnością uprzyjemnią niepełnosprawnym dzieciom pobyt w Internacie, a także pomogą w codziennej nauce.

Wolontariat w 2013 roku to także inne inicjatywy. Wspólnie z Fundacją ORLEN – DAR SERCA zorganizowana została zbiórka środków na rzecz chorego pracownika jednej ze stacji paliw należących do PKN ORLEN. Wolontariusze organizujący tę akcję, dla wszystkich którzy zdecydowali się przekazać środki dla potrzebującego, przygotowywali własnoręcznie symboliczne, gliniane serca.

Ponadto w regionie Lubelszczyzny zbudowane zostały 3 place zabaw, 1 odnowiono. Środki na powyższy cel pochodziły z darowizn od kadry menedżerskiej Koncernu, która co roku podczas spotkania świątecznego angażuje się w pomoc na rzecz potrzebujących.

Rok 2013 zakończyliśmy akcją na rzecz zwierząt. Grupa Wolontariuszy z obszaru Zarządzania Łańcuchem Dostaw zainicjowała działania na rzecz poprawy warunków bytowych zwierząt i przekazała 10 bud dla psów schronisku w Płocku. Ponadto w ramach zbiórki koleżeńskej zebrano koce, ręczniki, karmę i wiele artykułów dla zwierząt.

Klamrą spinającą wszystkie działania, było uruchomienie na koniec 2013 roku nowej strony www.wolontariat.orlen.pl, która w innowacyjny sposób prezentuje wszystkie inicjatywy Koncernu. Atrakcyjna grafika, prosta nawigacja dodatkowo podnoszą wartość strony, która pełni zarówno funkcję informacyjną, jak również zachęcającą i inspirowanie pracowników do podejmowania kolejnych działań i wyzwań.

energia
naturalna
Trzeska
przez

04

Środowisko

ŚRODOWISKO

ŚWIATOWY PRZEMYSŁ CHEMICZNY NA RZECZ EKOLOGII

PKN ORLEN uczestniczy w programie Responsible Care od 1997 roku. Jego sygnatariuszami są także Spółki z Grupy ORLEN. Najdłuższym stażem w programie może poszczycić się ANWIL S.A., który przystąpił do niego już w 1995 roku. Potem dołączyły kolejno IKS SOLINO, Basell Orlen Polyolefins, ORLEN Asphalt, ORLEN Eko. Program realizują również spółki zagraniczne: Unipetrol, Česká Rafinérská i Unipetrol S.A. oraz Paramo i Unipetrol Doprava. Zgodnie z ideą Programu budowano świadomość społeczną podejmując dialog z pracownikami, lokalną społecznością, klientami i dostawcami, by jak najlepiej poznać wzajemne potrzeby.

Odpowiedzialność i Troska®

W 2013 roku PKN ORLEN realizował zobowiązania wynikające z wdrożonego w 2011 roku Ramowego Systemu Zarządzania Responsible Care (RSZ RC). Ramowy System Zarządzania Responsible Care jest konsekwencją podpisanej w 2007 roku przez Prezesa PKN ORLEN Deklaracji Poparcia dla Światowej Karty Responsible Care. Karta powstała z inicjatywy Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Chemicznych (ICCA) i stanowi rodzaj dobrowolnej samoregulacji branży chemicznej, zmierzającej w kierunku poszanowania ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa ludzi na całym świecie. Określa możliwości sprostania wyzwaniom jakie niesie ze sobą zasada zrównoważonego rozwoju, a także właściwe zarządzanie chemikaliami. Zobowiązuje również do zwiększenia przejrzystości działań przemysłu chemicznego. Karta spotkała się z dużym uznaniem Sekretarza Generalnego ONZ Kofi Annan'a, który ocenił ją jako „inspirujący model dla innych branż w zakresie dobrowolnej samoregulacji”. PKN ORLEN jest jedyną firmą w Polsce, która podpisała tę kartę.

Namacalny dowód naszej troski o środowisko naturalne to m.in. fakt, że zwierzęta są stałymi mieszkańcami Zakładu Produkcyjnego w Płocku. Otaczamy je opieką i należnym szacunkiem. W 2013 roku wykluły się kolejne pisklęta sokoła wędrownego (parka). W konkursie dla pracowników zwyciężyły imiona Łupek i Łupinka.

Od czasu pierwszego lęgu odnotowanego w 2002 roku na terenie PKN ORLEN na świat przyszło już 37 piskląt sokoła wędrownego. Para sokołów na terenie zakładu ma do dyspozycji dwie budki lęgowe: na kominie Zakładowej Elektrociepłowni i Instalacji Clausa.

Partnerem PKN ORLEN jest Stowarzyszenie na Rzecz Dzikich Zwierząt „SOKÓŁ”. W ramach współpracy między innymi sporządzana jest dokumentacja filmowa i fotograficzna gniazdującego sokoła wędrownego w dniu obrączkowania piskląt oraz co roku przegląd i konserwacja budek poza okresem lęgowym. Na stronie internetowej www.peregrinus.pl można znaleźć szczegółowe informacje o sokole wędrownym, historii gniazda, rozwoju programu i samym Stowarzyszeniu.

Ograniczanie wpływu na środowisko to od lat jeden z priorytetów Grupy ORLEN. Potwierdzają to liczne eko-inwestycje i nakłady finansowe. Tylko w zakładzie produkcyjnym w Płocku wyniosły one w ciągu ostatnich trzech lat ponad 280 mln zł. To przeszło 22% wszystkich środków inwestycyjnych jakie Spółka wydatkowała w tym czasie na inwestycje w Płocku. Podobnie było we wrocławskiej spółce z Grupy ORLEN, gdzie wydatki na proekologiczne inwestycje wyniosły w porównywalnym okresie również ponad 20% całkowitych nakładów na rozwój.

WODA

Woda jest jednym z elementów przyrody absolutnie nieodzownym dla życia roślin, zwierząt i ludzi. Pokrywa ponad 70% powierzchni Ziemi. Stanowi średnio 70% masy ciała dorosłego człowieka. Jest niezastąpiona w życiu jako przedmiot konsumpcji, warunek higieny i rekreacji, ale także w gospodarce jako czynnik jej rozwoju – głównie rolnictwa, przemysłu, a nawet transportu.

Ochrona wód polega na badaniu i ocenie jej jakości, działaniach technicznych i organizacyjno-prawnych, których celem jest zachowanie lub przywrócenie wodom naturalnym pełnej przydatności jakościowej oraz utrzymanie równowagi bilansu wodno-gospodarczego kraju.

CIEKAWOSTKA

Światowy Dzień Wody – 22 marca
– obchodzony jest od 1992 roku.

Woda w Zakładzie w Płocku stanowi medium technologiczne w procesach produkcyjnych, wsad do produkcji pary w Elektrociepłowni, medium chłodzące oraz służy do celów przeciwpożarowych. Naturalnym źródłem zapotrzebowania na wodę dla Zakładu w Płocku jest rzeka Wisła. Na cele konsumpcyjne woda pobierana jest z ujęć głębinowych.

Ilość wody jaką Zakład może pobrać jest określana w decyzji wydawanej przez organy administracji publicznej. PKN ORLEN posiada pozwolenie wodno-prawne na pobór wód powierzchniowych i podziemnych dla całego Zakładu Produkcyjnego w Płocku.

Zakład wykazuje się szczególną dbałością o zasoby naturalne na wszystkich polach działania Spółki. Dotyczy to również pobieranej wody. Wykorzystuje się ją w sposób przemyślany. Wdrożone jest rozwiązanie pt. „Sposób uzdatniania ścieków do celów przemysłowych” polegające na zamknięciu obiegu „wodno-ściekowego” poprzez produkcję wód przemysłowych z oczyszczonych ścieków oraz „węzeł inhibitowania”.

W roku 2013, w porównaniu do 2012, ponownie odnotowano spadek ilości wody pobranej z Wisły. Osiąganie takiego stanu jest możliwe dzięki ciągłej modernizacji obiektów produkcyjnych w kierunku zmniejszania ich energochłonności oraz doskonalenia gospodarki ściekowej, polegającej na zawracaniu do sieci wody technologicznej części oczyszczonych ścieków produkcyjnych. Wzrost ilości zawróconych wód o 13,3% w stosunku do roku 2012 wynikał ze zwiększonego zapotrzebowania na wodę gospodarczą i p.poż. przez Zakład Produkcyjny.

Zakład PTA we Włocławku na potrzeby funkcjonowania instalacji zużywa wodę od dostawcy zewnętrznego, spółki ANWIL, na podstawie zawartej umowy.

Wzrost ilości zużytej wody przez PTA w roku 2013, w porównaniu do roku 2012, był spowodowany głównie wzrostem produkcji o 20,8% wynikającym z doskonałości operacyjnej instalacji PTA (mniej zatrzymań awaryjnych w stosunku do roku 2012). Spadek zużycia wody na cele socjalno-bytowe był związany z montażem termostatów w obrębie układów pryszniców bezpieczeństwa.

Ilość i rodzaj pobranej wody przez Zakład Produkcyjny w Płocku w latach 2011–2013

Parametr	Rok			wzrost/spadek 2012/2013 [%]
	2011	2012	2013	
Pobór wody z Wisły [m³]	23 457 613	22 662 775	22 259 568	-1,78
Pobór wody ze studni głębinowej [m³]	526 000	531 000	487 016	-8,28
Ilość wód zawróconych [m³]	2 051 524	2 575 742	2 919 225	13,33

Pobór wód przez Zakład PTA we Włocławku w latach 2011–2013

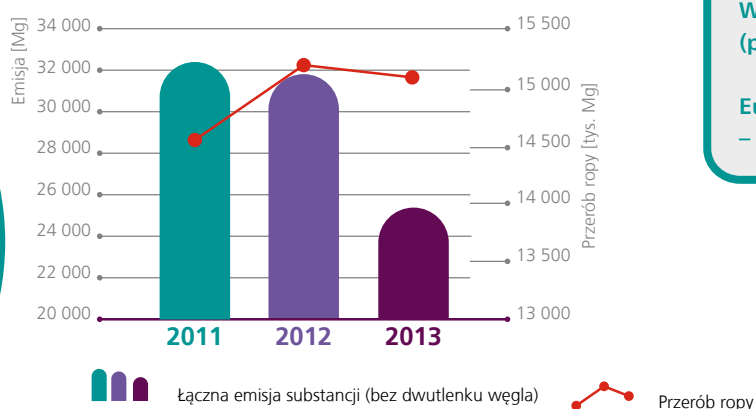
Parametr	Rok			wzrost/spadek 2012/2013 [%]
	2011	2012	2013	
Woda zdemineralizowana [m³]	1 400 000	1 844 297	1 985 491	7,66
Woda przemysłowa [m³]	68 000	67 718	84 278	24,45
Woda zdekarbonizowana [m³]	1 400 000	1 843 706	2 097 387	13,76
Woda zużywana na cele socjalno-bytowe [m³]	15 000	11 643	5 061	-56,53
SUMA - Pobór wody od dostawcy ANWIL S.A. [m³]	2 883 000	3 767 364	4 172 217	10,75

EMISJE

Emisja substancji do powietrza to wprowadzanie do środowiska wytworów działalności człowieka (substancji, które w znacznych stężeniach mogą negatywnie oddziaływać na środowisko). Ochrona powietrza to nic innego jak ograniczanie tej emisji poprzez modernizację istniejących technologii przemysłowych tak, by emitowały coraz mniej tych substancji oraz inwestowanie w ekologiczne środki transportu.

Dążąc do zmniejszania emisji substancji do powietrza Koncern monitoruje warunki wprowadzania substancji do powietrza. Prowadzi pomiary ciągłe i okresowe, monitoring jakości powietrza wokół Zakładu Produkcyjnego oraz nadzoruje zarządzanie emisjami gazów cieplarnianych. Prowadzone procesy dostarczają informacji o wpływie jaki wywierany jest na środowisko i służą do oceny skuteczności działań realizowanych w zakresie jego ochrony.

ŁĄCZNA EMISJA SUBSTANCJI – BEZ DWUTLENKU WĘGLA, na tle przerobu ropy naftowej w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku w latach 2011–2013

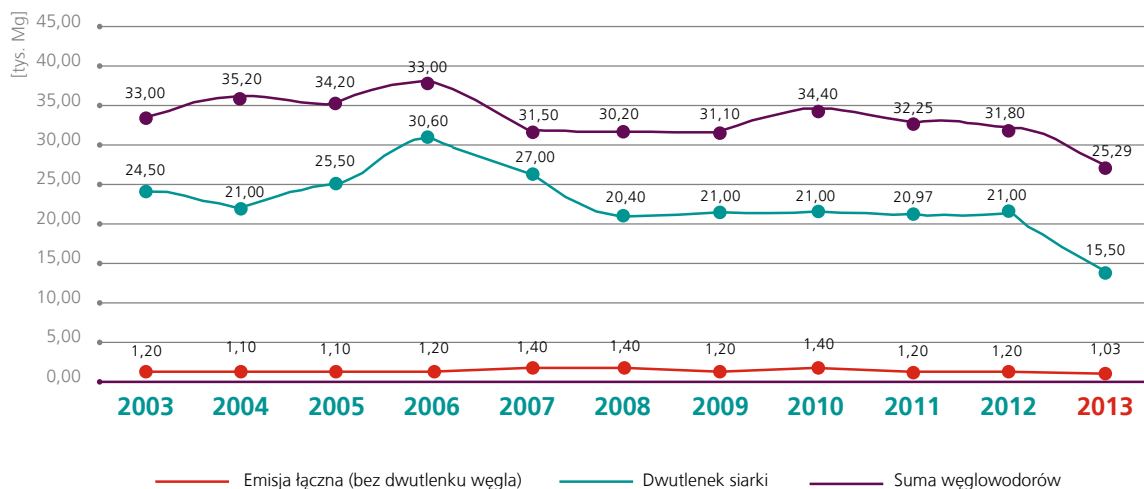

CIEKAWOSTKI

**Międzynarodowy Dzień Ochrony
Warstwy Ozonowej – 16 września**
(proklamowany przez ONZ w 1994 roku).

**Europejski Dzień bez Samochodu
– 22 września.**

EMISJA GŁÓWNYCH SUBSTANCJI w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku w latach 2003–2013

W 2013 roku nastąpił spadek emisji substancji (SO_2 , NO_x , pyłu) w stosunku do roku 2012. Wynikał w głównej mierze z uruchomienia nowego kotła K8 w Zakładowej Elektrociepłowni oraz instalacji odazotowania i odpylania spalin na kotle K7. Kolejne kotły z Elektrociepłowni wyposażane będą w analogiczne instalacje w latach 2014–2016. Na spadek wpływ miało również zmniejszenie emisji CO_2 .

Rok 2013 był drugim pełnym rokiem pracy Zakładu Produkcji Kwasu Tereftalowego PTA we Włocławku.

W porównaniu do roku 2012 odnotowano wzrost emisji substancji NO_x i CO do powietrza odpowiednio o 40,6% i 62,0% przy jednoczesnym spadku emisji CO_2 o 27,5%. Wzrost emisji wynikał z konieczności okresowej pracy w warunkach odbiegających od normalnych, jednak dopuszczonych i przewidzianych w pozwoleniu zintegrowanym dla Zakładu PTA.

Szczegółowe dane zawiera tabela na str. 11.

IMISJA

PKN ORLEN od lat prowadzi pomiary stężeń substancji w powietrzu w wyznaczonych miejscach wokół Zakładu Produkcyjnego w Płocku. Jest to tzw. imisja – ilość substancji pyłowych lub gazowych w jednostce objętości powietrza atmosferycznego, przenoszonych przez wiatr, często z dużych odległości. Stanowią je produkty spalania paliw i substancje pochodzące z prowadzonych procesów technologicznych.

W roku 2013 monitoring powietrza atmosferycznego prowadzony był w zakresie takich substancji jak: O_3 , CO , SO_2 , NO_2 , BTX, w automatycznej stacji monitoringowej zlokalizowanej poza terenem ogrodzonym Zakładu Produkcyjnego w Płocku, która w październiku 2013 roku została wymieniona na nową. Dla wszystkich mierzonych substancji w roku 2013 normy środowiskowe zostały dotrzymane. Średnioroczne stężenia w roku 2013 były dla podstawowych substancji: SO_2 , NO_2 i benzenu nieco niższe niż w roku 2012.

UDZIAŁ PKN ORLEN W KRAJOWYM SYSTEMIE HANDLU EMISJAMI CO₂

PKN ORLEN w 2013 roku spełnił wszystkie wymagania formalno-prawne dotyczące emisji gazów cieplarnianych. W oparciu o zmienione regulacje prawne przygotował nowe Plany monitorowania dla instalacji objętych systemem od 2005 roku oraz dla nowych jednostek produkcyjnych (Paraksylen, PGH 1, PGH 2, Ekstrakcja aromatów oraz instalacja Tlenku Etylenu i Glikolu oraz Instalacja PTA we Wrocławku). Prowadził bilansowanie emisji i na bieżąco monitorował stopień wykorzystania przyznaných uprawnień do emisji CO₂ dla każdej z instalacji. Prognozował ilość uprawnień do emisji CO₂ w odniesieniu do planu produkcji.

Dzięki efektywnym działaniom podjętym w II okresie rozliczeniowym EU-ETS (2008–2012), PKN ORLEN zaoszczędził 2 979 944 uprawnień do emisji CO₂, a w całej

GK ORLEN 9 062 676. Pozwoliły one na pokrycie w ponad 60% rzeczywistej emisji CO₂ dla GK ORLEN w roku 2013. Przygotował także odpowiednie wewnętrzne akty organizacyjne. Doskonalony był informatyczny system monitorowania wielkości emisji CO₂. Przeprowadzona została przez niezależnego weryfikatora „Preweryfikacja systemu monitorowania w instalacjach PKN ORLEN i GK ORLEN”.

Wzrost emisji CO₂ w roku 2013 wynika przede wszystkim z rozszerzenia działalności objętej systemem EU ETS. Od roku 2013 system EU ETS ujmuje instalacje do produkcji chemikaliów organicznych luzem np. ANWIL S.A., PKN ORLEN czy Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. – po raz pierwszy uczestniczący w systemie.

Emisja z poszczególnych instalacji należących do PKN ORLEN wraz z przydziałem uprawnień w 2013 roku

Obiekt	2013	Wstępny przydział uprawnień*	Wykonanie	Nadwyżka /Niedobór
Rafineria	2 529 377	2 610 223	202,37%	-2 672 060
Elektrociepłownia	2 752 906			
Olefiny II	850 822	672 472	126,52%	- 178 350
Tlenek Etylenu i Glikolu	41 928	32 409	129,37%	- 9 519
PTA	98 100	121 080	81,02%	22 980
PKN ORLEN	6 273 133	3 436 184	182,56%	-2 836 949

* Przydział uprawnień zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 marca 2014 roku (Dz.U. poz. 439).

Emisja CO₂ w latach 2011–2013

Spółka	Emisja [Mg CO ₂]		
	2011	2012	2013
PKN ORLEN S.A.	5 973 589	5 861 955	6 273 133
ORLEN Asphalt Sp. z o.o.	33 845	31 253	31 349
ORLEN OIL Sp. z o.o.	19 834	20 143	31 259
ANWIL S.A.	206 432	186 410	982 298
Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.	—	—	44 404
Rafineria Nafty Jedlicze S.A.	51 607	54 566	48 452
Rafineria Trzebinia S.A.	102 869	98 207	15 482
Energomedia Sp. z o.o.	emisja ujęta w emisji z Rafinerii Trzebinia	emisja ujęta w emisji z Rafinerii Trzebinia	89 988
Public Company ORLEN Lietuva	1 967 110	1 731 630	1 812 299
UNIPETROL RPA s.r.o.	2 468 169	1 943 539	3 062 158
Česká Rafinérská a.s.	883 305	856 652	772 100
PARAMO a.s.	170 490	94 693	47 441
SPOLANA a.s.	284 960	246 384	231 706
GK POLSKA	6 388 176	6 252 534	7 516 365
GK ZAGRANICA	5 774 034	4 626 514	5 925 704
SUMA GK	12 162 210	11 125 432	13 442 069

ODPADY

Odpady to wszystkie nieprzydatne substancje i przedmioty, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany. Tak brzmi ich definicja ogólna. Wyróżniamy odpady technologiczne (niebezpieczne i inne niż niebezpieczne) oraz komunalne. „Ochrona przed odpadami” to określona hierarchia działań wskazująca przedsiębiorcy, ale także każdemu z nas kolejne kroki:

1. przede wszystkim zapobiegaj powstawaniu odpadów,
2. jeżeli już powstaną zrób wszystko aby można było je ponownie wykorzystać – SEGREGUJ,
3. dzięki temu możliwy będzie ich recykling,
4. lub inny proces odzysku,
5. jeżeli wszystkie powyższe nie będą możliwe do spełnienia – pozostanie unieszkodliwianie.

Najważniejszym elementem tej ochrony jest świadomość ekologiczna i zachowanie się każdego z nas.

CIKAWOSTKA

Sprzątanie Świata – 3 weekend września (po raz pierwszy odbyło się w 1989 roku w Australii, kiedy 40 tysięcy mieszkańców Sydney wzięło udział w akcji sprzątania terenów portu).

PKN ORLEN jest firmą odpowiedzialną i świadomie, zgodnie obowiązującymi przepisami prawa i hierarchią działań, prowadzi gospodarkę odpadami. Jest ona uregulowana wewnętrznymi aktami organizacyjnymi, m.in. Procedurą gospodarki odpadami, która stanowi dokument systemowy w ramach wdrożonego w PKN ORLEN Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Wprowadzone w 2013 roku istotne zmiany w wymogach prawnych dotyczących gospodarki odpadami zostały uwzględnione w wewnętrznych aktach organizacyjnych oraz zapisach umownych w zakresie wykonywania usług na rzecz podmiotów Grupy Kapitałowej.

W 2013 roku odnotowano spadek ilości wytworzonych odpadów o ponad 34% w stosunku do roku 2012. Różnica wynika głównie z wytworzonej w roku 2012 większej ilości odpadów złomu pochodzących z robót rozbiórkowych i inwestycyjnych. Odpady te podlegają największym wahaniom ilościowym, a zgodnie z zawartymi umowami ich wytwórcą jest PKN ORLEN. Procesom odzysku poza granicami Polski poddano 4 981 Mg odpadów niebezpiecznych oraz 475 Mg odpadów innych niż niebezpieczne.

Zakład Produkcyjny w Płocku według posiadanego pozwolenia zintegrowanego może prowadzić zbieranie określonych odpadów w magazynach stanowiących jego część.

Gospodarka odpadami w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku w latach 2011–2013

Odpady	Ilość [Mg]			wzrost/spadek 2012/2013 [%]
	2011	2012	2013	
Wytworzone ogółem:	11 862	19 999	13 050	-34,75
w tym:				
– niebezpieczne	5 221	5 463	6 298	15,28
– inne niż niebezpieczne (z wyłączeniem odpadów komunalnych)	6 641	14 536	6 752	-53,66
Przekazane do odzysku	11 649	17 363	11 345	-34,66
Przekazane do unieszkodliwienia ogółem	757	1 580	1 301	-17,66
w tym:				
– do termicznego przekształcenia	552	1 034	344	-66,73
– do unieszkodliwienia w inny sposób	205	546	957	75,27
Magazynowane	1 453	2 509	2 913	16,10

Zakład PTA we Włocławku w roku 2013 wytworzył o ponad 24% więcej odpadów niż w roku 2012. Gospodarka odpadami była prowadzona zgodnie z posiadanym pozwoleniem zintegrowanym.

Gospodarka odpadami w Zakładzie PTA we Włocławku w latach 2011–2013

Odpady	Ilość [Mg]			wzrost/spadek 2012/2013 [%]
	2011	2012	2013	
Wytworzone ogółem:	5 402	6 052	7 511	24,11
w tym:				
– niebezpieczne	5 396	6 004	7 399	23,23
– inne niż niebezpieczne (z wyłączeniem odpadów komunalnych)	6	48	112	133,33
Przekazane do odzysku	0	45	102	126,67
Przekazane do unieszkodliwienia ogółem	5 085	6 305	7 115	12,85
w tym:				
– do termicznego przekształcenia	5 015	5 949	3 325	-44,11
– do unieszkodliwienia w inny sposób	70	356	3 790	964,61
Magazynowane	347	49	343	600,00

Zarówno w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku, jak i w Zakładzie PTA we Włocławku nie przekroczono limitów określonych w pozwoleniach zintegrowanych.

W roku 2013 kontynuowano selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, w ramach której zbierano szkło, makulaturę, baterie i tworzywa sztuczne.

PKN ORLEN poprzez sprawozdawczość w ramach Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register) informuje opinię publiczną o wielkościach emisji substancji do środowiska, ich uwolnieniach i transferach odpadów, kierowanych do zakładów unieszkodliwiania lub na składowiska.

ŚCIEKI

Ścieki to wody zużyte przez gospodarstwa domowe i zakłady przemysłowe oraz wody spływające z powierzchni terenów miejskich i rolniczych różnego rodzaju nieczystości. Stopień zanieczyszczenia ścieków ustala się za pomocą wskaźników, do których należą m.in. wskaźnik ChZT oraz wielkość stężenia zawiesin ogólnych, związków azotowych i fosforowych. Taka analiza umożliwia dobór odpowiednich metod ich oczyszczania, których podstawowym celem jest ochrona środowiska naturalnego człowieka, a przede wszystkim ochrona czystości wód powierzchniowych.

Gospodarka ściekowa w PKN ORLEN jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami w oparciu o wewnętrzne procedury, zarządzenia i normatywy zakładowe. Jakość i ilość ścieków jest na bieżąco monitorowana tak, aby nie zostały przekroczone dopuszczalne parametry.

PKN ORLEN posiada wysokosprawną Centralną Oczyszczalnię Ścieków (COŚ), w której oczyszczane są ścieki socjalne, przemysłowe i wody opadowe napływające z obszaru Zakładu Produkcyjnego w Płocku – oraz od firm obcych funkcjonujących na jego terenie lub w jego obrębie. Wszystkie ścieki napływające na COŚ poddawane są procesom wielostopniowego oczyszczania na drodze mechanicznej, fizykochemicznej oraz biologicznej. Oczyszczone zgodnie z posiadanym pozwoleniem wodno prawnym ścieki odprowadzane są do odbiornika (rzeki Wisły). Jakość ścieków jaką może odprowadzić dana instalacja jest ściśle określona w tzw. normatywie jakościowo-ilościowym, aktualizowanym co roku. W PKN ORLEN część ścieków oczyszczonych wykorzystywana jest powtórnie do produkcji wody gospodarczej i p.poż., co znacznie zmniejsza ilość pobieranej wody z Wisły oraz ładunki zanieczyszczeń odprowadzane ze ściekami do Wisły.

CIEKAWOSTKA

Światowy Dzień Monitoringu Wód
– 18 października, wprowadzony
przez America's Clean Water Foundation
w 2002 roku – „Roku Czystej Wody”.

Wzrost ilości ścieków odprowadzanych do Wisły o 7,8% w stosunku do roku 2012 spowodowany był większym o 9,3% napływem ścieków na COŚ. Z kolei wzrost ilości ścieków napływających na COŚ spowodowany był większym o 26,4% w stosunku do roku 2012 napływem ścieków opadowo-drenażowych. Wzrost ładunku ChZT odprowadzanego do Wisły o 8,0% i zawiesiny o 12,2% w roku 2013 był wynikiem wzrostu ilości ścieków odprowadzanych do Wisły w stosunku do roku 2012 o 7,8%. Stężenia tych parametrów w ściekach odprowadzanych do Wisły były na zbliżonym poziomie w 2013 i 2012 roku (ChZT odpowiednio 61,9 mg/l i 61,8 mg/l, zawiesina 7,9 mg/l i 7,6 mg/l).

W okresie obowiązywania pozwolenia wodno-prawnego PKN ORLEN od 2012 roku wykonuje pomiary jakości wód płynących rzeki Wisły 300 m powyżej i 1 000 m poniżej miejsca zrzutu ścieków, w zakresie wskaźników: pH, azot

ogólny, fosfor ogólny, indeks fenolowy i indeks oleju mineralnego. Z badań wynika, że praktycznie w żadnym przypadku teoretyczny przyrost stężeń zanieczyszczeń nie przekracza poziomu dokładności pomiarowej. Na tej podstawie można wnioskować, że odnotowane przyrosty zanieczyszczeń wody w rzece nie mogą być spowodowane odprowadzanymi z PKN ORLEN ściekami oczyszczonymi. Rzeczywisty zasięg oddziaływania Zakładu Produkcyjnego w Płocku PKN ORLEN na wody Wisły jest jedynie lokalny i nie jest zauważalny już w odległości ok. 1 km od wylotu ścieków oczyszczonych.

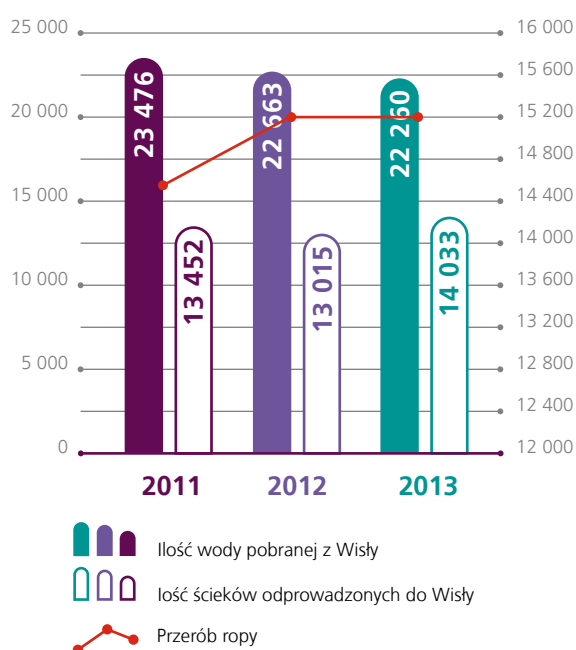
W Zakładzie PTA we Włocławku wszystkie rodzaje ścieków powstające w wyniku produkcji kwasu tereftalowego odprowadzane są do poszczególnych systemów kanalizacyjnych ANWIL, zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym.

Zrzut ścieków w Zakładzie Produkcyjnym PKN ORLEN w Płocku w latach 2011–2013

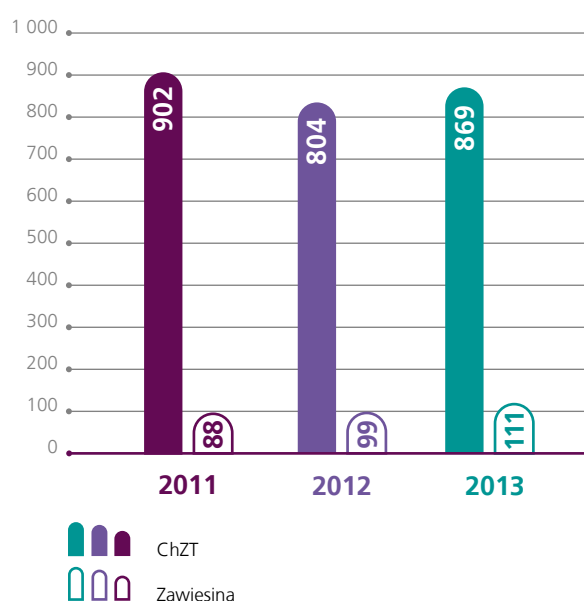
Parametr	2011	2012	2013	wzrost/spadek 2012/2013 [%]
Ilość ścieków odprowadzonych do Wisły [m³]	13 452 489	13 015 380	14 033 032	7,82
Ładunek ChZT w ściekach odprowadzonych do Wisły [kg/rok]*	901 573	804 063	868 645	8,03
Zawiesina w ściekach odprowadzanych do Wisły [kg/rok]	87 975	98 838	110 861	12,26

* Ładunek brutto.

ILOŚĆ ODPROWADZONYCH ŚCIEKÓW DO WISŁY I POBRANEJ WODY na tle przerobionej ropy naftowej w latach 2011–2013

ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W OCZYSZCZONYCH ŚCIEKACH ODPROWADZANYCH DO WISŁY w latach 2011–2013

Ilość i jakość odprowadzonych ścieków przez Zakład PTA we Włocławku w 2011–2013

Parametr	2011	2012	2013	wzrost/spadek 2012/2013 [%]
Ilość ścieków odprowadzanych do kanalizacji ANWIL S.A. [m³]	1 300 000	1 582 498	1 844 880	16,58
Ładunek ChZT w ściekach odprowadzanych do kanalizacji ANWIL S.A. [kg/rok]	6 140 000	5 886 603	5 803 158	-1,42
Ładunek BZT5 w ściekach odprowadzanych do kanalizacji ANWIL S.A. [kg/rok]	2 804 000	2 580 050	4 401 009	70,58
Kobalt w ściekach odprowadzanych do kanalizacji ANWIL S.A. [kg/rok]	562	817	641	-21,52

Wzrost ilości odprowadzonych ścieków przez PTA w roku 2013, w porównaniu do roku 2012, związany był z większym poborem wody (o 10,7%), a spowodowany głównie wzrostem produkcji o ponad 20% wynikającym z doskonałości operacyjnej instalacji PTA (mniej zatrzymań awaryjnych w stosunku do roku 2012).

W roku 2013 zarówno w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku, jak i w Zakładzie PTA we Włocławku nie wystąpiły przypadkowe uwolnienia substancji niebezpiecznych do gruntu.

POZIOM ZGODNOŚCI Z REGULACJAMI ŚRODOWISKOWYMI

Zakład Produkcyjny w Płocku i Zakład PTA we Włocławku posiadają wszystkie wymagane prawem decyzje. W 2013 roku w obszarze zarządzania emisją gazów cieplarnianych uzyskano pięć decyzji według nowych wymagań KE udzielających zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych z instalacji w Płocku i Włocławku. W obszarze gospodarki wodno-ściekowej uzyskano dwa nowe pozwolenia.

Na terenie struktur regionalnych PKN ORLEN, tj. własnych stacji paliw, terminali paliw oraz obiektów majątku odrębnego, obowiązki wynikające z prawa środowiskowego realizuje ORLEN Eko pod nadzorem Biura Ochrony Środowiska. W roku 2013 zaktualizowano stan formalno-prawny ośmiu terminali paliw uzyskując łącznie dziesięć nowych decyzji.

Wszystkie instalacje produkcyjne prowadzone przez Spółki GK posiadają wymagane prawem Pozwolenia Zintegrowane. Są one na bieżąco aktualizowane.

W 2013 roku zgodność realizowanych działań z prawem środowiskowym weryfikowali przedstawiciele Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska Delegatura w Płocku i we Włocławku. W wyniku kontroli stwierdzoną w Zakładzie PTA we Włocławku nieprawidłowość usunięto. Dla kontrolowanych obiektów na terenie Zakładu Produkcyjnego Płocku i Zakładu PTA we Włocławku nie wydano zarządzeń pokontrolnych.

NAKŁADY NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

Nakłady inwestycyjne na zadania związane z ochroną środowiska w Zakładzie Produkcyjnym PKN ORLEN w Płocku w 2013 roku wynosiły 206,8 mln zł. W porównaniu do roku 2012 były wyższe o 148,3%. Nakłady na środowiskowe zadania inwestycyjne stanowiły ponad 17% całkowitych nakładów poniesionych na realizację zadań inwestycyjnych w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku w 2013 roku.

Nakłady na środowiskowe zadania inwestycyjne na terenie stacji paliw w roku 2013 wyniosły 18,1 mln zł i były o 74,2% niższe od nakładów poniesionych w 2012 roku. Realizowane były zadania inwestycyjne i pozainwestycyjne. Polegały przede wszystkim na działaniach prowadzących do modernizacji zbiorników na stacjach paliw w celu zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego.

W 2013 roku na terenie terminali paliw realizowano zadania pozainwestycyjne natury środowiskowej, w tym remonty urządzeń służących do ochrony środowiska. Nakłady na te zadania wyniosły 2,5 mln zł.

Do najważniejszych zadań inwestycji prośrodowiskowych realizowanych w Grupie Kapitałowej ORLEN należały:

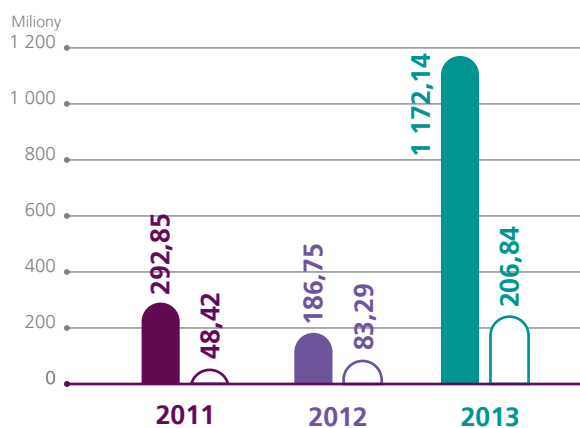
- budowa suszarni osadów z oczyszczalni ścieków w Zakładzie Gospodarki Wodno-Ściekowej ANWIL S.A.;
- modernizacja rurociągu solankowego Przyjma – Janikowo – IKS SOLINO S.A.;
- modernizacja instalacji oleju solarowego w Kopalni Soli i Podziemnym Magazynie Ropy i Paliw „Góra” – IKS SOLINO S.A.;
- przebudowa systemu kanalizacji na terenie rafinerii w Kralupach – Česká Rafinérská a.s.

Podmiot korzystający ze środowiska jest zobowiązany do ponoszenia opłat środowiskowych z tego tytułu, zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku. Zakład Produkcyjny w Płocku uiszcza opłaty za emisję substancji do powietrza, pobór wód i odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi. Natomiast Zakład PTA we Włocławku tylko za emisję substancji do powietrza, ponieważ pobór wody i odprowadzanie ścieków jest uregulowane umową cywilno-prawną.

Szczegółowe dane dotyczące wysokości poniesionych opłat zawiera tabela na początku Raportu.

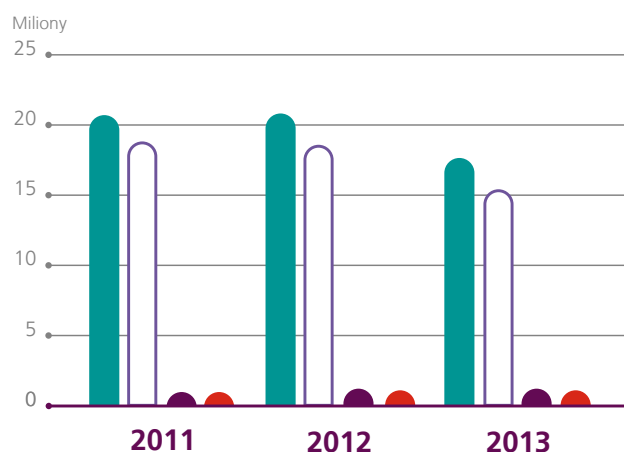
W 2013 roku nastąpił znaczny, bo aż o 17,8%, spadek opłat za emisję do powietrza Zakładu Produkcyjnego w Płocku. Udało się to osiągnąć dzięki zmniejszeniu emisji z Zakładowej Elektrociepłowni po uruchomieniu nowego kotła.

NAKŁADY INWESTYCYJNE W ZAKŁADZIE PRODUKCYJNYM W PŁOCKU w latach 2011–2013

■ Ogólne nakłady inwestycyjne PLN
■ Nakłady inwestycyjne poniesione na zadania związane z ochroną środowiska PLN

OPŁATY ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA W PKN ORLEN w latach 2011–2013

■ Ogółem opłaty z tytułu korzystania ze środowiska
■ Za emisję (wraz ze środkami transportu)
■ Za pobór wód
■ Za odprowadzanie ścieków

Natomiast spadek o ok. 7% łącznej wielkości opłat za korzystanie ze środowiska na terenie struktur regionalnych PKN ORLEN był efektem zmian w wolumenie sprzedaży poszczególnych produktów oraz dostosowywania stacji paliw do obowiązujących przepisów prawa pod kątem emisji substancji do środowiska.

W 2013 roku nastąpił sumaryczny spadek opłat za korzystanie ze środowiska o 14,9% w stosunku do roku 2012. Największy wpływ na taki stan miało zmniejszenie opłat z tytułu emisji substancji do powietrza w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku oraz z tytułu poboru wód w jednostkach regionalnych.

Arkadiusz Kamiński

**Dyrektor
Biura Ochrony
Środowiska
PKN ORLEN**

Świadomość ekologiczna to postawa człowieka cechująca się połączeniem umiejętności oraz inteligencji społeczno-emocjonalnej i odpowiedzialności za stan przyrody, która wynika z rzetelnej wiedzy o niej i determinacji do jej zachowania w stanie pierwotnym. Jej wyznacznikiem jest szacunek do przyrody, przestrzeganie zasad ochrony przyrody, przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska. Wiedza ekologiczna, tj. znajomość zależności i praw, pozwala zrozumieć wpływ rolnictwa i przemysłu na środowisko i zdrowie człowieka. Świadomość dzieli się na indywidualną i społeczną. Kształtuje się w trakcie złożonego procesu pod wpływem ogólnie przyjętych (zmieniających się) norm społecznych, informacji w środkach masowego przekazu, formalnej i nieformalnej edukacji ekologicznej, działań państwa. Osoby zaangażowane w sprawy ochrony środowiska korygują swoje nawyki.

W czasach obecnego kryzysu ekologicznego bardzo ważne jest, aby za pomocą odpowiednio dobranych instrumentów oddziaływania wspierać postawy proekologiczne i stale zwiększać poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa.

CIEKAWOSTKA

**Światowy Dzień Św. Franciszka
– Patrona Ekologów – 4 października.
Św. Franciszka, patronem ekologów
ogłosił papież Jan Paweł II w 1979 roku.**

ROZPATRYWANIE SKARG ZWIĄZANYCH Z WPŁYWEM ŚRODOWISKOWYM

W PKN ORLEN funkcjonuje System Zakładowej Inspekcji Ekologicznej (ZIE). Zapewnia prawidłowy przepływ informacji dotyczących zdarzeń planowanych, losowych i interwencji, w trakcie normalnego funkcjonowania Zakładu Produkcyjnego w Płocku i Zakładu PTA we Włocławku. Do Systemu należą Centralny Dział Koordynacji Produkcji, Zakładowa Straż Pożarna, Biuro Ochrony Środowiska i Spółka ORLEN Eko. Sposób działania opisany został w specjalnej Procedurze komunikowania się i przepływu informacji.

W PKN ORLEN prowadzony jest monitoring środowiska zgodnie z obowiązującymi Decyzjami (Pozwoleniami Zintegrowanymi) i Procedurą prowadzenia monitoringu środowiska oraz ewidencji wskaźników Programu „Odpowiedzialność i Troska”, który dostarcza informacji o wpływie jaki wywierany jest na środowisko i służy do oceny skuteczności działań prowadzonych w zakresie jego ochrony.

Porównanie liczby zgłoszeń w latach 2011–2013

	2011	2012	2013
Łącznie	437	281	215
Zdarzenia planowane *	731	205	145
Zdarzenia losowe **	85	61	15
Interwencje ***	17	15	20

Wszystkie zgłoszenia zostały wyjaśnione.

* Dotyczą planowanych postojów remontowych oraz innych operacji mających potencjalny wpływ na środowisko (parowanie, dmuchanie, odwadnianie zbiorników, odkokszowanie pieców, regeneracje katalizatorów itp.).

** Dotyczą działań nieplanowanych. Mogą być one spowodowane działaniem sił przyrody lub działaniami ludzi z zachowaniem przesłanek „losowości”, tzn. zdarzenia nieprzewidywalne, niezależnie od woli człowieka i nie do uniknięcia, mimo zachowania należytej staranności.

*** Dotyczą zgłoszeń sytuacji uciążliwych, zjawisk wpływających ujemnie na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi, np. hałas, uciążliwość zapachowa.

Wzrost interwencji jest dowodem na rosnącą wśród społeczności lokalnej świadomość ekologiczną, która w tym przypadku powstaje pod wpływem obserwacji oddziaływania zakładu na środowisko naturalne. Taka postawa stymuluje podejmowanie działań w kierunku poszukiwania efektywniejszych dróg zrównoważonego rozwoju, a co za tym idzie skuteczniejszych sposobów dbałości o otaczającą przyrodę.

RESPONSIBLE CARE

Instytucją nadzorującą wdrażanie Programu RC w Polsce jest Polska Izba Przemysłu Chemicznego (PIPC), natomiast w Republice Czeskiej Association of Chemical Industry of Czech Republic (SCHP CR). W roku 2013 realizowano zadania w zakresie tzw. triady HSE (Health, Safety and Environment). Od momentu przystąpienia do Programu PKN ORLEN zrealizował ponad 200 takich zadań, ANWIL ok. 230, Basell Orlen Polyolefins podobnie jak ORLEN Asfalt ok. 60. W każdym przypadku uzyskano wymierne efekty w postaci poprawy warunków pracy, wzrostu bezpieczeństwa funkcjonowania instalacji i stałego kontaktu z otoczeniem.

Realizacja Programu RC kojarzona jest przede wszystkim z akcją „Drzewko za butelkę” oraz ogólnopolskim konkursem pn.: „Złap zającą” kierowanym od 7 lat do pracowników firm uczestniczących w Programie. W roku 2013 konkurs zaproponowano również dzieciom pracowników, tzw. „Złap zającą” – junior”. PKN ORLEN włączył się w obydwie edycje, które przyniosły oczekiwane efekty. Natomiast cztery Spółki GK realizowały konkurs dla pracowników. Na przestrzeni siedmiu lat w etapie krajowym tego konkursu gros z naszych pracowników

(PKN ORLEN i Spółek GK) znalazło się w gronie osób wyróżnionych, kilka osób zdobyło pierwsze nagrody.

Oprócz wymienionych powyżej inicjatyw Programu „OiT” w roku 2013 realizowane były również „Ekologiczna Akademia Umiejętności” oraz seria konkursów z okazji m.in. Dnia Zdrowia i Dnia Monitoringu Wód. Konkursy, realizowane przez uczestników Programu za pośrednictwem wewnętrznych mediów, miały na celu zwiększenie aktywności pracowników w zakresie zdobywania i poszerzania wiedzy o idei i wytycznych Programu „OiT”.

Najbardziej aktywną Spółką, angażującą się we wszystkie inicjatywy proponowane przez Program RC jest ANWIL, który w 2013 roku poza Konkursem „Złap zającą” uczestniczył we wszystkich edycjach konkursów „Drzewko za butelkę” i „Ekologiczna Akademia Umiejętności”.

Uczestnictwo w Programie wiąże się z możliwością używania logo i nazwy Programu jako znaku towarowego wspomagającego zarządzanie bezpieczeństwem, ochroną środowiska i zdrowia. Natomiast Certyfikat Ramowego Systemu Zarządzania Responsible Care potwierdzający zgodność z wytycznymi Europejskiego Stowarzyszenia Przemysłu Chemicznego (CEFIC) dowodzi, że ORLEN i Spółki GK funkcjonują zgodnie z najwyższymi międzynarodowymi standardami zarządzania w obszarze triady HSE. Działają zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, w poszanowaniu określonych prawem warunków środowiskowych i w myśl założeń społecznej odpowiedzialności biznesu. Wszelkie działania prowadzone są profesjonalnie, biorąc uwagę na obecne i przyszłe oddziaływania środowiskowe.

życzliwość

wsparcie
niezawodność

05

Bezpieczeństwo

BEZPIECZEŃSTWO

BEZPIECZEŃSTWO NASZYM WSPÓLNYM CELEM

Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem odzwierciedla bardzo duże zaangażowanie zarówno kierownictwa, jak i załogi w zapewnianie bezpieczeństwa pracownikom w pracy i poza nią, a także troskę o bezpieczeństwo wykonawców zewnętrznych.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ:

Raport odpowiedzialnego biznesu 2010, str. 42

Kompleksowe podejście do ochrony zdrowia i życia ludzkiego wynika z charakteru i specyfiki technologii oraz potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa: w pracy, procesowego, pożarowego, radiologicznego.

Doskonalimy system zarządzania bezpieczeństwem wykonawców zewnętrznych pod hasłem "Bezpieczeństwo pracowników firm zewnętrznych jest tak samo dla nas ważne jak bezpieczeństwo naszych pracowników". Remont instalacji produkcyjnych realizowany jest z dominującym udziałem wybranych wykonawców zewnętrznych.

W Koncernie funkcjonuje Komisja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz społeczna inspekcja pracy.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ:

Raport odpowiedzialnego biznesu 2010, str. 43

PODEJŚCIE DO SPRAW BHP W PKN ORLEN

NASZ CEL

Systematyczne zmniejszanie liczby wypadków pracowników oraz wykonawców zewnętrznych.

Dariusz Loska

Dyrektor Biura Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
PKN ORLEN

W minionym roku osiągnęliśmy najlepsze w historii PKN ORLEN rezultaty w zakresie bezpieczeństwa. To powód do satysfakcji, ale też motywacja i zobowiązanie by ten stan utrzymać, a nawet jeszcze polepszać. Kontynuujemy prace nad tworzeniem nowego, wewnętrznego systemu zarządzania bezpieczeństwem pracy. Obejmuje on łącznie PKN ORLEN i Spółki Grupy Kapitałowej. Jego celem jest coraz bardziej bezpieczne i przyjazne środowisko pracy. Promujemy i popieramy inicjatywy, w tym własne spółek, na rzecz bezpieczeństwa oraz zgodności z obowiązującymi wymogami praw krajowych w dziedzinie ochrony zdrowia i życia ludzkiego, a także zasobów majątkowych Koncernu.

Zastosowaliśmy skutecznie, zgodne z modelami światowymi w naszej branży nowe metody, nowoczesną technikę i technologię, lepszą organizację pracy, wiedzę, doświadczenie, kwalifikacje pracowników.

Z satysfakcją chciałbym odnotować, że udało nam się pomyślnie zrealizować ubiegłoroczne zobowiązania. Kontynuujemy też nasze działania na rzecz bezpieczeństwa naszych wykonawców.

WYPADKOWOŚĆ W PKN ORLEN W LATACH 2010–2013

W 2013 roku zarejestrowano 6 wypadków przy pracy powodujących absencję chorobową. Wskaźnik wypadkowości TRR ¹⁾ osiągnął poziom 0,80 i jest niższy od wskaźnika za 2012 rok (TRR 2012 – 1,13). To najlepszy wynik w historii PKN ORLEN.

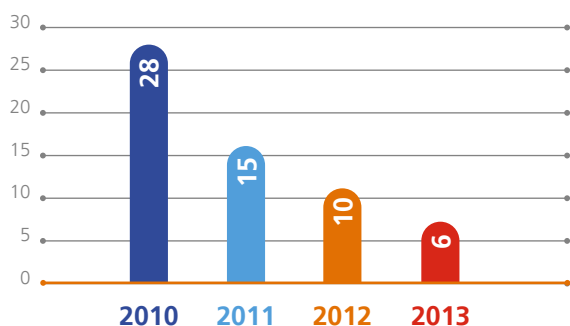
Nie odnotowano wypadków ciężkich, zbiorowych i śmiertelnych. Także w tym przypadku to najlepszy wynik w historii Spółki.

W 2013 roku odnotowano ogółem 6 wypadków, w tym 5 wypadków z udziałem mężczyzn, 1 z udziałem kobiety.

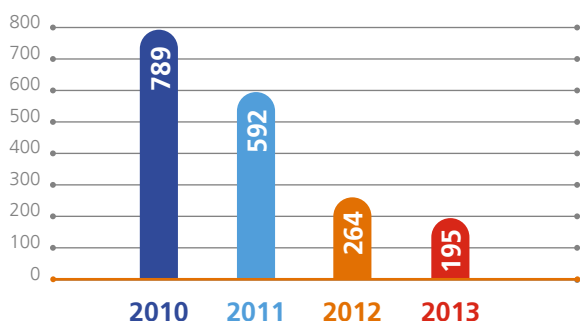
Wypadkowość w PKN ORLEN w latach 2010–2013

Rok	Średnie zatrudnienie	LICZBA WYPADKÓW				Absencja (dni)	WSPÓŁCZYNNIK		
		ogółem	śmiertelne	ciężkie	zbiorowe		częstotliwości	ciężkości	TRR
2010	4 528	28	0	0	0	789	6,2	28,2	3,09
2011	4 474	15	0	1	0	592	3,4	39,5	1,68
2012	4 444	10	0	0	0	264	2,3	26,4	1,13
2013	4 400	6	0	0	0	195	1,4	32,5	0,80

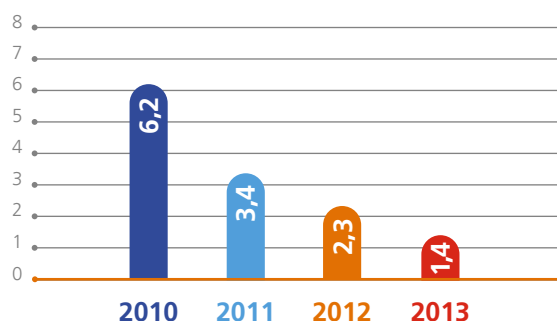
WYPADKOWOŚĆ w latach 2010–2013

ABSENCJA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY w latach 2010–2013

WPÓŁCZYNNIK CZĘSTOTLIWOŚCI w latach 2010–2013

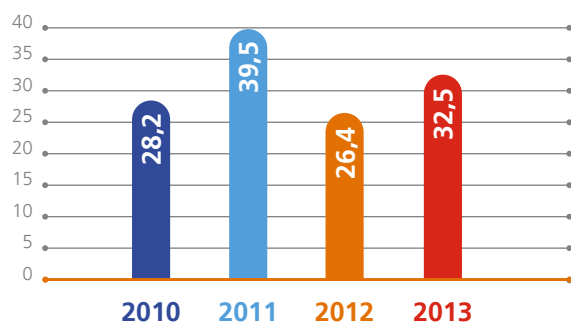

1) TRR (Total Recordable Rate) – ilość wypadków przypadająca na milion roboczogodzin) obliczony według wzoru:

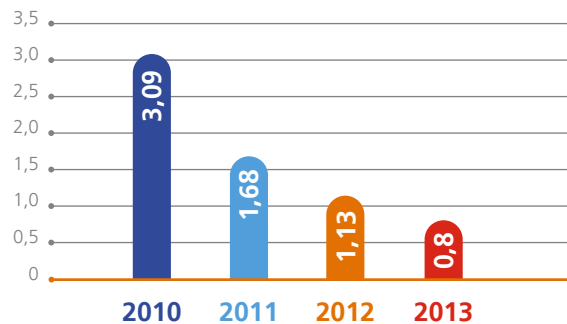
$$TRR = \text{Ilość wypadków} \times 1000000 / \text{Ilość roboczogodzin}.$$

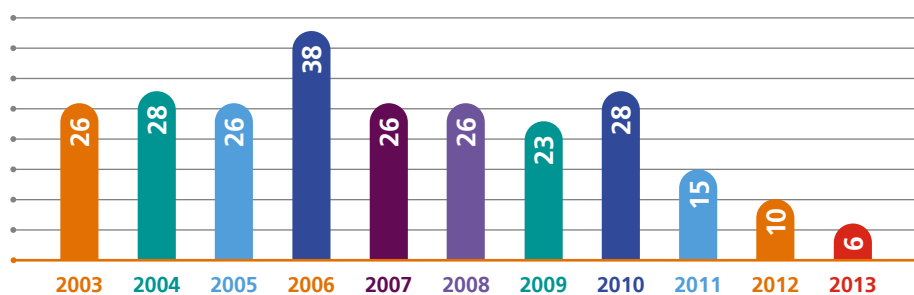
WSPÓŁCZYNNIK CIĘŻKOŚCI
w latach 2010–2013

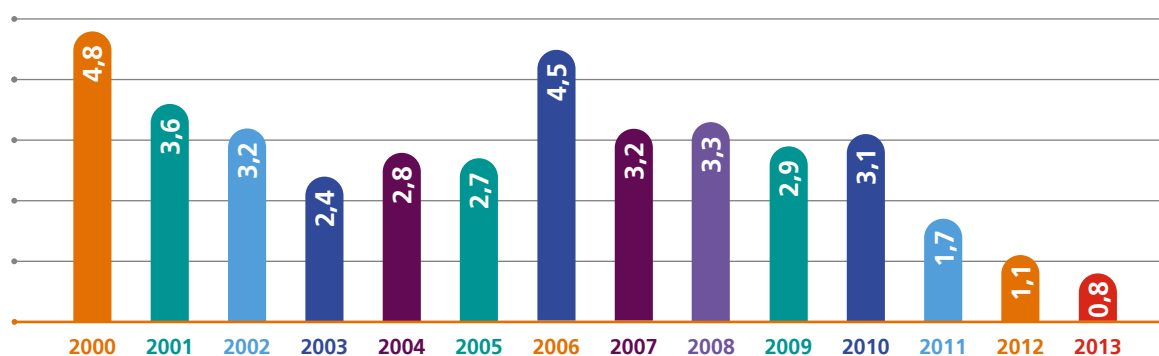
WSPÓŁCZYNNIK TRR
w latach 2010–2013

**LICZBA WYPADKÓW PRZY PRACY
W PKN ORLEN**
w latach 2003–2013

**WSKAŹNIK WYPADKOWOŚCI TRR
W PKN ORLEN**
w latach 2000–2013

DZIAŁANIA NA RZECZ PROMOWANIA ODPOWIEDZIALNYCH POSTAW I ZACHOWAŃ

Troska o bezpieczeństwo i podejście do zarządzania nim przejawia się m.in. w licznych projektach z zakresu bezpieczeństwa pracy:

- poradnik dla kadry kierowniczej,
- plan poprawy warunków pracy,
- animatorzy BHP,
- ocena kontraktorów,
- obniżenie składki ubezpieczeniowej,
- promocja BHP i bezpiecznych zachowań na portalu,
- dzień bezpieczeństwa pracy,
- program zachęt BHP.

Rozwijał się portal BHP, na którym w 2013 roku pojawiały się najważniejsze sprawy dotyczące szeroko pojętego bezpieczeństwa w PKN ORLEN oraz w Grupie Kapitałowej. Portal na bieżąco jest aktualizowany. Bardzo wartościowym elementem portalu jest program „Zgłoś zagrożenie”. Dzięki portalowi odpowiednie służby w szybki sposób mogą podjąć działania mające na celu likwidację zagrożeń wypadków, pożarów, awarii czy katastrof. System spełnia także zadania edukacyjne i informacyjne w obszarze bezpieczeństwa pracy.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ:

Raport odpowiedzialnego biznesu 2010, str. 73

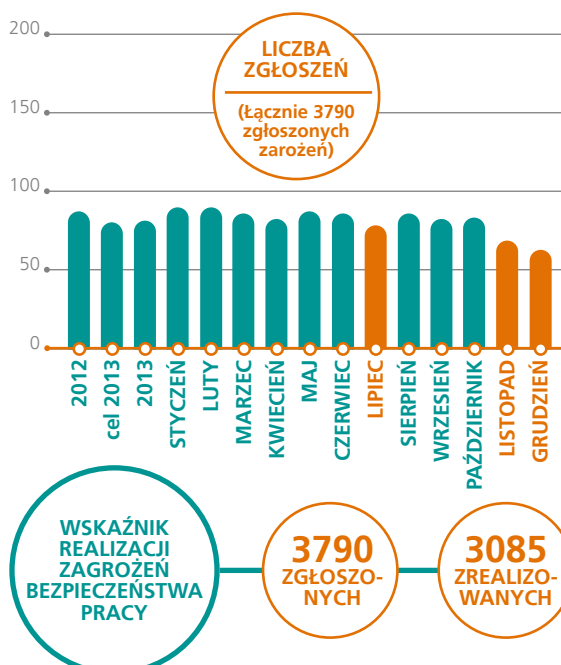
Inna inicjatywa to Dzień Bezpieczeństwa Pracy i Ochrony Zdrowia. W drugiej edycji uczestniczyła liczna grupa pracowników PKN ORLEN oraz Grupy Kapitałowej. Duże zainteresowanie wydarzeniem przekonuje, że tematyka bezpieczeństwa jest nam wszystkim bliska i warto organizować takie wydarzenia w przyszłości. Ponadto zorganizowano Dzień Otwarty Zakładowej Straży Pożarnej dla pracowników i ich rodzin.

W 2013 roku zgłoszono 3 790 zagrożeń bezpieczeństwa pracy, z których do końca 2013 roku wyeliminowano 3 085 (81,4%). Pozostałe są w trakcie realizacji, bądź zostaną zrealizowane w 2014 roku. Dotyczyły zarówno obiektów eksploatowanych przez wiele lat, jak i nowych.

Oprócz zgłaszania zagrożeń pracownicy mają możliwość zaproponowania rozwiązań problemów, które podlegają ocenie w ramach nowego Programu zatytułowanego „Zachęty BHP”. Program został wdrożony w 2013 roku.

WSKAŹNIK REALIZACJI ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA PRACY PKN ORLEN

PRESTIŻOWA NAGRODA ZA „POPRAWĘ WARUNKÓW PRACY”

PKN ORLEN zdobył w 2013 roku pierwsze miejsce w 41. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy w kategorii „Rozwiązania techniczne i organizacyjne w praktyce”. Spośród 76. projektów największe uznanie uzyskał „System zarządzania bezpieczeństwem pracy wykonawców zewnętrznych podczas remontów instalacji produkcyjnych” oraz zastosowanie tego systemu podczas globalnego remontu obiektów i instalacji produkcyjnych w 2012 roku.

MONITOROWANIE WYMAGAŃ PRAWNYCH I AKTUALIZOWANIE KOMPLEKSOWEGO SYSTEMU PREWENCJI (KSP)

Kompleksowy System Prewencji to zbiór wewnętrznych aktów prawnych z zakresu bezpieczeństwa pracy, ochrony p.poż., bezpieczeństwa technicznego oraz procesowego, a także ochrony radiologicznej.

System jest na bieżąco aktualizowany i w miarę potrzeb nowelizowany.

ANKIETA BHP

Celem badania jest poznanie opinii pracowników na temat bezpieczeństwa i higieny pracy. Badanie zostało przeprowadzone w grudniu 2013 roku.

Wnioski posłużą do dalszej poprawy bezpieczeństwa pracy w PKN ORLEN. Zostały także wykorzystane w procesie tworzenia planów działania na kolejny rok. „Wspólnie budujemy bezpieczną przyszłość” – to hasło będzie towarzyszyło pracownikom PKN ORLEN i Grupy Kapitałowej w 2014 roku. Planowane inicjatywy koncentrują się wokół wciąż aktualnego pytania „co możemy zrobić?” w celu poprawy bezpieczeństwa swojego i innych (pracowników i kontraktorów) w pracy, a także poza nią.

Cele na najbliższy rok to:

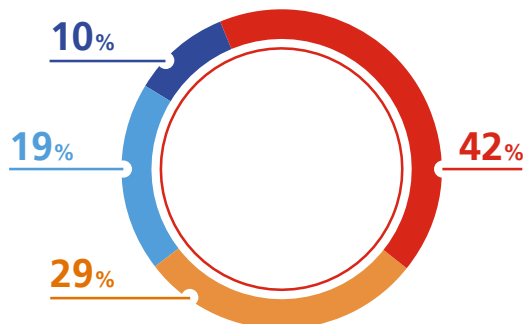
- zero wypadków pracowników oraz kontraktorów,
- zero tolerancji dla nieakceptowalnego ryzyka,
- zero awarii,
- zero pożarów,
- wdrażanie segmentowego zarządzania BHP,
- TRR ≤ 1,8 dla PKN ORLEN i Spółek Grupy Kapitałowej.

Przykłady planowanych inicjatyw:

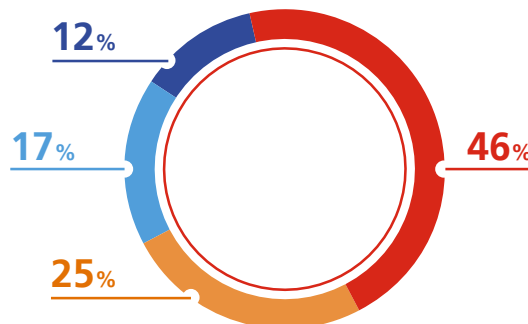
- dalsza poprawa warunków pracy, ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa procesowego,
- zaangażowanie pracowników w rozwój kultury bezpieczeństwa pracy pod hasłem: „Dbam o bezpieczeństwo swoje oraz osób współpracujących”,
- doskonalenie stanu zabezpieczenia oraz przygotowania pracowników na wypadek sytuacji kryzysowej wymagającej ewakuacji,
- rozwój systemu szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa procesowego,
- rozwój systemu monitorowania bezpieczeństwa pracy,
- rozwój współpracy z ośrodkami naukowymi, instytucjami państwowymi oraz innymi przedsiębiorstwami w celu wymiany wiedzy oraz adaptacji nowych przedsięwzięć,
- ujednolicanie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Procesowym.

PODZIAŁ RESPONDENTÓW ZE WZGLĘDU NA ZAJMOWANE STANOWISKO

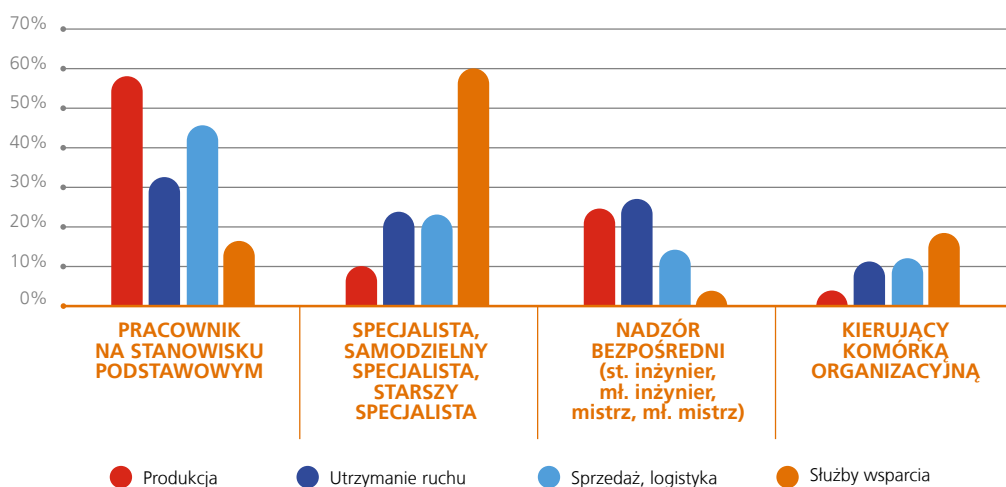
- Pracownik na stanowisku podstawowym
- Specjalista, samodzielny specjalista, starszy specjalista
- Nadzór bezpośredni (st. inżynier, mł. inżynier, mistrz, mł. mistrz)
- Kierujący komórką organizacyjną

PODZIAŁ RESPONDENTÓW ZE WZGLĘDU NA OBSZAR ŚWIADCZENIA PRACY

- Produkcja
- Służby wsparcia (Inwestycje, HR, Finanse, Administracja, itp.)
- Sprzedaż, logistyka
- Utrzymanie ruchu

ZAJMOWANE STANOWISKA W OBSZARACH ŚWIADCZENIA PRACY

- Produkcja
- Utrzymanie ruchu
- Sprzedaż, logistyka
- Służby wsparcia

BEZPIECZEŃSTWO PROCESOWE

Główne zadania z zakresu bezpieczeństwa procesowego zrealizowane w roku 2013 to:

1. zorganizowanie oraz czynne uczestniczenie w analizach zagrożeń i ryzyka procesowego dla obiektów technologicznych usytuowanych na terenie Zakładu Produkcyjnego w Płocku oraz Zakładu PTA we Włocławku. Łącznie przeprowadzonych zostało 17 analiz, w tym 13 metodą HAZOP, 3 metodą PHA i 1 metodą What-if;
2. podnoszenie świadomości pracowników w zakresie potencjalnych zagrożeń i metod zapobiegania zdarzeniom awaryjnym z udziałem substancji niebezpiecznych dla obszarów produkcyjnych i logistyki PKN ORLEN oraz wybranych Spółek Grupy Kapitałowej;
3. opracowanie metodologii obliczania wskaźników bezpieczeństwa procesowego i zastosowanie ich w praktyce;
4. opiniowanie dokumentacji projektowej w zakresie bezpieczeństwa procesowego dla modernizowanych i nowobudowanych obiektów Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN w Płocku;
5. propagowanie informacji o stosowanych środkach bezpieczeństwa w obiektach PKN ORLEN;
6. prowadzenie bieżących analiz zdarzeń potencjalnie awaryjnych pod kątem możliwych i niebezpiecznych skutków wybuchu, pożaru i uwolnień substancji toksycznych na potrzeby przeciwdziałania występowaniu poważnych awarii przemysłowych w przyszłości.

Ogólne wymagania stawiane zakładom produkcyjnym i terminalom paliw Spółki, podlegającym klasyfikacji jako zakłady stwarzające zagrożenie dużego lub zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określone są w ustawie Prawo Ochrony Środowiska, implementującej postanowienia Dyrektywy Seveso II – Tytuł IV. Zgodnie z wymaganiami prawnymi niezbędne dokumenty dla wszystkich obiektów Spółki zostały opracowane i przedłożone właściwym miejscowo jednostkom administracyjnym Państwowej Straży Pożarnej i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska tzn. Zgłoszenie, Program Zapobiegania Awariom, Raport o Bezpieczeństwie i Wewnętrzny Plan Operacyjno-Ratowniczy, w zależności od klasyfikacji obiektu Spółki.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Zakładowa Straż Pożarna PKN ORLEN to jednostka z wielkimi tradycjami. W 2013 roku obchodziła 50. rocznicę swego istnienia. Prowadzi działania ratowniczo-gaśnicze. Spółka jest sygnatariuszem Systemu Pomocy w Transporcie Materiałów Niebezpiecznych SPOT. W Zakładowej Straży Pożarnej funkcjonuje Krajowe Centrum Systemu.

W obiektach produkcyjnych Koncernu prowadzone są systematyczne kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej oraz działania zmierzające do minimalizowania ryzyka powstania pożaru, awarii chemicznej lub innego miejscowego zagrożenia. Istotną częścią prowadzonych działań było zwiększanie świadomości niebezpieczeństwa zaistnienia pożaru, awarii chemicznej lub innego miejscowego zagrożenia oraz korzystania z najlepszej wiedzy, dostępnych nowoczesnych metod i rozwiązań dla zmniejszania ryzyka powstania zdarzeń niepożądanych.

W roku 2013 odnotowano 100 zdarzeń wymagających interwencji Zakładowej Straży Pożarnej (123 w 2012 roku). Ich liczba utrzymuje się na poziomie porównywalnym z latami ubiegłymi.

Zestawienie zbiorcze wszystkich zdarzeń w latach 2010–2013*

	Rodzaj zdarzenia								Wyjazdy ZSP
	Pożary				Miejscowe zagrożenia		Alarmy fałszywe	Ogółem	
	Teren zakładu		Poza terenem zakładu	Ugaszone przed przybyciem ZSP	Wszystkie	W tym wyjazdy z pogotowiem			
	własne	obce							
2010	14	1	1	4	92	63	13	125	121
2011	13	2	4	0	80	68	17	116	116
2012	14	3	4	2	91	78	9	123	123
2013	11	0	2	2	72	57	15	100	100

* Statystyki obejmują teren Płocka.

Podział pożarów w 2013 roku

Pożary						Liczba wyjazdów ZSP
	PKN ORLEN	SPÓŁKI z GK	FIRMY OBCE	RAZEM	(w tym) Poza terenem Zakładu Produkcyjnego	
Procesowe	7	2	0	9	—	13
Pożary w ramach KSRG	0	0	2	2	2 (na terenie Płocka)	
Pozostałe	1	1	0	2	—	
RAZEM	8	3	2	13	—	
(w tym) Ugaszone przed przybyciem straży	2	0	0	2		

Podział miejscowych zagrożeń w 2013 roku

Miejscowe zagrożenia							Liczba wyjazdów ZSP
	PKN ORLEN	SPÓŁKI z GK	FIRMY OBCE	RAZEM	(w tym) Poza terenem Zakładu Produkcyjnego		
					(PKN)	(SPÓŁKI z GK)	(FIRMY OBCE)
Wyjazdy z pogotowiem	18	19	20	57	3	1	4
Inne	12	1	2	15	4	—	—
RAZEM	30	20	22	72	7	1	4

UDZIAŁ W NOWATORSKIM PROJEKCIE TECHNOLOGICZNYM

Zakładowa Straż Pożarna uczestniczy w projekcie podniesienia bezpieczeństwa pracy ratownika. Zadanie jest realizowane przez Centralny Instytut Ochrony Pracy w Łodzi pod nazwą „i-Protect”. W Zakładowej Straży Pożarnej ubiory były testowane w czerwcu 2013 roku.

Spółka wypełniała także wszelkie wymagania zgodnie z wymogami Prawa Atomowego z dnia 29 listopada 2000 r. oraz uregulowaniami wewnętrznymi. Prowadzone działania dotyczyły w szczególności nadzoru nad źródłami promieniotwórczymi na stałe zamontowanymi na obiektach instalacyjnych, źródłami i odpadami promieniotwórczymi w magazynie izotopowym. Prowadzone były także badania szczelności źródeł promieniotwórczych, pomiary dozymetryczne i inne.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ:

Raport odpowiedzialnego biznesu 2012, str. 77

W minionym roku odbyła się również kontrola bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej w PKN ORLEN i spółkach Grupy Kapitałowej przeprowadzona przez inspektorów Dozoru Jądowego Państwowej Agencji Atomistyki oraz Spółkach. Kontrolą objęto działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki. Inspekcja wykazała duży stopień bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej w PKN ORLEN oraz spółkach. Kontrolerzy wyrazili duże uznanie dla osób zajmujących się nadzorem radiologicznym w Zakładzie.

BEZPIECZEŃSTWO W REGIONACH I SPÓŁKACH GRUPY KAPITAŁOWEJ ORLEN

Rok 2013 to czas kontynuowania systemowych proaktywnych działań w zakresie kształtowania właściwych warunków pracy w spółkach Grupy ORLEN, wdrażania nowych oraz weryfikacji funkcjonujących. Dzięki temu tworzona jest bezwypadkowa, korporacyjna kultura bezpieczeństwa pracy. Identyfikowane i eliminowane są zagrożenia bezpieczeństwa pracy w Spółkach GK ORLEN w sposób systematyczny.

Systematycznie rozwijany jest system przekazywania informacji pracownikom Koncernu oraz kontraktorom. Zapewniono know-how z obszaru BHP. W publikacjach informowano odbiorców zewnętrznych o prowadzonych działaniach. Przeprowadzono wewnętrzny konkurs o tematyce bezpieczeństwa zatytułowany „Dobra Praktyka BHP” w celu promowania dobrych praktyk w bezpieczeństwie, skutecznie wspomagających bezwypadkową i proaktywną kulturę bezpieczeństwa pracy, a także pragmatyczne i nowoczesne podejście do BHP w Grupie ORLEN. Opracowano i wdrożono szereg programów promocji bezpieczeństwa pracy obejmujących konkursy bhp, quizy, akcje uświadamiające w tym Otwarte Dni Bezpieczeństwa Pracy w PKN ORLEN, programy „Zachęt BHP”, plakaty, ulotki informacyjne. Podjęte zostały działania mające na celu wprowadzanie koordynatora/animatora w każdej spółce Grupy ORLEN, który jest doradcą i udziela wsparcia na rzecz rozwoju korporacyjnej kultury bezpieczeństwa pracy.

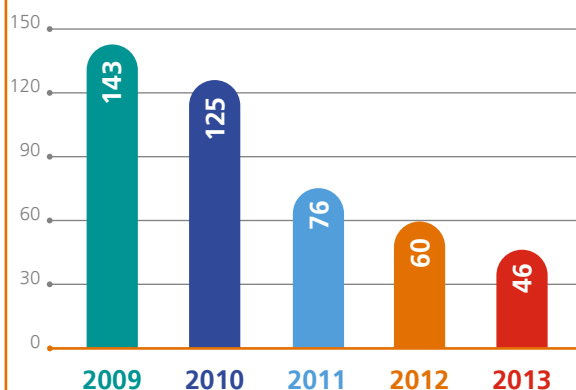
Nadal optymalizowane są procesy przekazywania informacji o zagrożeniach, wypadkach, kontrolach, pożarach i awariach. Na początku 2013 roku został wprowadzony Elektroniczny System Prewencji obejmujący Spółki GK ORLEN.

Nastąpił rozwój integracji oraz wzajemnej współpracy Spółek Grupy dotyczący m.in. systemu standardów w zakresie zabezpieczenia p.poż. obiektów produkcyjnych i magazynowych.

Efektownie prowadzonych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy w Spółkach Grupy Kapitałowej jest zmniejszenie w 2013 roku o 23% liczby wypadków w porównaniu z 2012 rokiem (z 60 w 2012 roku do 46 w 2013 roku pomimo wzrostu z 32 w 2012 roku do 36 w 2013 roku łącznej ilości Spółek GK ORLEN, dla których w 2013 roku są wyznaczone cele w obszarze BHP). Wskaźnik wypadkowości TRR (Total Recordable Rate) osiągnął poziom 1,5 i jest niższy od wskaźnika za 2012 rok o ok. 20% (TRR 2012 – 1,8). Osiągnięto najlepszy wynik w historii Grupy ORLEN.

Znacząco wzrosła liczba Spółek Grupy, w których nie odnotowano wypadków przy pracy.

LICZBA WYPADKÓW W GRUPIE ORLEN w latach 2009–2013

IŁOŚ SPÓŁEK BEZ WYPADKU w latach 2012–2013

2013

SPÓŁKI BEZ WYPADKÓW

IKS "SOLINO" S.A.
ORLEN Paliwa Sp. z o.o.
Ship-Service S.A.
ORLEN Gaz Sp. z o.o.
UNIPETROL a.s.
PARAMO, a.s.
BENZINA s.r.o.
UNIPETROL Services s.r.o.

ORLEN Deutschland GmbH
ORLEN PetroTank Sp. z o.o.
ORLEN Laboratorium Sp. z o.o.
ORLEN Administracja Sp. z o.o.
ORLEN Księgowość Sp. z o.o.
ORLEN Budonafit Sp. z o.o.
ORLEN Upstream Sp. z o.o.
ORLEN Projekt S.A.

16

IŁOŚĆ SPÓŁEK BEZ WYPADKU W 2013 ROKU
Z 36 SPÓŁEK GRUPY ORLEN
OBJĘTYCH RAPORTOWANIEM
MIERNIKÓW BEZPIECZEŃSTWA PRACY

2012

SPÓŁKI BEZ WYPADKÓW

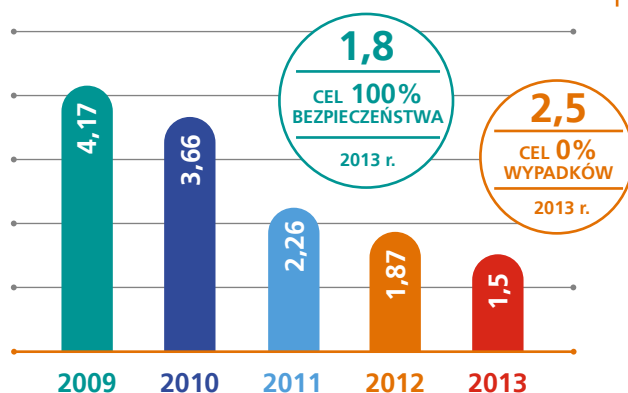
Rafineria Jedlicze S.A.
ORLEN Paliwa Sp. z o.o.
UNIPETROL a.s.
UNIPETROL Services s.r.o.
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s.
BENZINA s.r.o.
UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o.

ORLEN PetroTank Sp. z o.o.
ORLEN Projekt S.A.
ORLEN Wir Sp. z o.o.
ORLEN Eko Sp. z o.o.
ORLEN Medica Sp. z o.o.
ORLEN Księgowość Sp. z o.o.

13

IŁOŚĆ SPÓŁEK BEZ WYPADKU W 2012 ROKU
Z 32 SPÓŁEK GRUPY ORLEN
OBJĘTYCH RAPORTOWANIEM
MIERNIKÓW BEZPIECZEŃSTWA PRACY

TRR – WSKAŹNIK WYPADKOWOŚCI W GRUPIE ORLEN w latach 2009–2013

1,5

WARTOŚĆ WSKAŹNIKA TRR W 2013 ROKU
JEST NAJLEPSZYM WYNIKIEM OD CZASU
ROZPOCZĘCIA ZBIERANIA DANYCH
O WYPADKOWOŚCI W SPÓŁKACH GRUPY ORLEN

zwycięstwo

SUKCESE.

seria

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA 2013

- I miejsce w kategorii branżowej „Paliwa, energetyka i wydobywanie” w 7. edycji **Rankingu Odpowiedzialnych Firm**.
- **„Srebrny Listek CSR”** tygodnika Polityka za spełnienie wysokich standardów społecznej odpowiedzialności w biznesie (wyróżnienie po raz drugi z rzędu).
- IV miejsce w konkursie **Liderzy Filantropii 2013** organizowanym przez Forum Darczyńców.
- Program partnerstw międzysektorowych uznany w konkursie **„Wspólnie budujemy kapitał społeczny”** za jedną z 10 najlepszych dobrych praktyk współpracy biznesu i organizacji pozarządowych.
- **„10 lat w Forum Odpowiedzialnego Biznesu”** – statuetka z tytułu 10 lat członkostwa w FOB.
- PKN ORLEN w pierwszej trójce rankingu spółek giełdowych najlepiej raportujących dane ESG (dane pozafinansowe) w grupie polskich spółek należących do indeksów WIG20 i mWIG40 oraz w grupie spółek z sektora energetycznego, 2. edycji rankingu Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, GES oraz Crido Business Consulting.
- **Respect Index** – utrzymanie obecności w VI i VII edycji projektu.
- Nagroda główna w kategorii polskich spółek giełdowych należących do indeksów WIG20 i mWIG40 w konkursie **„Złota Strona Emitenta”**, organizowanym przez Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych.
- Tytuł **„Best investor relations by Polish company 2013”** w konkursie organizowanym przez prestiżowy IR Magazine za otwartą i przejrzystą politykę informacyjną.
- II miejsce w kategorii Relacje Inwestorskie w konkursie **„Giełdowa Spółka Roku 2012”** organizowanym przez Puls Biznesu.
- Wyróżnienie specjalne Programu Edukacyjnego **„Akcjonariat Obywatelski. Inwestuj Świadomie”** za zdobycie największej liczby punktów w historii konkursu oraz modelowe prowadzenie sprawozdańczości finansowej z punktu widzenia akcjonariuszy i inwestorów.

- Nagroda specjalna „The Best of The Best” w konkursie **The Best Annual Report 2012**, organizowanym przez Instytut Rachunkowości i Podatków.
- I miejsce w 41. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy w kategorii „**Rozwiązania techniczne i organizacyjne w praktyce**”.
- „**Złota Karta Lidera Bezpiecznej Pracy**” – wyróżnienie nadane przez Forum Liderów Bezpiecznej Pracy.
- I miejsce (po raz siódmy z rzędu) w **Rankingu Najcenniejszych Polskich Marek** organizowanym przez dziennik Rzeczpospolita.
- Tytuł **TOP Employers Polska 2013** za bardzo dobre warunki pracy oferowane swoim pracownikom.
- Lider rankingu „**Najbardziej pożądaną pracodawcą w opinii specjalistów i menedżerów**” w kategorii Energetyka, Gaz, Paliwa, Chemia.
- Wyróżnienie w rankingu **Firma dla Inżyniera**, który przedstawia listę firm najbardziej cenionych przez kadrę techniczną.
- **Pracodawca Dla Inżyniera 2013 roku** w opinii studentów i absolwentów uczelni technicznych.
- Znak certyfikacji **Universum TOP 10** za miejsce w pierwszej 10 Idealnych Pracodawców.
- Tytuł **Mecenasa Edukacji Ekologicznej 2013** przyznany przez redakcję miesięcznika „Ekologia i Rynek”.
- **Certyfikat AEO** (Autorised Economic Operator), potwierdzający wiarygodność, rzetelność i prawidłowość wywiązywania się przez Spółkę z obowiązków nakładanych przepisami prawa celnego i dotyczących obrotu towarowego z zagranicą.
- II miejsce w rankingu największych płatników podatku CIT.
- Marka ORLEN wyróżniona po raz kolejny prestiżowym tytułem **Gwiazda Jakości Obsługi 2014**. Stacje paliw uznane za przyjazne i godne zaufania.
- Stacje benzynowe ORLEN zostały uznane za **Złotą Markę Godną Zaufania i Najbardziej Przyjazną Środowisku**. Obiekty Bliska uhonorowane **Kryształowym Godłem Marki Godnej Zaufania**, w największym europejskim sondażu European Trusted Brands 2013.

- Tytuł „**Top Employer for Top Management**” przyznany przez dyrektorów ds. sprzedaży największych polskich firm.
- Tytuł Produktu Flotowego Roku dla Karty OPEN DRIVE w ogólnopolskim plebiscycie **Fleet Awards 2013** organizowanym przez Magazyn Flota.
- Złota Statuetka dla **ORLEN Warsaw Marathon** w konkursie Stevie Awards w kategorii Communications or PR Campaign/Program of the Year – Social Media Focused – Europe.
- Kampania „Chroń życie, załóż odblask!” zrealizowana w ramach programu „**ORLEN. Bezpieczne Drogi**” 2012 została wyróżniona w konkursie Young in Business organizowanym przez magazyn BUSINESSMAN.PL.
- Wyróżnienie w kategorii „**Best use of content**” za kampanię DAKAR 2012, MEDIA TRENDY 2013.
- PKN ORLEN najlepiej zarządzaną firmą w Europie Środkowo-Wschodniej w kategorii oil/gas/chemicals/ petrochemicals w 9. edycji rankingu „**Best CEE Companies**” brytyjskiego magazynu finansowego Euromoney.
- Nagroda główna dla Fundacji ORLEN – DAR SERCA w konkursie „**Dobre stypendia 2013**”, w kategorii „Programy stypendialne firm” za program „Mistrzowie CHEMII”.
- Nagroda i tytuł **Lidera Ekologii** dla Grupy ORLEN za zastosowane rozwiązania technologiczne i inwestycyjne, które w znaczący sposób przyczyniają się do zmniejszenia wpływu na środowisko. Grupa ORLEN została wyróżniona przez kapitułę konkursu za projekty realizowane w Płocku i Włocławku.

RAPORTY SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU PKN ORLEN

ROZLICZENIE ZOBOWIĄZAŃ 2013

Po raz kolejny w Raporcie odpowiedzialnego biznesu PKN ORLEN rozlicza się z realizacji zobowiązań ubiegłorocznych.

OBSZAR	ZOBOWIĄZANIE	STATUS
Raportowanie	Poszerzenie zakresu informacji o odpowiedzialnych działaniach Grupy ORLEN.	✓
Spółeczeństwo	Poszerzenie oferty edukacji chemicznej o nowe grupy adresatów.	✓
	Budowa lub odnowienie dwóch placów zabaw na terenie gmin z rejonu lubelskiego.	✓
	Kontynuowanie wszechstronnej współpracy z partnerami lokalnymi.	✓
	Wydanie kolejnej publikacji poświęconej budowaniu kompetencji rodzicielskich i wyzwalaniu twórczych potencjałów dzieci i młodzieży.	✓
Spółeczeństwo /Zobowiązania Fundacji ORLEN – DAR SERCA	Zbudowanie i uruchomienie portalu „Strefa RDD” służącego prowadzącym RDD jako miejsce wzajemnych kontaktów oraz źródło przydatnych informacji, porad eksperckich z dziedziny wychowania, prawa i pedagogiki.	✓
	Przeprowadzenie projektu z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki zagrożeń pożarowych.	✓
	Zainaugurowanie programu stypendialnego dla wychowanków RDD wykazujących uzdolnienia i zainteresowania sportowe.	✓
	Nowa formuła wypoczynku letniego i zimowego – relaks połączony z zajęciami tematycznymi.	✓
	Uruchomienie programu grantów dla innowacyjnych projektów studenckich kół naukowych z kierunków technicznych.	W trakcie realizacji.
	Kontynuowanie wszechstronnej współpracy z partnerami lokalnymi.	✓
Rynek	Kontynuowanie dialogu.	✓
	Dotarcie wszelkich starań, by Spółka utrzymała się w RESPECT Index w kolejnych latach.	✓
	Zorganizowanie kolejnej konferencji, tym razem dla kluczowych dostawców współpracujących z całym Obszarem Zakupów PKN ORLEN.	W trakcie realizacji.
	Wdrażanie w latach 2012–2017 zidentyfikowanych inicjatyw efektywnościowych.	✓ Kontynuacja.
Środowisko	Kontynuowanie rozpoczętych w 2012 roku zadań.	✓
	Terminowa realizacja programu inwestycyjnego dostosowującego Elektrociepłownię do wymogów Dyrektyw IED.	✓
	Kontynuowanie działań na rzecz odbudowy populacji sokoła wędrownego we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dzikich Zwierząt „SOKÓŁ”.	✓
	Wskaźnik wypadkowości TRR dla Grupy ORLEN ≤ 1,8.	✓
Bezpieczeństwo	Zero wypadków.	Systematyczne działania – nie było wypadków śmiertelnych, ciężkich i zbiorowych pracowników PKN ORLEN.
	Zero tolerancji dla nieakceptowanego ryzyka.	Systematyczne działania.
	Zorganizowanie Dnia Bezpieczeństwa Pracy.	✓

PKN ORLEN składa także publiczne zobowiązania na kolejny rok.

OBSZAR	ZOBOWIĄZANIE
Spółeczeństwo	Opracowanie strategii programu Wolontariat Pracowniczy ORLEN.
	W zakresie kultury korporacyjnej – dalsza komunikacja wartości, utrwalanie wiedzy z zakresu wartości korporacyjnych, konkurs dotyczący „Wartości i zasad postępowania”.
Spółeczeństwo /Zobowiązania Fundacji ORLEN – DAR SERCA	Uruchomienie aplikacji do obsługi wniosków o darowizny.
	Przeprowadzenie projektów proekologicznych.
Środowisko	Kontynuacja inwestycji środowiskowych w Zakładowej Elektrociepłowni.
	Przygotowanie wniosków o Pozwolenia Zintegrowane zawierających Raporty Początkowe w zakresie gruntów.
	Realizacja celów Strategii Środowiskowej.
	Rozwój dobrych praktyk edukacyjnych.
	Rozpoczęcie prac dotyczących rekultywacji składowiska odpadów komunalnych i obojętnych na terenie Zakładu w Płocku.
Rynek – wpływ klientów na funkcjonowanie stacji paliw.	Wdrożenie systemu umożliwiającego klientom ocenę poprzez internet jakości obsługi odwiedzanych stacji i podzielenie się informacjami na temat ich funkcjonowania. Zobowiązanie dotyczy jeszcze większej niż do tej pory możliwości uwzględniania opinii i wpływu klientów na funkcjonowanie stacji.
Bezpieczeństwo	Wprowadzenie nowych wskaźników: • Wskaźnik Kultury Bezpieczeństwa Pracy, • Wskaźnik zgłaszania i realizacji zagrożeń.
	Wprowadzenie Programu Doskonalenia Kultury Bezpieczeństwa Pracy.
	Wprowadzenie „Programu zachęt BHP” dla wszystkich pracowników.
	Wprowadzenie Koncernowego Dnia Bezpieczeństwa.
	Wprowadzenie nowego systemu klasyfikacji Wykonawców Zewnętrznych oraz udoskonalenie nadzoru w zakresie bhp.
Zarządzanie	Podjęcie prac zmierzających do wdrożenia Systemu Zarządzania Ciągłością Działania wg ISO 22301.

PRZYNALEŻNOŚĆ PKN ORLEN DO ORGANIZACJI I STOWARZYSZEŃ W 2013 ROKU

NAZWA
CONCAWE (Conservation of Clean Air and Water in Europe)
European Energy Forum
European Round Table of Industrialists
The European Petrochemical Association
Forum Odpowiedzialnego Biznesu
Global Leaders in Law
Institute of Professional Representatives before the European Patent Office
Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii
KT nr 64 – Komitet Techniczny ds. Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem
KT 143 – Komitet Techniczny ds. Elektryczności Statycznej
KT 222 – Komitet Techniczny ds. Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
Marketing 4 Business
NACS The Association for Convenience & Fuel Retailing
Polska Izba Inżynierów Budownictwa
Polska Izba Przemysłu Chemicznego
Program Odpowiedzialność i Troska (Responsible Care)
Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN
Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego
Polska Platforma Technologiczna Wodoru i Ogniw Paliwowych
Polska Rada Biznesu
Polski Instytut Relacji Inwestorskich
Polski Komitet Narodowy Międzynarodowej Izby Handlowej
Polskie Forum ISO 9000
Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami
Polskie Towarzystwo Badaczy Rynku i Opinii
Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa
Stowarzyszenie Audytorów Wewnętrznych IIA Polska
Stowarzyszenie Biegłych ds. Przestępstw i Nadużyć Gospodarczych – ACFE Polska
Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego
Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego
Stowarzyszenie Płockich Naftowców
Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów
Stowarzyszenie "Wagony Prywatne"
Stowarzyszenie Współpracy Przemysłu Naftowego i Samochodowego CEC Polska
World Economic Forum
World Petroleum Council – Polski Narodowy Komitet Światowej Rady Naftowej
World Refining Association
Związek Kontroli Dystrybucji Prasy

LISTA WSKAŹNIKÓW GRI G4 POZIOM CORE

WSKAŹNIK	OPIS WSKAŹNIKA	WERYFIKACJA ZEWNĘTRZNA	ODNIESIENIE W RAPORCIE
WSKAŹNIKI OGÓLNE			
STRATEGIA I ANALIZA			
G4-1	Oświadczenie prezesa zarządu lub innej osoby o równoważnej pozycji na temat znaczenia zrównoważonego rozwoju dla organizacji i jej strategii.	✓	3
G4-2	Opis kluczowych wpływów, ryzyk i szans.	✓	12-16
PROFIL ORGANIZACYJNY			
G4-3	Nazwa organizacji.	✓	1, 6, 102
G4-4	Główne marki, produkty i/lub usługi.	✓	6, 9, 17, 46, 49-52
G4-5	Lokalizacja siedziby głównej.	✓	102
G4-6	Liczba krajów, w których firma prowadzi operacje oraz nazwy tych krajów gdzie organizacja prowadzi istotne działania, lub które są szczególnie istotne w kontekście kwestii zrównoważonego rozwoju poruszanych w raporcie.	✓	9, 15-16
G4-7	Forma własności i struktura prawna organizacji.	✓	1, 6
G4-8	Obsługiwane rynki z zaznaczeniem zasięgu geograficznego, obsługiwanych sektorów, charakterystyki klientów/konsumentów i beneficjentów.	✓	9, 13-19
G4-9	Skala działalności organizacji.	✓	9-11, 13-17
G4-10	Łączna liczba pracowników według typu zatrudnienia, rodzaju umowy o pracę i regionu w podziale na płeć.	✓	11, 56
G4-11	Odsetek zatrudnionych objętych umowami zbiorowymi.	✓	56
G4-12	Charakterystyka łańcucha dostaw/wartości.		13-17, 21-22, 45
G4-13	Znaczące zmiany w raportowanym okresie dotyczące rozmiaru, struktury, formy własności lub łańcucha dostaw.	✓	16, 20
G4-14	Wyjaśnienie czy i w jaki sposób organizacja stosuje zasadę ostrożności.	✓	12-13, 21-22
G4-15	Zewnętrzne, przyjęte lub popierane przez organizację ekonomiczne, środowiskowe i społeczne deklaracje, zasady i inne inicjatywy.	✓	3, 19, 26-28, 42-43, 75, 84
G4-16	Członkostwo w stowarzyszeniach (takich jak stowarzyszenia branżowe) i/lub w krajowych/międzynarodowych organizacjach orzecznich.	✓	95
IDENTYFIKACJA ISTOTNYCH ASPEKTÓW I ICH GRANIC			
G4-17	Struktura organizacyjna organizacji, z wyróżnieniem głównych działów, spółek zależnych, podmiotów powiązanych oraz przedsięwzięć typu joint-venture z wyjaśnieniem, które z nich nie są objęte raportem.	✓	9, 13-17, 20
G4-18	a) Proces definiowania zawartości raportu oraz granic raportowanych aspektów, b) Stosowanie zasad definiowania zawartości raportu.	✓	6-7
G4-19	Istotne aspekty zidentyfikowane w procesie definiowania zawartości raportu.	✓	6-7
G4-20	Granice wyznaczone dla każdego z istotnych aspektów wewnątrz organizacji.	✓	7
G4-21	Granice wyznaczone dla każdego z istotnych aspektów na zewnątrz organizacji.	✓	7
G4-22	Wyjaśnienia dotyczące efektów jakichkolwiek korekt informacji zawartych w poprzednich raportach z podaniem powodów ich wprowadzenia.	✓	7
G4-23	Znaczące zmiany w stosunku do poprzedniego raportu dotyczące zakresu oraz granic aspektów.	✓	6-7
ZAANGAŻOWANIE INTERESARIUSZY			
G4-24	Lista grup interesariuszy zaangażowanych przez organizację.	✓	18
G4-25	Podstawy identyfikacji i selekcji interesariuszy.	✓	18
G4-26	Podejście do angażowania interesariuszy włączając częstotliwość angażowania według typu i grupy interesariuszy ze wskazaniem czy angażowanie interesariuszy podjęte było w ramach przygotowania do procesu raportowania.	✓	18, 42-43, 45-46
G4-27	Kluczowe kwestie i problemy poruszane przez interesariuszy oraz odpowiedź ze strony organizacji, również poprzez ich zaraportowanie ze wskazaniem grup interesariuszy, które zgłosiły poszczególne kwestie i problemy.	✓	10-11, 33-39, 42-43, 45-46, 57-61
PROFIL RAPORTU			
G4-28	Okres raportowania.	✓	6, 101
G4-29	Data publikacji ostatniego raportu.	✓	III kwartał 2013 roku
G4-30	Cykl raportowania.	✓	roczny
G4-31	Osoba kontaktowa.	✓	7
G4-32	a) Wskazanie opcji raportowania wybranej przez organizację. b) Tabela wskazująca miejsce zamieszczenia standardowych informacji w raporcie. c) Wskazanie odniesienia do weryfikacji zewnętrznej (jeśli taka weryfikacja miała miejsce).	✓	6-7, 96 96-99 7, 101
G4-33	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu. Jeśli nie zawarto takich danych w niezależnym raporcie poświadczającym wyjaśnienie zakresu i podstaw zewnętrznej weryfikacji oraz relacji pomiędzy organizacją i zewnętrznym podmiotem poświadczającym.	✓	7, 101

WSKAŹNIK		OPIS WSKAŹNIKA	WERYFIKACJA ZEWNĘTRZNA	ODNIESIENIE W RAPORCIE
WSKAŹNIKI OGÓLNE				
ŁĄD ORGANIZACYJNY				
G4-34	Struktura nadzorcza organizacji wraz z komisjami podlegającymi pod najwyższy organ nadzorczy, ze wskazaniem jednostek, które są odpowiedzialne za podejmowanie decyzji dotyczących wpływów ekonomicznych, środowiskowych i społecznych.		✓	43-44
ETYKA				
G4-56	Wartości, zasady, standardy, normy postępowania organizacji, zebrane w kodeksach postępowania i kodeksach etycznych.		✓	okładka, 8
G4-57	Wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy dotyczące zasięgania opinii na temat zachowań etycznych i zgodnych z prawem oraz kwestii związanych z zachowaniem rzetelności organizacji, takich jak infolinie czy telefony zaufania.		✓	9
G4-58	Wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy służące zgłaszaniu obaw dotyczących zachowań nieetycznych lub niezgodnych z prawem, oraz kwestii związanych z zachowaniem rzetelności organizacji np. poprzez sygnalizowanie problemu bezpośredniemu przełożonemu, mechanizmy zgłaszania nieprawidłowości czy infolinie.		✓	9, 45-46
ASPEKT			WERYFIKACJA ZEWNĘTRZNA	ODNIESIENIE W RAPORCIE
WSKAŹNIKI DODATKOWE				
WSKAŹNIKI EKONOMICZNE				
Wskaźniki ekonomiczne	G4-EC1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona.	✓	10
	G4-EC2	Implikacje finansowe i inne ryzyka oraz szanse dla działań organizacji wynikające ze zmian klimatycznych.	✓	10-11, 68
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Wyniki ekonomiczne”.	✓	10-11
Pośredni wpływ ekonomiczny	G4-EC8	Zidentyfikowanie i opis znacznego pośredniego wpływu ekonomicznego wraz z wyróżnieniem skali oddziaływania.		17, 26-28
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Pośredni wpływ ekonomiczny”.	✓	17, 26-28
Praktyki zakupowe	G4-EC9	Udział wydatków przeznaczonych na usługi lokalnych dostawców w głównych lokalizacjach organizacji.		48
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Praktyki zakupowe”.	✓	48
WSKAŹNIKI ŚRODOWISKOWE				
Surowce /Materiały	G4-EN1	Wykorzystane surowce/materiały według wagi i objętości.	✓	11, 48-49
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem "Surowce/Materiały"	✓	13, 48
Energia	G4-EN3	Bezpośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii.	✓	49
	G4-EN5	Energochłonność.		53
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Energia”.	✓	52-53
Woda	G4-EN8	Łączny pobór wody według źródła.	✓	65
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Woda”.	✓	65
Emisje	G4-EN15	Łączne bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi.	✓	68
	G4-EN21	Emisja związków NO _x , SO _x i innych istotnych związków emitowanych do powietrza według rodzaju związku i wagi.	✓	11, 66-67
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Emisje”.	✓	22, 66-67
Ścieki i odpady	G4-EN22	Całkowita objętość ścieków według jakości i docelowego miejsca przeznaczenia.	✓	71-72
	G4-EN23	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu i metody postępowania z odpadem.	✓	69-70
	G4-EN24	Łączna liczba i objętość istotnych wycieków.	✓	72
	G4-EN26	Rodzaj, rozmiar, status ochronny oraz znaczenie dla bioróżnorodności akwenów wodnych i związanych z nimi siedlisk, na które istotny wpływ ma zrzucana przez organizację raportującą woda i wycieki.	✓	71
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Odpady”.	✓	69-70
Produkty i usługi	G4-EN27	Inicjatywy służące zmniejszeniu wpływu produktów i usług na środowisko i zakres ograniczenia tego wpływu.	✓	44, 48-52
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Produkty i usługi”.	✓	21-22, 48-52
Poziom zgodności z regulacjami środowiskowymi	G4-EN29	Wartość pieniężna znaczących kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska.	✓	72
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Poziom zgodności z regulacjami środowiskowymi”.	✓	72

Ogólne	G4-EN31	Łączne wydatki i inwestycje przeznaczone na ochronę środowiska według typu.	✓	11, 73-74
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Ogólny”.	✓	73
Mechanizmy rozpatrywania skarg związanych z wpływem środowiskowym	G4-EN34	Liczba skarg związanych z oddziaływaniem na środowisko złożonych, rozpatrzonych i rozwiązanych poprzez oficjalne mechanizmy rozpatrywania skarg.	✓	74-75
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Mechanizmy rozpatrywania skarg związanych z wpływem środowiskowym”.	✓	74-75
WSKAŹNIKI SPOŁECZNE				
Praktyki zatrudnienia i godna praca				
Zatrudnienie	G4-LA1	Łączna liczba nowych pracowników zatrudnionych w okresie raportowania według wieku, płci i regionu oraz poziom fluktuacji pracowników w podziale na wiek, płeć i region.	✓	56
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Zatrudnienie”.	✓	56
Relacje pomiędzy pracownikami a zarządzającymi	G4-LA4	Minimalne wyprzedzenie, z jakim informuje się o istotnych zmianach operacyjnych wraz ze wskazaniem, czy okresy te są określone w umowach zbiorowych.	✓	59
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Relacje pomiędzy pracownikami a zarządzającymi”.	✓	59
Bezpieczeństwo i higiena pracy	G4-LA6	Wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych oraz nieobecności w pracy oraz liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą, według płci i regionów.	✓	79
	G4-LA8	Kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględnione w formalnych porozumieniach zawartych ze związkami zawodowymi.	✓	56
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Bezpieczeństwo i higiena pracy”.	✓	22, 56, 78
Edukacja i szkolenia	G4-LA9	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadających na pracownika według struktury zatrudnienia.	✓	61
	G4-LA11	Odsetek pracowników podlegających regularnym ocenom jakości pracy i przeglądom rozwoju kariery zawodowej w podziale na płeć i kategorie pracownicze.	✓	61
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Edukacja i szkolenia”.	✓	60
Różnorodność i równość szans	G4-LA12	Skład ciał nadzorczych i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności.	✓	44, 56
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Różnorodność i równość szans”.	✓	44, 56-57
Równe wynagradzanie kobiet i mężczyzn	G4-LA13	Stosunek podstawowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet według zajmowanego stanowiska.	✓	57
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Równe wynagradzanie kobiet i mężczyzn”.	✓	57
Respektowanie praw człowieka				
Inwestycje	G4-HR2	Całkowita liczba godzin szkoleniowych na temat polityk i procedur regulujących kwestie przestrzegania praw człowieka w zakresie prowadzonej działalności oraz procent przeszkolonych pracowników.		W 2013 roku przeprowadzane zostały spotkania i szkolenia z zakresu wdrażania „Wartości i zasad postępowania” w spółkach z Grupy Kapitałowej. Przygotowano warsztaty, w których udział wzięły zarządy spółek, opracowane podczas warsztatów materiały służyły pomocą przy wdrażaniu nowych wartości oraz ich dalszej komunikacji.
	G4-DMA	Podejście do zarządzania aspektem „Inwestycje”.	✓	okładka, 8

Wpływ na społeczeństwo				
Społeczność lokalna	G4-SO1	Odsetek prowadzonych operacji mających na celu zaangażowanie lokalnej społeczności, ocena wpływu tych działań i programy rozwojowe.	✓	17, 30, 35-39, 47, 61
	G4-DMA	Podjęcie do zarządzania aspektem „Społeczność lokalna”.	✓	30, 35, 47, 61
Przeciwdziałanie korupcji	G4-SO4	Komunikacja i szkolenia pracowników w zakresie polityki i procedur antykorupcyjnych organizacji.		W 2013 roku przeprowadzone zostały szkolenia z zakresu „Wartości i zasad postępowania” dla zarządów spółek GK. W ramach zorganizowanych warsztatów spółki przygotowywały się do wdrożenia wartości, a także opracowywały własne propozycje misji i plany komunikacji uwzględniające specyfikę pracy danej spółki.
	G4-DMA	Podjęcie do zarządzania aspektem „Przeciwdziałanie korupcji”.	✓	okładka, 8
	G4-SO11	Liczba skarg z zakresu wpływu na społeczeństwo, złożonych, rozpatrzonych i rozwiązanych poprzez oficjalne mechanizmy rozpatrywania skarg.	✓	45-46
Mechanizmy rozpatrywania skarg z zakresu wpływu na społeczeństwo	G4-DMA	Podjęcie do zarządzania aspektem „Mechanizmy rozpatrywania skarg z zakresu wpływu na społeczeństwo”.	✓	45-46, 74
Odpowiedzialność za produkt				
Zdrowie i bezpieczeństwo klienta	G4-PR1	Procent znaczących produktów i usług, dla których prowadzi się ocenę wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo w celu poprawy wskaźników.	✓	45-46, 48-52
	G4-DMA	Podjęcie do zarządzania aspektem „Zdrowie i bezpieczeństwo klienta”.	✓	21-22, 45-46
Wskaźniki pochodzące z suplementu sektorowego dla branży paliwowo-gazowej				
Integralność aktywów, bezpieczeństwo procesowe	G4-DMA OG13	Podjęcie do zarządzania aspektem „Integralność aktywów, bezpieczeństwo procesowe”.	✓	78-80, 84, 86-87
Przygotowanie na wypadek awarii	G4-DMA	Podjęcie do zarządzania aspektem „Przygotowanie na wypadek awarii”.	✓	21, 81-87

PRZYDATNE ADRESY INTERNETOWE

KATEGORIA	NAZWA FIRMY/ORGANIZACJI	ADRES STRONY INTERNETOWEJ/FANPAGE'A
PKN ORLEN	Polski Koncern Naftowy ORLEN	www.orlen.pl
	Raport Roczny PKN ORLEN	www.raportroczny.orlen.pl
	Wolontariat Pracowniczy ORLEN	www.wolontariat.orlen.pl
	ORLEN. Bezpieczne drogi	www.orlenbezpiecznedrogi.pl
	Stop Cafe	www.stopcafe.pl
	ORLEN dla kierowców	www.dlakierowcow.orlen.pl
Fanpage	Verva Racing Team	www.facebook.com/vervart
	Verva Street Racing	www.facebook.com/vervastreetracing
	Verva	www.facebook.com/vervaorlen
	Polacy z werwą	www.facebook.com/PolacyzWerwa
	ORLEN Warsaw Marathon	www.facebook.com/OrlenMarathon
	Stop Cafe	www.facebook.com/stopcafe
	ORLEN Team	www.facebook.com/orlenteam
	Niesamowici Ludzie	www.facebook.com/NiesamowiciLudzie
	Debeściaki	www.facebook.com/orlen.dar.serca
	Poczuj Chemię	www.facebook.com/PoczujChemie
Inicjatywy międzynarodowe i krajowe	United Nations Global Compact	www.unglobalcompact.org
	Responsible Care	www.rc.com.pl
	Fairtrade	www.fairtrade.net
	RESPECT Index	www.odpowiedzialni.gpw.pl
	Europejskie Forum Nowych Idei	www.efni.pl
	Koalicja CR	www.koalicjacr.pl
	Deklaracja na rzecz zrównoważonego rozwoju branży energetycznej	www.odpowiedzialna-energia.pl
NGO	Fundacja ORLEN – DAR SERCA	www.orlendarserca.pl
	Fundacja „Fundusz Grantowy dla Płocka”	www.funduszgrantowy.plock.eu
	Stowarzyszenie „Fundusz Grantowy Dobrego Sąsiedztwa dla Ostrowa Wielkopolskiego”	www.funduszgrantowy.pl
	Fundacja Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce	www.bobrka.pl
	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzikich Zwierząt „Sokół”	www.peregrinus.pl
Organizacje branżowe	The European Petrochemical Association (EPCA)	www.epca.eu
	CONCAWE	www.concawe.be
	Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego	www.popihn.pl
CSR	Forum Odpowiedzialnego Biznesu	www.odpowiedzialnybiznes.pl
	CSRinfo	www.csrinfo.org
	SGS	www.doradztwocsr.pl www.sgs.pl
	CR Navigator	www.crnavigator.com

OŚWIADCZENIE NIEZALEŻNEJ OCENY BUREAU VERITAS

Do: Interesariuszy Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna

Wstęp i cel pracy

Bureau Veritas Polska Sp. z o.o. (Bureau Veritas) zostało zaangażowane przez Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna (PKN ORLEN) w celu przeprowadzenia niezależnej oceny Raportu społecznej odpowiedzialności biznesu 2013 (Raportu). Oświadczenie Oceny ma zastosowanie do zamieszczonych informacji w zakresie pracy opisanej poniżej.

Za przygotowanie Raportu i jego treść odpowiadało wyłącznie kierownictwo PKN ORLEN. Bureau Veritas było odpowiedzialne wyłącznie za dokonanie niezależnej oceny dokładności i wiarygodności zawartych informacji oraz systemów wykorzystanych do ich zbierania.

Jest to pierwszy rok, w którym dokonaliśmy oceny Raportu PKN ORLEN.

Zakres pracy

PKN ORLEN poprosił Bureau Veritas o weryfikację dokładności i wiarygodności:

- danych i informacji zawartych w Raporcie PKN ORLEN za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku.

Metodyka

W ramach swojej niezależnej oceny Bureau Veritas przeprowadziło:

1. Wywiady z personelem PKN ORLEN zaangażowanym w opracowanie Raportu.
2. Przegląd dowodów w postaci dokumentacji opracowanej przez PKN ORLEN.
3. Ocenę Raportu w aspekcie zgodności z Wytycznymi do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju Global Reporting Initiative G4, z uwzględnieniem suplementu sektorowego. Obejmowało to badanie porównawcze Listy wskaźników GRI i dokumentów referencyjnych w celu wydania opinii o deklarowanej opcji zgodności z Wytycznymi.
4. Weryfikację dokładności przenoszenia zebranych danych.
5. Przegląd danych i systemów ich zbierania, kompletowania i analizy.

Nasza praca została wykonana zgodnie z procedurami i wytycznymi Bureau Veritas dotyczącymi zewnętrznej oceny raportów odpowiedzialności społecznej opartych na aktualnej najlepszej praktyce w obszarze niezależnej oceny.

Praca została zaplanowana i wykonana w celu zapewnienia raczej wiarygodnej niż absolutnej oceny i wierzymy, że zapewnia racjonalną podstawę dla naszych wniosków.

Wnioski

W oparciu o przyjętą metodykę i wymienione wyżej działania wydajemy następującą opinię:

- raport PKN ORLEN został przygotowany zgodnie z Wytycznymi do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju Global Reporting Initiative G4, z uwzględnieniem suplementu sektorowego. Raport odpowiednio uwzględnia Zasady raportowania i konieczne wskaźniki dla przyjętej opcji zgodności z Wytycznymi „Core”;
- informacje i dane objęte zakresem naszej oceny są wiarygodne i pozbawione istotnych błędów bądź nieścisłości;
- informacje są przedstawione w przystępny sposób;
- raport PKN ORLEN stanowi rzetelną i wyważoną prezentację działań realizowanych w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku;
- informacje zawarte w Raporcie PKN ORLEN umożliwiają czytelnikom wyrobienie sobie wyważonej opinii o działaniach i osiągnięciach PKN ORLEN w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku;
- PKN ORLEN opracował odpowiednie systemy zbierania, kompletowania i analizowania stosownych informacji;
- systemy raportowania stosowane przez PKN ORLEN są odpowiednio udokumentowane i skutecznie wdrożone co umożliwia terminowy i rzetelny przekaz informacji.

Komentarz dodatkowy

W oparciu o przeprowadzone działania rekomendujemy PKN ORLEN:

- usystematyzowanie podejścia do angażowania interesariuszy w oparciu o wytyczne standardu AA1000SES.

Ograniczenia i wyłączenia

Z zakresu naszej pracy wyłączona jest ocena informacji dotyczących:

- działań realizowanych poza określonym przedziałem czasowym oceny;
- stwierdzenia dotyczące opinii Organizacji (każde wyrażenie opinii, przekonania, aspiracji, oczekiwania, celów lub przyszłych intencji przedstawione przez PKN ORLEN jest wyłączone z zakresu naszej oceny).

Oświadczenie dotyczące niezależności, bezstronności i kompetencji

Bureau Veritas jest profesjonalną firmą usługową, która specjalizuje się w zarządzaniu jakością, bezpieczeństwem i higieną pracy, środowiskiem oraz odpowiedzialnością społeczną o ponad 180-letniej tradycji w świadczeniu usług niezależnej oceny.

Bureau Veritas wdrożyło Kodeks Etyki w celu zapewnienia wysokiego poziomu etycznego personelu w jego codziennych zawodowych działaniach. Jesteśmy szczególnie uwrażliwieni na zapobieganie konfliktom interesów.

Członkowie zespołu przeprowadzającego ocenę nie pozostają w relacjach zawodowych z PKN ORLEN, jego zarządem lub kierownictwem poza wymaganymi tą pracą. Weryfikacja została przeprowadzona niezależnie, nie zaistniał konflikt interesów.

Zespół oceniający posiada doświadczenie w weryfikacji i ocenie informacji, systemów i procesów dotyczących środowiska, etyki, społecznej odpowiedzialności i bezpieczeństwa oraz znajomość metodyki Bureau Veritas oceny raportów odpowiedzialności społecznej.

Bureau Veritas Polska Sp. z o.o.
Warszawa, maj 2014

DANE TELEADRESOWE:

Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna
ul. Chemików 7, 09–411 Płock

Centrala:

tel.: 24 365 00 00, fax: 24 365 40 40

www.orlen.pl

Biuro w Warszawie

ul. Bielańska 12, 00–085 Warszawa

Centrala:

tel. 22 778 00 00

Biuro Prasowe

tel. 24 256 92 92

tel. 22 778 01 09

e-mail: media@orlen.pl

Biuro Relacji Inwestorskich

tel. 24 256 81 80

e-mail: ir@orlen.pl

**Przydatne adresy,
pod które można kierować korespondencję:**

zarzad@orlen.pl

sponsoring@orlen.pl

wolontariat@orlen.pl